

„Proletáři všech zemí, spojte se!“

DIALOG

OTÁZKY * ODPOVĚDI
KOMUNISTICKÝ LIST

ČÍSLO 377

SRPEN 2024

ROČNÍK 35

ŠÍŘENÍ VÍTANO

Koncem letošního září (20. a 21.) čekají 13 krajů volby do krajských zastupitelstev. Ačkoliv lidem kdysi uměle vytvořené kraje s přenesenou a samosprávnou funkcí říkají velmi málo, je řada oblastí, v kterých jim kraje dost zásadně ovlivňují každodenní život. Silniční síť „dvojek a trojek“, veřejná doprava, síť zdravotních a sociálních služeb, regionální rozvoj, dotační tituly pro obce nebo spolky nebo střední školství.

Také v těchto oblastech musíme řádění pětikoaliční vlády, která v řadě krajů rovněž úřaduje, říci „Stačilo!“

Klíčové pro komunisty je samozřejmě zvládnout národní témata, tedy celostátní volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2025, ale po úspěchu v evropských volbách je nutné zabodovat i ve volbách krajských.

Středočeští komunisté se na volby do Zastupitelstva Středočeského kraje připravují již delší dobu. Pozorně jsme sledovali dění ve Středočeském kraji v posledním období, kdy jsme neměli svého krajského zastupitele.

Protestovali jsme proti rušení středních škol či lokálek i omezování veřejné dopravy; proti zdražování jízdného; řekli své NE! i Národnímu parku Křivoklátsko;

zahájili petici proti umístění amerických vojáků v Časlavi a ve Staré Boleslavi.

Zároveň jsme ale hledali i možné spojence právě do podzimních krajských voleb – snažili jsme se tak naplnit jeden ze

Společně do krajských voleb

závěrů posledního sjezdu Komunistické strany Čech a Moravy.

Na krajské stranické konferenci na podzim roku 2023 jsme otevřeně probírali programové priority a stanovili si pořadí vlastních kandidátů. Následně byl schválen i zípový princip kandidátky s partnerskými stranami. V té době bylo jednáno především s Českou suverenitou sociální demokracie (ČSSD).

SocDem (do června 2023 Česká strana sociálně demokratická) spolupráci s KSČM odsouvala až ji nakonec odmítla.

Jako další partner pak na jaře roku 2024 přibyla Česká strana národně sociální (ČSNS).

První květnový den letošního roku pak podepsali symbolicky u pamětní desky prvomájových událostí na pražském Štřeleckém ostrově zástupci středočeských organizací Komunistické strany Čech a Moravy, České suverenity sociální demokracie a České strany národně

sociální dohodu o spolupráci a společné kandidatuře pro podzimní volby.

Koalice bude prosazovat nový model podpory bytové výstavby, na který půjde ročně 300 milionů korun. Chce rovněž opětovně zajistit veřejnou dopravu pro žáky, studenty a seniory nad 65 let zdarma. Za prioritu považuje i rozvoj sítě zdravotnických zařízení od nemocnic po ordinace, ať již praktické, zubní, dětské či pohotovostní. Nedostatečnou infrastrukturu v obcích na příklad škol, školek, domovů seniorů chce řešit i stavebnicově.

V programu nechybí ani zadržování vody v krajině, podpora výkupu akcií vodárenských společností a další body. Zásadní NE! říká koalice probíhajícímu rušení středních škol, vzniku Národního parku Křivoklátsko, americkým základnám na území kraje. Ne říkáme i připravovaným emisním povolenkám pro bytové domy.

Po úspěchu koalice „Stačilo!“ ve volbách do Evropského parlamentu se finalizoval i název koaliční kandidátky – „Stačilo! – Spojená levice KSČM, ČSSD a ČSNS“.

V čele společné kandidátky je záchranář a bývalý kandidát do Senátu z Trhových Dušníků Jindřich Havelka (KSČM), na dalších předních místech pak Pavel Havránek (ČSSD), Zdeněk Štefek (KSČM), Dana Smejkalová (ČSSD), Tereza Čechová Humpolcová (KSČM), Jan Tvrdý (bývalý předseda krajské organizace SocDem), Václav Melša, ml. (KSČM), Jana Dunajová (ČSSD), Pavel Hubený (KSČM), ČSNS reprezentuje na desáté pozici Lukáš Bouma.

Řekněme vládnoucí pětidemoliční koalici ve Středočeském kraji Stačilo!

Naším cílem je kraj, kde se lidem bude dobře a důstojně žít!

Zdeněk Štefek

Cesta do dnešního Běloruska je jiná, než jsme v Evropské unii zvyklí. Je dlouhá,

ani ne tak kilometry, ale dobou překonání hranic mezi Polskem a Běloruskou republikou. Poláci hranici vytrvale bojkotují a návštěvníkům vedlejší země se cíleně vysmívají. Pohrdání lidskou důstojností, nezájem o stav lidí na hranici, včetně dětí, je polským celníkům asi vrozeno. Třináct hodin „šnečího“ posouvání na polsko-běloruské hranici při cestě tam a 19 hodin na bělorusko-polské hranici zpět hovoří za vše.

Mimochodem postávat 14 a půl hodiny ve třicetistupňovém vedru vedle autobusu či v něm sedět na neuvěřitelně tvrdých sedadlech bylo i pro mladší ročníky náročné a „bolestivé“ a to nemluvíme o oteklých nohách a intenzivních vnitřnostních pochodech.

Do Běloruska cestou necestou

aneb „slovanské“ cestovní martýrium

To ve mně vyvolávalo potřebu se verbálně, dokonce až vulgárně vyjadřovat na adresu polských představitelů. Až mně přítel Vladimír musel krotit a vyzývat k stoicismu.

Cestování autobusem je prostě pro dobrodruhy či lidi s neuvěřitelným sebeovládáním. Že nás budou dusit při cestě tam, bych, vzhledem k mezinárodní situaci a vnitřnímu politické orientaci Polska, pochopil.

Ale cesta zpět byla výsměchem lidské důstojnosti. Netekl z nás jen pot ale i nervy – klidní byli pouze oba řidiči autobusu zvyklí na podobné chování i přesuny. A do toho jsme dostali polskou SMS, ve které jsme byli nabádáni ilegálně narušovat polsko-běloruskou hranici, ji-

nak budou střílet... Hluboká polská „demokracie“.

No, nakonec jsme to já i Vladimír, dvoučlenná dele-

gace KSČM, která přijala pozvání Ústředního výboru Běloruské komunistické strany – přetrpěli.

Překvapení mě ale čekalo při pasovém a celním odbavení od mladé, evidentně ne příliš zkušené, běloruské pohraničnice-poručice, kdy jsme absolvovali následný rozhovor:

Poručice: Odkud jedete?

Já, se svým plachým úsměvem: Z Prahy.

Poručice: Kam jedete?

Já: Do Minsku.

Poručice: Co tam budete dělat?

Já: Slavít.

Poručice: Co budete slavít?

Já: 80. výročí osvobození Běloruské republiky od německého nacismu.

(Pokračování na s. 3)

Návrat k vědeckým pramenům revoluční teorie a praxe (8)

Na otázky Dialogu odpovídá RSDr. František Ledvina

Františku, sotva vyšel v Dialogu sedmý díl tohoto seriálu, ozval se Lukáš N., jeden z mladých sympatizantů s komunistickým hnutím, který z obavy před perzekucí na vysoké škole, na níž studuje, si nepřál uvést celé příjmení. Nesouhlasí s tvým názorem, který zde prezentuješ, že marxismus je teoretickým základem komunistické politiky. Aniž by měl k marxismu výhrady, myslí si, že tento názor patří minulosti. Za základ v komunistické politice nyní považuje marketink, jeho důkladné osvojení si. Podle něho je určujícím faktorem současné politiky většina stran, nejen parlamentních. Když se tak člověk rozhlíží po politické scéně, není na tom kus pravdy?

Marketink je, při vši úctě k němu, kulturní pojem. Podle takřikající chytrých knih je to „proces zaměřený na uspokojování potřeb zákazníka“. Ve své podstatě je však zaměřen spíše na uspokojování zájmů výrobců a prodejců. To, co opravdu potřebujeme, mnohdy víme i bez něj. Marketink nemůže nahradit teorii, filozofii, společenskou nebo přírodní vědu, ale může a musí být jejich nástrojem. Vždycky byl, i když se tak ještě nenazýval. Myšlenky, objevy, vynálezy se v třídě společnosti musejí umět prodat, aby byly materializovány, jinak jsou společensky zbytečné. Teprve umějí-li se prodat, jsou dříve nebo později realizovány a přinášejí svým autorům slávu či peníze, i když někdy zbytečné opravdu jsou. O tom svědčí například jména některých filozofů, kteří sice světu nic nového nedali, ale dodnes jsou jejich „učené“ nerosozumitelnosti přednášeny na univerzitách s velkou úctou. I my Češi máme takové.

Hovoříme ale o politickém marketinku.

On zas od toho tolik vzdálený není. Dobrý marketér prodá všechno: jednu rajčata bez chuti, podruhé elektromobily s krátkým dojezdem, které není kde nabíjet. A podobně je tomu i v politice.

Všechny současné politické strany mají své marketéry. Dnes pomáhají socialistům, zítra konzervatistům, jednou lákají zákazníky, podruhé voliče, hlavně, když je z toho zisk. Dávno již neplatí pořekadlo mé babičky, že „dobré zboží se prodává samo“. V záplavě zboží se to dobré již těžko pozná. Často jako v politice.

Jednou je jejím obsahem zrůdnost jaderných elektráren, podruhé boj proti

uhlí, pak je na tapetě plyn, abychom nakonec my jako občané pochopili nutnost jádra, přestože už na něj nejsou peníze.

Politický marketink tomu vydatně pomáhá a vzkvétá. Je placen čím dál tím lépe. Výsledkem toho je, že mnoho občanů neví, koho volit, protože nejrozmanitější reklamní figle, fráze a efekty různých stran se podobají jako vejce vejci.

Jejich autoři jsou političtí iluzionisté, nerozeznatelní jeden od druhého. Jde jim o reklamu, „závoj“ zahalující obsah, o „politickou korektnost“, v níž pravda musí být řečena tak, aby nebyla slyšet.

Pravidla této korektnosti pouze umožňují, a někdy i ukládají, s ohledem na naši současnost, nadávat od plíc komunistům, Zemanovi, Babišovi a jim podobným. Všichni slibují nesplnitelné, kritizují neodstranitelné a vytvářejí stejné iluze.

Volby pak nejsou zápasem myšlenek a politických směrů různých stran a hnutí, ale de facto konkurenčním bojem marketinkových agentur. Vítězem je většinou ten, kdo do voleb vrazí nejvíc peněz. Tedy ten nejbohatší.

Na to marxismus ve své praxi přistoupit nemůže, na to nemá. Protože mu nebyl, obrazně vyjádřeno, sudičkami přisouzen měsíc plný dukátů. Do vínku mu v kolébce bylo dáno, aby hájil zájmy těch nejhudších, chceš-li neprivilegovaných. **Jeho jedinou, penězi nevyjádřitelnou hodnotou, ale i zbraní, kterou si sebou od kolébky nese, je pravda.** Jenže její starší sestrou je iluze, mladší sestrou lež, a obě jsou, potvory, krásnější než pravda. Proto jim lidé leckdy tak snadno věří.

Tedy s Lukášem nesouhlasíš?

Jen částečně. Marketink opravdu nemůže nahradit politické ideje a politický boj, stejně tak jako hygiena nenahradí medicínu, gramatika literaturu, věda techniku nebo rozum emoce. Vždy mezi nimi existuje dialektický vztah. Vzájemně se podmiňují, prolínají, jsou více či méně v rozporu, čímž spějí k jednotě.

Takže politický marketink jako prostředek, nástroj teorie a praxe marxismu ano. Avšak obsah, marxismus, nahradit nemůže.

Dobře. Nenaznačuje ale Lukášova námitka tak trochu i možnou „díru“ v marxistické dialektice, například pokud jde o vztah obsahu a formy, o němž ses minule zmínil?

To není díra v marxistické dialektice, ale v jejích znalostech. Počátky toho jsou již ve výuce dialektiky před desítkami let. Tehdy byla školometsky zvládnutá, převážně zjednodušená na tři zákony a šest polárních kategorií, což je totéž, jako

kdybychom matematiku scvrkli na sčítání, odčítání, násobení a dělení. Tyto zákony a kategorie jsou jen základem, který sám o sobě nestačí, i když platí, že bez něj nelze jít ve studiu dialektiky dále.

Třeba vzpomenutý vztah obsahu a formy se ve výuce dialektiky sice přednášel, ale zcela abstraktně. Jako by se například politiky, její teorie a praxe, ideologie, propagandy, agitace a podobně vůbec netýkal. Potom se nebylo čemu divit, proč praktická politika často vzbuzovala odpor, pravdivá propaganda byla spíše odpudivá a názorná agitace směšná. Jejich obsah a forma nesměřovaly k souladu, ale jedno znehodnocovalo druhé, což komunistickou stranu postupně izolovalo od nestraníků, její funkcionáře od členstva. Převládaly formalismus a byrokracie. Nebralo se v úvahu, že obsah musí být zformovaný a forma musí být obsažná. Jedno musí odpovídat druhému. Špatně zformovaný obsah se ztrácí a bezobsažná forma je samoučelná. Z politiky se tak vytrácel její humanistický obsah a formy její práce nevedly k žádným cílům. Uspokojovaly mnohé funkcionáře, ale většinu lidí, členy i nečleny strany, odpuzovaly.

K tomu také přispělo, že dialektika cíle a prostředku k jeho dosažení se neučila. Možná i proto, že nebyla v sovětských učebnicích, podle kterých se u nás převážně učilo, dostatečně obsažena. V praxi spíše platilo ono pragmatické „účel světi prostředky“ než Marxovo, „použijme-li k dobrému cíli špatných prostředků, přestává být cíl dobrý“. S tím je spjata i dialektika možnosti a skutečnosti, jež se sice učila, aniž však bylo zdůrazněno, že možnost je jen podmínkou změny dosud ve skutečnosti neobsaženou. Tedy podmínkou, kterou je nutno nejprve splnit. A tak se vytyčovaly nereálné cíle, aniž se připustilo, že tyto cíle lze plnit jen prostřednictvím nevratných omylů a někdy i zločinů. Pod heslem „Kdo nejde s námi, jde proti nám!“ se často „vyráběli“ nepřátelé socialismu z těch, kteří mohli být jeho spojenci. Ale to všechno bylo a je marxismu, dialektice cizí. Vzpomeňme jen Marxovo internacionalistické „Proletáři všech zemí, spojte se!“, které se víceméně zredukovalo na heslo „Se Sovětským svazem na věčné časy!“, přestože marxistická dialektika učí, že nic není věčné. Měla pravdu.

A jak se to v současné politice týká vztahu jejího obsahu a marketinku? Tedy problematiky vztahu obsahu a formy v politice? Není tato problematika teď, přihlédnou-li k názoru Lukáše, přece jen okrajová?

Vztah obsahu a formy v politice není okrajový; je stejně zásadní jako ve všech ostatních činnostech člověka. Lukášova snaha nahradit obsah formou, marxismus a dialektiku politickým marketingem je cestou do zapomnění. Jako kdyby chtěl námořník mapu a kompas nahradit využíváním větru a mořských proudů. Musí je vnímat a využívat, jde-li to. Ale musí s nimi také umět zápasit, nesou-li jeho loď jinam než k cílovému přístavu. A ne jinak je tomu v politice.

Bloudění, tápání, samoučelné přizpůsobení jejich prostředků momentálním okolnostem „na trhu idejí“ či jinde vzdaluje od cíle, spěje k oportunismu. A svou roli v tom hraje marketing. Bez něj to nejde, ale musí být znát cíl. Tím není jenom vyhrát volby; to je pouze jeden z kroků k dosažení cíle.

K čemu je skvělý marketing, když vítěz voleb neví, co s vítězstvím?

Zpravidla vytvoří koalici a v ní se dohaduje, co vlastně může chtít. Když se koalice posléze shodne a „uvelebí se v mocenských křesílkách“, blíží se nové volby a opět nastoupí marketéři. Jednotlivým koaličním partnerům radí distancovat se od ostatních, aby byli před blížícími se volbami viditelnější. Koalice se přitom trochu rozhádá a volič na to převážně s údivem zírá.

Jako by jeho zemička byla tou lodí, živelně zmítanou mořskými proudy a větry. To je však pouhé zdání, protože nadnárodní „vlastníci zemí a oceánů“, oligarchové, své cíle mají. K jejich dosažení najímají marketéry, kteří, pomůžeme-li si podobenstvím, foukají do plachet lodi a regulují oceánské proudy.

Většina cestujících i posádky, někdy včetně kapitána, o tom nemají ani zdání. Ze subjektu se stává objekt a z cestujících náklad.

tobusové můře, oázou chutí, vůní, dobrého jídla, místního piva a „nezbytné“ samohonky údajně pálené přímo pro tuto restauraci.

Politická setkání a výměna informací a zkušeností z práce obou našich komunistických stran jak s prvním tajemníkem ústředního výboru, poslancem běloruské dumy, tak s bývalým prvním tajemníkem, ředitelem velkého obchodního domu, byla na vysoké úrovni, velmi přátelská, srdečná a uctívá – to se týkalo i neformálního oběda, kde nechyběla ani běloruská vodka (kterou nám, „s překvapením“, jinde za celou dobu nenabídli).

Večerní slavnostní koncert ke Dni nezávislosti v Paláci republiky věnovaný 80. výročí osvobození, byl takový, jaký umí uskutečnit snad jen Rusové či právě Bělorusové. Skloubení politického vystoupení prezidenta Lukašenka, vzpomínek na Velkou vlasteneckou válku komponovanou z filmové projekce, nádherné hudby a živého vystoupení zpěváků, chóru, hudebních skupin, baletu či herců bylo tak hluboké a dojímavé, že leckomu z přítomných kanuly slzy. Včetně mně. Neopakovatelný zážitek.

Vojenská přehlídka konaná na Den nezávislosti Běloruské republiky a 80. výročí osvobození Běloruska od německých fašistických okupantů byla velkolepá, z tribuny jsme sledovali pochodující útvary nejen běloruské armády, ale také vojáky sedmi spřátelených zemí: Ázerbájdžánu, Číny (všichni čínští kluci byli dvoumetroví – evidentně mají z čeho vybírat), Kazachstánu, Kyrgyzstánu, Ruska, Tádžikistánu a Uzbekistánu. Vojenská technika vedená legendárním tankem T-34 „Čerwonnyj“, který osvobodil Minsk v roce 1944, se představila jako ukázka síly

Snad tím nechceš i vyjádřit, že se může loď, abych zůstal ještě u podobenství, stát neovladatelnou a bude jí hrozit ztroskotání?

Může. A ačkoliv to zní bizarně, záchranu lze nalézt v Leninově učení, i když s mořeplavectvím má málo společného. Je obsažena v Leninově výroku „Učit se, učit se, učit se komunismu“. Škoda, že byla a je známa, bohužel i některým komunistickým funkcionářům, pouze část tohoto výroku. Patří k němu totiž i pojem komunismus. Celý výrok pak vyjadřuje myšlenku učit se všemu potřebnému k dosažení komunistického cíle. Tedy učit se i marketingu. V současnosti by ho Lenin určitě nezavrhl. Ale ani by ho neabsolutizoval. Jak napsal:

„Absolutizuj pravdu, dostaneš hloupost!“

*(Pokračování příště)
Připravil Stanislav Zeman*

a modernosti – včetně nových, ještě na veřejnosti neukázaných, raket.

Celý den se slavilo, hodovalo, odpovídalo, zpívalo a tančilo a svátek byl zakončen večerním, venkovním koncertem spojeným s ohňostrojem.

Exkurze v Minském traktorovém závodě, který vyrobil od svého vzniku víc než 60 tisíc traktorů, byla ukázkou dovednosti a technické vyspělosti Bělorusů. Oběd, který jsme, abychom se přiblížili dělnické třídě, absolvovali v místní závodní jídelně, byl skvělý a za „hubičku“.

Několikahodinová prohlídka muzea Velké vlastenecké války, provázel nás předseda městské stranické organizace – ředitel lycea, byla nejen o historii Velké vlastenecké války a hrdinství sovětských vojáků a jejich velitelů, ale především o prostých lidech. Nacisté povraždili více než dva miliony šest set tisíc běloruských občanů.

Návštěva tržnice a obchodních domů jasně ukázala nesmyslnost tvrzení našich sdělovacích prostředků o běloruské bídě. Zásobování, v drtivé většině z domácích zdrojů, je neuvěřitelně široké. V mnoha ohledech lepší než u nás. Ceny jsou přibližně totožné s našimi. Průměrné mzdy asi dvoutřetinové vůči našim.

Završením našeho „zájezdu“ byla prohlídka obrazové galerie s díly předních běloruských i evropských umělců. Pro mě velký zážitek. A večer, po už „klasickém“ zpoždění autobusu o pouhé tři hodiny, závěrečná pěší prohlídka centra města.

(Následná návratová anabáze, kterou jsem popsal v úvodu a kterou již nehodlám komentovat, však nemohla v žádném případě narušit celkový mimořádný dojem ze setkání s běloruskými přáteli.)

Jiří Horák

Do Běloruska ...

(Dokončení ze s. 1)

Co jsem měl dělat? Čekal jsem...

Všichni z našeho autobusu byli odevzání a prošli, pouze já a ruský student, kterého vzápětí, beze všeho rovněž propustili, jsme čekali, co bude dál.

Následně ke mně přistoupil kapitán pohraniční stráže, vzal mě stranou a začal s výslechem. Když jsem mu vysvětlil, že jedu na pozvání ÚV Komunistické strany Běloruska a ukázal pozvání, byl spokojen. Jen mně ještě připomenul, že nesmím přetáhnout dobu pobytu, jinak budu mít problémy. To mi bylo jasné i bez něho, a hned jsem začal počítat, jestli to s těmi pohraničními prostoji vůbec stihneme...

Bělorusko je krásná, lesnatá, bažinatá a travnatá, i když na můj vkus trochu rovinatá země. Jeho nejvyšší „horou“ je kopec vysoký 345 metrů.

Metropole Minsk je rozlohou obrovské, moderní a velkoryse postavené velkoměsto, s ulicemi, které mají dva až tři jízdní pruhy. Bylo postaveno na místě nacisty takřka zničeného starého Minsku.

Hlavní běloruské město má skoro dva miliony obyvatel. Celé Bělorusko má přes devět milionů obyvatel a je téměř třikrát větší než naše republika.

Ubytování v moderním čtyř hvězdičkovém hotelu, bylo na odpovídající úrovni s milým personálem a snídaní formou švédského stolu.

Večeře v místní starobylé restauraci, na kterou jsme byli pozváni našimi průvodci z ústředního výboru KSB – Ilonou a Andrejem (kteří se o nás starali po celou dobu pobytu), byla po přestálé au-

Poturčenec horší Turka

Podíval jsem se v televizi na zahájení Sokolského sletu, a vypnul jsem to. Zošklivil mi to totiž jeden vousatý frajer, který v tom dešti na ploše slávistického stadionu považoval za nutné plivnout si na Spartakiádu.

Od svých 15 let jsem byl cvičitelem základní tělesné výchovy v ČSTV a po vojně jsem přešel jako metodik do aparátu okresního výboru této organizace. Poznal jsem desítky bývalých Sokolů, kteří neplivali na Spartakiádu, ale nacvičovali její skladby. Protože Sokol, to pro ně nebyla politika, ale práce s dětmi, radost z pohybu a chuť udělat něco pro druhé.

Nezasměšňuji Sokoly, přestože jejich slet je proti Spartakiádě pouhou malou, pestrobarevnou poutí. Jejich úsilí je obdivuhodné stejně jako jejich předchůdců v ČSTV. To jim jen současná rozpolcená kapitalistická společnost neumožňuje udělat něco více a lépe. Nemohou za to, že je pro ně plný Strahovský stadion jen nedostižným snem. Zeje téměř prázdnotou, už desítky let chátrá a čeká jej neradostný osud. Je jen otázkou času, kdy se jej zmocní nějaký developer, aby na něm vydělal.

Při Spartakiádách na něm bylo 13 824 značek pro cvičence. Ve skladbách vojáků, starších žákyň, dorostenek i učňů byly všechny značky plné. Ženy jej zcela zaplnily dokonce ve dvou skladbách. A to se většina cvičenců na Strahov nedostala, protože byl příliš malý. Při poslední Spartakiádě zde cvičilo 189 tisíc pět set dvanáct cvičenců. Na místních, okrskových a okresních Spartakiádách jich vystupovalo desetkrát více. Ti ostatní byli smutní, protože se na Strahov nedostali. Znal jsem ženy, které to považovaly za svou životní prohru. I já jsem byl smutný, když jsem jako voják nacvičoval, ale nejel, protože náš celek neměl požadovanou úroveň. Přesto tam bylo tolik vojáků, kolik by jich naše dnešní armáda nedala dohromady, i kdyby tam jeli všichni pupkatí oficíři.

A potom přijde bývalý generál na Slet Sokolů a řekne národu, že Spartakiáda „nepřispívala k rozvoji tělesné výchovy“!

Že Vám není hanba, pane prezidente!

Moje babička, moudrá to žena, říkávala: „Poturčenec horší Turka“ a já nevěděl, co to znamená. Teď už to – díky Vám, pane nejvyšší poturčenče – vím.

František Ledvina

- V rámci objektivitu nutno říci že hromadná cvičení

podobná Spartakiádě měla popularitu (především díky dělnické tělovýchovné /tělocvičné/ jednotě a Sokolu) již za první republiky.

- Slovo „spartakiáda“ vymyslel (podle vůdce vzpoury římských otroků – Spartaka) a první použil funkcionář Federace dělnických tělovýchovných jednot Jiří František Chaloupecký pro hromadné vystoupení v červnu 1921 na pražských Maninách. (Jen pro zajímavost to byl ten samý Jiří František Chaloupecký, který začal jako první používat pozdrav mezi pracujícími „Práci čest!“).

- V pouornorovém období u nás nebylo rodiny, která by se do příprav, organizace, hudby, projektů a samotného cvičení... nezapojila.

- Málo se připomíná, že souběžně s přípravou a konáním spartakiád se konaly tisíce dalších sportovních ale i kulturních akcí. Byly to školní olympiády, turistické pochody, besedy se slavnými sportovci... Každý jsme chtěli být Emilem Zátopkem. Například běhu, který organizovala Dukla Praha se zúčastnilo přes osm set tisíc amatérských sportovců.

- I když se hlavní cvičení připravovali především jeden rok (zpravidla od září), tak na samotné Spartakiádě se pracovalo vždy téměř celé spartakiádní mezdobí. Krásně o tom píše Jiří Kašpar hlavní cvičitel vojenských skladeb ve svých vzpomínkách.

- Nikdo na světě nedokázal do té doby v hromadném cvičení takového rozměru to, co malé Československo. Teprve poté následovaly další státy (NDR, Sovětský

Pár spartakiádních poznámek metéra:

svaz...) a především Asie a země třetího světa.

- Cvičební úbor a obuv navíc (základní bylo téměř zdarma na poukaz) si mohl z finančního hlediska dovolit pořídit skutečně každý. (Já měl „toníky“ patery.)

- Zájem zhlédnout Spartakiádu našinci i zahraničními hosty byl tak obrovský že nebyl bohužel nikdy uspokojen i když kapacita stadionu byla největší na světě – čtvrt milionu míst a z toho téměř 56 tisíc k sezení. Například v roce 1985 vystoupilo v 15 skladbách na Strahově 190 tisíc cvičenců a shlédlo ji milion dvě stě tisíc diváků. Na předcházejících

obtížnějším patřila cvičení Svazarmovců, ale mimořádný ohlas měly skutečně všechny skladby. Pro svou preciznost provedení, náročnost, odvážnost i živelnost obdržela nejvyšší absolutorium vždy závěrečná skladba vojáků. (To uznali všichni, jen jeden rychlopolitik je proti.)

- Československá socialistická republika obdržela za organizování tělovýchovy a spartakiád v roce 1977 nejvyšší vyznamenání Mezinárodního olympijského výboru, a vysoká ocenění od mnoha mezinárodních organizací. Například **Juan Antonio Samaranch**, předseda Mezinárodního olympijského výboru, řekl:

„Spartakiády jsou jedny z nejvýznamnějších sportovních událostí, které jsem kdy viděl. Spatřil jsem mnohé spartakiády v jiných zemích, ale ve svém životě žádnou takovou jako v Praze.“ **Lord Killanin** (Michael Morris), rovněž předseda MOV, řekl: „Naše nejvyšší vyznamenání patří ČSTV za pořádání tělovýchovných slavností československých spartakiád. Je to velký přínos v mezinárodním měřítku.“ **Joao Ha-**

velange, šéf FIFA: „Země, která dělá pro blaho své mládeže tak grandiózní dílo, je příkladem pro celý svět.“

- Poznámka poslední a trochu smutná. V dobách Československých spartakiád jsme byly nejen zemí muzikantů, jak se o nás ve světě říkalo, ale i zemí sportu a sportovců. A ti, co snahy naplnit ideje Tyrše a Fügnera o nutné vyváženosti fyzické zdatnosti a zdravého ducha ve zdravém těle dnes zesměšňují a urážejí – jsou sami slabomyslní a chudí duchem. ■

místních, okrskových a okresních spartakiádách ale vystoupilo celkem 2 miliony a dvě stě tisíc cvičenců.

- Unikátnost našich Spartakiád spočívala i v samotném složení cvičenců. Od roku 1955 do roku 1985 se konalo celkem šest spartakiád. (V roce 1970 byla zrušena a konala se jen tělovýchovná slavnost.) Skladeb bylo různě, od 15 do 30 a věk cvičenců od mateřských škol po domovy seniorů. Kouzelná a štěstím prozářená byla cvičení rodičů s malými dět-

Napadení Sovětského svazu (22. června 1941) fašistickými zeměmi Evropy pod vedením hitlerovského nacistického Německa změnilo život všem jeho obyvatelům, ale i většině obyvatel Evropy a světa vůbec.

Mobilizace, vojenská opatření, ze dne na den změna průmyslové výroby, strojírenství, zásobování, speciální režim na železnici... atd. atp.

Zmizely úsměvy z tváří mladých i starých.

Nikdo si to nedovede představit, pokud to nezažije na vlastní kůži. Jen doufám, že tomu tak bude v naší vlasti i nadále.

Stalin, vedení strany i státu, ministerstva, rozhodující odvětví národního hospodářství i velitelé Rudé armády... věděli, že k napadení dojde. Jen stále věřili, že co nejpozději a těžký průmysl bude schopný se rychleji přeorientovat a přizpůsobit novým politickým požadavkům.

(Zajímavě o tomto období pojednává i kniha „Alexej Kosygin“, vydalo Orego.)

Dochází k okamžité mobilizaci všech lidských i ekonomických zdrojů. Na přepadení vlasti i na následné hrůzy války okamžitě reagovali všechny potřebné oblasti sovětské ekonomiky i jednotlivé profese mezi nimi i sovětská umělci. Nejen po skončení Velké vlastenecké války mistrovskými především literárními a filmovými díly, ale také odvážnou, až hrdinskou dokumentaristikou v průběhu hrůzných bojů.

Měl jsem tu čest setkat se v druhé polovině minulého století s mnohými ruskými, ukrajinskými, běloruskými válečnými veterány. Byl jsem zvědavý, a tak mé otázky byly někdy až skoro za hranou. Alkohol, lidské potřeby, dopisy, jídlo... A dostával jsem na přímé otázky i přímé odpovědi. Co jiného můžete od veteránů Velké vlastenecké čekat.

V době tak zvaného kultu osobnosti jsem neodolal a položil i otázku, kterou se jiní položit báli. Zda je pravda, že šli do bojů se slovy na rtech „Za vlast! Za Stalina!“ A odpověď byla vždycky téměř stejná: „Ano! Náš nejvyšší velitel a záchrana rodné vlasti nás v boji vždy bratrsky spojovali.“ *(To, ale novodobí čeští historici, promiňte historici – nepochopí.)*

Jejich, pro normálního smrtelníka až nepředstavitelná vyprávění nenechávala nikoho v klidu. Viděl jsem vlnout oči mnohem ostřejším cápkům, než jsem byl tehdy uhelnou zmužštělý já.

Jen si na okamžik zkuste (pokud to – ve vši úctě – vůbec dokážete) představit jeden dva takové dny, týdny, měsíce, čtyři roky... Co vám z původně harmonické, rodinu milující duše vlastně zbude, když se nesmíte vlastně vůbec ničeho

bát? Když musíte, abyste přežil, zahodit všechny zábrany a z půlky přestat téměř myslet.

(Vím, jak říkal Lenin, že každý příklad pokulhává, a neměl bych srovnávat nesrovnatelné, ale proč myslíte, že jsou ve Spojených státech desítky tisíc veteránů

Svatá válka

nů Vietnamské vražedné války a dalších „mírových“ misí, registrováni jako duševně nemocní lidé. Komplex „Vietnam“ se objevuje v každém druhém americkém filmu, v každé druhé americké knize. To není mise do Kosova, či Mali paní ministryně Afroameričanko...)

* * *

Nezapomenu nikdy jak v červenci 1983 v Bělgorodě (městě, které spolu s městem Orel, bylo prohlášeno městem „pjervovo saljuta“, což jako uznání hrdinství a postupu Rudé armády provázelo od té doby všechna následně osvobozená města v Sovětském svazu), v den 40. výročí Kurské duhy (největší tankové bitvy v dějinách lidstva, které se účastnilo přes osm tisíc tanků a ve svém výsledku přispělo spolu s vítězstvím u Stalingradu k rozhodujícímu obratu ve druhé světové válce) se na Leninově náměstí v centru města sešli tisíce účastníků vzpomínkové akce uctít žijící veterány i padlé hrdiny v boji s fašismem.

(Ano, mluvím o Bělgorodě krásném ruském městě, jež mělo před druhou světovou válkou 40 tisíc obyvatel a po válce zbylo jen několik desítek domů, knihovna a kostel a vrátilo se pár set obyvatel... a z kterého po válce obětavostí a pracovitostí sovětského lidu vyrostlo nové krásné usměvavé město s třemi sty tisíci obyvateli a které je dnes 81 let po válce bombardováno českými fialovými raketami!)

Tak v tomto městě při memoriální vzpomínce seděli a stáli po jedné delší straně obdélníkového náměstí veteráni a hosté a na druhé protilehlé pak maminky a tátové malých dětí, které po zahájení a dobovém záznamu hlasu Jurije Borisoviče Levitana, který ohlašoval tehdy v srpnu 1943 rozkaz vrchního velitele Stalina zprávu o osvobození města, přeběhli přes celé náměstí a každému veteránovi podarovali svou oblíbenou hračku...

Vedle mě v tu chvíli stál urostlý, sympatický důstojník v letecké uniformě, s kterým jsem se „trochu seznámil“ v předvečer vzpomínané slavnosti, jízdou v hotelovém výtahu, aniž bych věděl, o koho jde, ale když se dozvěděl, že jsem z Československa, tak se i ten pochmurný výtah přátelsky rozzářil.

Ted' stál vedle mne, měl na hrudi mnoho vyznamenání mezi nimi dvakrát Hrdinu Sovětského svazu. Při představování čestných hostů (kde byla zmíněna i naše delegace) se u jeho představování od mikrofonu ozvalo: „Veterán velké vlastenecké války, dvojnásobný Hrdina Sovětského svazu, vojenský pilot a kosmonaut – Georgij Beregovoj.“ *(V tu chvíli jsem si připadal jako ti zapytlovaní zbrojnoši z Pyšné princezny popadávající ve mlejně. Místo abych stál pět metrů za tribunou a uklízel odpadky, tak jsem stál bok po boku s takovým člověkem.)*

Ted' tam stál, důstojně, skromně, usměvavý... Ale při pohledu na výskot a s radostí přibíhající pěti až sedmi letá mrňata předávající veteránům dárky – celý zjhnul. Nebyl sám. Myslím, že byl v tu chvíli šťastný, že má na očích tmavé sluneční brýle... Bohužel, já je neměl...

(Georgij Beregovoj se narodil 15. dubna 1921 ve Fjodorovce na Ukrajině. V roce 1938 narukoval do armády, a po absolvování Vorošilovgradské vojenské letecké školy byl hned po napadení Sovětského svazu v červnu 1941 zařazen k bitevním letounům Iljušin Il-2 „Šturmovik“, celkem absolvoval 185 bojových misí. Bojoval mimo jiné u Kurska, kde byl v červenci 1943 v době tankové bitvy sestřelen. Bojoval také na Visle, v Rumunsku, Maďarsku a v Československu, kde pro něj v Praze, válka skončila. Za svoji odvalu a hrdinství byl 26. října 1944 vyznamenán titulem Hrdina Sovětského svazu.

Po válce si doplnil vzdělání, od srpna 1948 se stal zkušebním pilotem. Létal na šedesáti různých typech strojů. Když se v roce 1961 do vesmíru vydali první kosmonauti – v dubnu Jurij Gagarin a v srpnu German Titov – ztoulžil Beregovoj po vesmíru také, ale nesplňoval již věkové podmínky a byl i mimo požadované tělesné proporce. Kosmonauti neměli mít výšku nad 175 cm a hmotnost nad 72 kg. On se mohl pochlubit výškou 180 cm a váhou 84,5 kilo. Nicméně všemi předepsanými lékařskými testy prošel. Nakonec se za něj museli přimluvit maršálové Ruděnko a Ponomarjov přímo u nejvyššího velitele vzdušných sil maršála Konstantina Verešina.

Sojuz 3 s Georgijem Beregovým přistál na Zemi 30. října 1968 po letu dlouhém 3 dny 23 hodin 50 minut 45 sekund. Za svůj let dostal druhou hvězdu Hrdiny Sovětského svazu a byl povýšený na generálmajora. V dubnu 1969 se stal zástupcem velitele oddílu kosmonautů, od června 1972 do ledna 1987 byl pak jeho velitelem. Zemřel 30. června 1995 na komplikace po operaci srdce.)

* * *

Při této vzpomínce se v duchu hluboce až k zemi skláním po starém slovanském zvyku před všemi obyvateli bývalého Sovětského svazu, kteří dokázali ubránit svou vlast a zachránit téměř celou Evropu. A ač válkou nepolíben musím být schopen mlčky přejít (možná i pochopit) i možné excesy ke kterým v té strašné válce mohlo dojít. Kdo nebojoval v brestlitevské pevnosti, kdo neosvobozoval Stalingrad, kdo nežil v obklíčeném vyhladovělém Leningradu, kdo neviděl desetitisíce zničených měst a vesnic... nemá právo vůbec nic kritického proti sovětským a především ruským, ukrajinským a běloruským slovanským národům říkat. A kdo to nepochopil u nás, tak má v hlavě skutečně nas.... a neměl by řídit naši vlast, zastupovat nás v zahraničí a vychovávat a vzdělávat naše děti a vnoučata.

* * *

Ale to jsem odběhl...

Chtěl jsem spíš, v souvislosti s výročí napadení Sovětského svazu, zmínit i kulturní frontu té doby. Samotní veteráni při setkáních často zpívali válečné písně a vzpomínali, když za nimi na frontu přijela tu a tam kulturní úderka mezi nimi nezřídka i slavní divadelní a filmoví herci. V Rudé armádě sloužilo za války několik desítek vojenských kapel. Tou nejslavnější byl soubor hudebního skladatele a dirigenta, pozdějšího generála Alexandra Vasiljeviče Alexandrova.

(Alexandr Vasiljevič Alexandrov, ruský - sovětský hudební skladatel, dirigent, sbormistr a hudební pedagog se narodil 13. dubna 1883 v Plachinu, Rjazanské oblasti a zemřel na srdeční selhání 8. červenec 1946 v Berlíně při návštěvě okupační zóny Německa.

V roce 1928 založil a následně po mnoho let vedl slavný hudební, pěvecký a taneční soubor Alexandrovci. Složil hymnu Sovětského svazu a následně Ruské federace, platnou od roku 1944 až s pozměněným textem dodnes. Byl profesorem Moskevské státní konzervatoře, národním umělcem SSSR (1937) a laureátem dvou Stalinových cen. Získal hodnost generálmajora.

V září 1946 mu byl posmrtně udělen Československý řád Bílého lva III. stupně.)

A kdybyste náhodou nevěděli, tak ano, je to ten soubor, který jezdí po celém světě, který měl i po převratu u nás i na Slovensku každoročně všechna svá vystoupení vyprodaná, s kterým zpívali i všichni nejlepší zpěváci a zpěvačky Česka a Slovenska, a který je dnes na indexu naší vlády jako nepřátelská teroristická organizace. Válečné písně a už vůbec ne sovětské se u nás zkrátka zpívat nesmějí.

A připomínám to proto, protože to byl právě Alexandr Vasiljevič Alexandrov, který čtyři dny po napadení Sovětského svazu reagoval na báseň Vasilije Ivano-

viče Lebeděva-Kumače – a tak se zrodila jedna z nejslavnějších válečných písní – Svatá válka (rusky Священная война).

Slova písně se objevila už 24. června 1941, dva dny po přepadení Sovětského svazu hitlerovským Německem, jako burčující báseň v novinách Izvěstija. Alexandr Vasiljevič Alexandrov na ně reagoval a složil během dvou dnů hudbu.

Už 27. června 1941 tato píseň doprovázela na Běloruském nádraží v Moskvě odcházející vojáci do války.

A od 15. října téhož roku, kdy německá vojska okupovala Kalugu, Ržev a Kalinin, ji začal rozhlas vysílat každý den ráno, hned po úderech moskevského orloje.

Píseň vyvolávala u vojáků odcházejících do války statečnost a odhodlání bojovat za svou zemi. Píseň posilovala vojáky na duchu a vedla je k vítězství.

Winston Churchill, který si ji poslechl během Jaltské konference, ji označil jako „tajnou hudební zbraň Rudé armády“.

Píseň se stala symbolem nezlomného odporu a odhodlání sovětského lidu v boji s fašismem. Vojenské kapely a válečné písně pomáhaly rudoarmějcům v nejtěžších chvílích velké vlastenecké války a jsou silnou připomínkou té doby.

Dodnes mají tuto píseň mnohé soubory ve svém repertoáru a při zaznění prvních tónů stávají posluchači ze svých sedadel.

I taková může být síla umění, když stojí na správné straně!

(MiHav)

Slované jsou etnická a jazyková skupina Indoevropanů, hovořící slovanskými jazyky z větší rodiny balto-slovanských jazyků. Historicky obývají Eurasii od střední, jihovýchodní a východní Evropy až do severovýchodní Evropy, severní Asie (Sibiř) a střední Asie (zejména Kazachstán) a také západní Evropu (zejména východní Německo) a západní Asii (včetně Anatólie). Do historie výrazně poprvé vstoupili na počátku 6. století, kdy započala jejich expanze do velké části Evropy (střední, jihovýchodní a východní). V důsledku zejména pozdější imigrace existují velké slovanské diaspory v Severní Americe, zejména ve Spojených státech a Kanadě.

Slované obývají okolo poloviny území Evropy a jsou největší etnolingvistickou skupinou v Evropě. V dnešní době bývají Slované děleni na východní (Bělorusové, Rusové a Ukrajinci), západní (Češi, Lužičtí Srbové, Poláci, Slováci) a jižní (Bulhaři, Chorvati, Slovinci, Srbové, Bosňáci a Makedonci).

Kromě toho existují uvnitř uvedených etnik skupiny, které jsou někdy považovány za samostatné národy, resp. jsou

národy ve stavu zrodu a jejich etnicita je předmětem sporů (Černohorci, Gorani, Kašubové, Moravané, Pomaci, Rusíni, Slezané).

Z historie Slovanů

Slovanské národy mohou být dále děleny podle tradičního náboženství. Pravoslavné křesťanství je nejčastější a zahrnuje Bělorusy, Bulhary, Černohorce, Makedonce, Rusy, Rusíny, Srby a Ukrajince. Druhým nejběžnějším náboženstvím je římsko-katolické tradiční u Chorvatů, Čechů, Kašubů, Poláků, Slezanů, Slováků, Moravanů a Slovinců. Existují také významné protestantské menšiny, zejména mezi západními Slovanů (Češi, Lužičtí Srbové, Slováci). Mezi jižními Slovanů se v době osmanské nadvlády rozšířil islám, který vyznávají například Bosňáci, Pomaci (bulharští muslimové), Gorani a Torbešové.

Původ slova Sloveni (j. č. Slovenin; a tím pádem i Slované, Slováci a Slovinci) je dodnes nejasný až sporný. Uvádí se mnoho možností od „znalců slova“ či „uctívačů svatého slova“, přes názvy

vody, řeky, osobního jména „Slov“; drávidského slova „Solveni“ ve významu vyznavači (boha) či souvislost se slovem „slovo“, nebo se slovem „sláva“, které je nicméně zřejmě pozdějšího původu.

Nejstarší dokumenty napsané ve staroslověnětině, pocházející z 9. století, zmiňují Slovanů jako Словѣне (Slověne). Nejstarší písemné odkazy ke Slovanům jsou ve středověké řečtině a latině v 6. století.

Slované se objevili v polovině prvního tisíciletí bez jasné návaznosti na předchozí kultury a ve velkém počtu osídlili rozsáhlé území Evropy. Dvě hlavní teorie o tom, kde byli Slované usídlení na počátku svého rozšíření, jsou: Migrační teorie, podle které se Slované rozšířili ze své pravlasti, umístované do Zakarpatí; Autotonní teorie, podle které Slované už před svým rozchodem obývali rozsáhlá území východní a střední Evropy.

Za předchůdce Slovanů bývá někdy považována zarubinecká kultura, rozšířená kolem 3. století př. n. l. na Ukrajině. Za praslovanskou bývá také považována převorská kultura, existující od 2. století př. n. l. do 4. století v Polsku. ▶ ▶ ▶

▶ ▶ ▶ S jistotou lze o původu Slovanů tvrdit následující: Poprvé se o nich jako o Sklavenech zmiňují dva reprezentativní historikové ze 6. století n. l., gótský historik Jordanes a byzantský historik Prokopios z Kaisareie. Jordanes odvozuje jejich původ od Venetů z povodí Visly a Prokopios zase z jakýchsi Sporů od Kyjeva. Venetové jsou keltského nebo ilyrského původu, ale v povodí Visly se již mísili s tamními Germány na západě a Sarmaty na východě. Sporové pak byli pravděpodobně sarmatským kmenem. Z toho lze usuzovat, že Slované vznikli jako smíšený veneto-sarmatský kmen. Ale pozor. Baltoslovanský prajazyk tvořil jednu z větví satemové poloviny indoevropského prajazyka, zatímco sarmatský jazyk patřil do jiné větve této poloviny (indoíránské) a venetština zase do druhé, tzv. kentumové poloviny. Z toho lze usuzovat, že původ Slovanů není ani v Sarmatech, ani ve Venetech, ale již v baltoslovanských pastevcích, vzešlých z původních indoevropských kočovníků z jejich pravlasti v severním okolí Kaspického moře. Tedy v době hodně dávné před naším letopočtem. Teprve později pak mohlo dojít ke smíšení s Venety a Sarmaty.

Z etnického hlediska jsou hlavní dvě kritéria – jazykové a kulturní. Aktuální lingvistický model reflektuje dlouhý vývoj praslovanštiny dokonce již někdy od poloviny 2. tisíciletí př. n. l. Rozlišuje se přitom raná praslovanština (zhruba 15. až 8. století př. n. l.), střední praslovanština (7. až 1. století př. n. l.) a pozdní praslovanština (1. až 6. století n. l.), jejíž druhá polovina (4. až 6. století n. l.) se již považuje zároveň za raně slovanskou.

Aktuální kulturologický model pak reflektuje dlouhý archeologický vývoj praslovanské kulturní linie. Dosud nejstarší praslovanskou kulturu rozpoznává v ukrajinské Komarovské kultuře, jedné ze tří větví Třtiněcké kultury vedle prabaltské Sošnické kultury a etnicky obtížně vymezitelné Lužické kultury. Všechny tři větve se začaly vyvíjet někdy v polovině 2. tisíciletí př. n. l.

Z historického pohledu byla hlavním faktorem slovanské expanze náhlá geoklimatická změna způsobená mohutnou sopečnou činností mezi léty 536 až 550 n. l. v oblasti Indonésie. Na dlouhé roky došlo k zastínění slunce sopečným prachem a následkem toho k neúrodě, hladomorům, válečným akcím a stěhování etnik. Od druhé poloviny 6. století byl osud velké části Slovanů spojen s Avary, kočovným etnikem, jehož expanze z východu byla také nejspíš jedním z faktorů expanze slovanské. Ačkoliv příchod Avarů znamenal pro Byzantskou říši zprvu úlevu, protože se část Slovanů dostala do avarského područí, jiná část

s nimi navázala spojení, a tak vznikla Byzanci nová a silnější hrozba. V roce 626 dokonce společně obléhali Konstantinopol, i když neúspěšně. Útoky proti Franské říši přispěly na konci 6. století k expanzi Slovanů do východních Alp. Obě etnika vytvořila v Panonii společnou kulturu a smísila se, na přelomu 8. a 9. století však byla avarská říše zničena Franky a Bulhary a Avaři z historie mizí.

Část Slovanů se na konci 7. století spojila s jiným kočovným etnikem, turkickými Protobulhary, kteří osídlili okolí delty Dunaje, slovanské etnikum je do 10. století postupně asimilovalo, čímž dali základ současným Bulharům.

Na přelomu prvního a druhého tisíciletí dochází k částečnému ústupu Slovanů. Na některých územích, jako v Rumunsku, Albánii, Řecku a Bavorsku, byli asimilováni původním obyvatelstvem, na severu zase začali na Polabské Slovanů útočit Frankové a Sasové a postupně došlo ke germanizaci a christianizaci těchto etnik.

Slované ve východní Evropě na počátku obývali území dnešní Ukrajiny a během 6. až 9. století vytlačovali a asimilovali Balty a Ugrofiny zde usazené. Slovanské kmeny této doby představují například Kriviči nebo Ilmeňští Slované. V 9. století už osídlili území mezi Donem a Volhou a usadili se v okolí dnešní Moskvy.

Během 6. století počíná pronikání Slovanů na Balkán, v té době náležící Byzantské říši. Ačkoliv jako celek tvořili velkou vojenskou sílu, kvůli své nejednotnosti však často bojovali mezi sebou nebo se nechávali najímat jako byzantská žoldáci. První vlna expanze se týkala jak kultury Korčak, tak Peňkovky, kteří na Balkán počali pronikat skrze dnešní Rumunsko. Spolu s nimi pronikala i kultura koločinská, která byla tvořena Slovaný

nebo slavizovanými Balty. V oblasti Rumunska však byli od 10. století Slované romanizováni a spolu s Dáky dali základ pozdějším Rumunům. Do Bulharska výrazněji expandovali až v 7. století, společně s turkickými Protobulhary.

V 6. a 7. století pronikli také do Řecka a Malé Asie. Do bývalé Jugoslávie přišli Slované pravděpodobně ze dvou směrů, v polovině 6. století ze Zakarpatí a později ze severozápadu a slavizovali původní romanizované obyvatelstvo. Odsud také pronikali do Rakouska a Bavorska.

V dnešním Bulharsku vznikl roku 681 společný stát Slovanů a Protobulharů, který po několika vítězstvích uzavřel mír s Byzantskou říší. Během 8. století v něm dochází k výrazné slavizaci obyvatelstva a v druhé polovině 9. století bylo přijato křesťanství.

Velkomoravská říše byla jedním z prvních velkých slovanských států (833 až 907 n. l.). Počátek příchodu Slovanů na území Čech se podle výzkumů datuje kolem roku 550.

Na počátku 7. století byli Slované v dnešním Slovensku a Maďarsku podrobeni Avary, avšak brzy na to byla jejich moc zlomena franským kupcem Sámem a došlo ke vzniku Sámovy říše s centrem v českých zemích.

Ze 7. století jsou známy i další kmenové svazy a vládcí jako lužickosrbský vévoda Dervan a korutanský Valuk. Na přelomu 8. a 9. století dochází ke konečnému pádu avarské říše, Frankové ovládají Panonii a činí si nárok na svrchovanost nad sousedními slovanskými zeměmi. Ta jim skutečně byla často formálně přiznána. Kolem roku 830 už vládne Mojmir, první historicky doložený kníže Velkomoravské říše. Na konci 9. století Velká Morava ovládla Čechy, na počátku 10. století však zanikla a nastal vzestup českého knížectví.

Polabští Slované a Polsko

Ve 4. a 5. století bylo Slovanů, později nazývanými Polabští, osídleno území dnešního východního Německa, které bylo předtím opuštěno germánskými kmeny. Jejich keramika je označována jako sukowský typ. Polabští Slované se členili na tři kmenové svazy, Lutice neboli Velety, Obodrity a Lužické Srby. Srbové byli většinou formálně závislí na Franské říši a Velké Moravě a ve 12. století počala jejich germanizace. Na konci 8. století byli Velety na krátko poraženi Franky, ale vedli boje především s Obodrity, spojenci Franků a později Sasů. Od 10. století je u Veletů nahrazena knížecí moc mocí kněžskou a brzy na to následují rozsáhlé výboje císaře Jindřicha Ptáčníka, na počátku 11. století však císař Jindřich II. uzavřel s Velety spojení.

▶ ▶ ▶ V polovině 11. století však pomalu počíná christianizace a úpadek moci pohanského kněžstva. Během 12. století jsou pak Veleti germanizována, stejně jako Obodrité.

Kmen Pomořanů sídlící východně od Polabských Slovanů se objevuje v historických zprávách až v 10. století, kdy se dostává do konfliktu s Dány. Na počátku 11. století pak vzdorovali Polsku a z něj pronikajícímu křesťanství.

Západní Pomořany se od 12. století počaly germanizovat, zatímco východní se dostaly pod polský vliv. Velká část Polska, osídleného různými slovanskými kmeny jako byli Polané, Vislané a Slezané, byla v druhé polovině 9. století podřízena Velké Moravě a později českému knížectví. V polovině 10. století počalo vznikat polské knížectví.

Ránové sídlící na baltském ostrově Rujána se drželi svého náboženství, a to až do roku 1168, kdy je porazil dánský král Valdemar I. poté byli dosud pohanští Ránové donuceni přijmout křest a připojeni k Dánsku jako vazalské Rujánské knížectví.

Do konce 15. století bylo území všech Polabských Slovanů z většiny germanizováno především kvůli stále přicházejícím německým osadníkům v rámci tzv. Ostsiedlung. Jako poslední z Obodritů byli v 18. století plně germanizováni Drevané žijící na tzv. lüneburském vřesovišti. Lužičtí Srbové, kteří obývají německé spolkové země Sasko a Braniborsko, jsou dnes posledním zbytkem Polabských Slovanů.

Slované jsou obvykle děleni podle geografických a jazykových linií do tří hlavních podskupin: Západní Slované, Východní Slované a Jižní Slované. Všechny podskupiny měly významný kulturní kontakt s neslovanskými civilizacemi z doby bronzové a železné.

Západní Slované pocházejí z raných slovanských kmenů, které se usadily ve střední Evropě poté, co tuto oblast během stěhování národů opustily velké skupiny východogermánských kmenů. Je známo, že se mísily s Germány, Maďary, Kelty (obzvláště Bóji), starými Prusy a panonskými Avary. Západní Slované se dostali do vlivu Západořímské říše (latina) a římskokatolické církve.

Východní Slované mají původ v raných slovanských kmenech, které se mísily a měly kontakt s Ugrofy a Balty. Jejich raná slovanská „složka“, Antové, absorbovala různé íránské národy a později na ní měli vliv Chazaři a Vikingové. Národní původ východních

Slovanů se dá stopovat ke kmenovým sdružením Kyjevské Rusi a (zřejmě) Ruského chanátu počínaje 10. stoletím. Byli obzvláště pod vlivem Byzantské říše a východoevropské pravoslavné církve.

Jižní Slované z většiny regionu mají původ v raných slovanských kmenech, které se mísily s místními proto-balkánskými kmeny (Ilyrové, Dákové, Thrákové, Paeoni a řecké kmeny), a keltskými kmeny (zejména Skordisky), stejně jako s Římany (i romanizovanými zbytky původních skupin) a také se zbytky dočasně usazených východogermánských kmenů, asijských nebo kavkazských kmenů jako Gepidové, Hunové, Avaři, Gótové a Prabulhaři.

Původní obyvatelé současného Slovinska a pevninského Chorvatska mají původ v raných slovanských kmenech, které se mísily s Římany a romanizovanými keltskými a ilyrskými obyvateli, jakož i Avary a Germány (Langobardi a Ostrogóti). Jižní Slované (kromě zmíněných Slovinců a Chorvatů) spadali do kulturní sféry Východořímské říše (Byzantské říše, Osmanské říše, tedy východní pravoslavné církve a islámu, zatímco Slovinci a Chorvati byli ovlivňováni Západořímskou říší (latina), a tedy římskokatolickou církví podobně jako západní Slované.

Do přelomu 9. a 10. století mluvili Slované praslovanštinou, ta se poté začala rozpadat na jednotlivé slovanské jazyky. Prvním doloženým písmem užívaným Slovany je hlaholice vytvořená v 60. letech 9. století pro zápis staroslověnštiny svatým Cyrilem, v 90. letech stejného století pak byla vytvořena v Bulharsku

vané jako slovanské pohanství. Mezi jejich božstva patřil hromovládny Perun, bůh blesku a hromu, Veles, bůh podsvětí a skotu, Svarog (ze slova „svárožič“ – bůh slunce, ohně a války), Simargl (bůh větru) a Mokoš, Velká matka. Známý byl i tříhlavý Triglav či sedmihlavý Rujevit, dále Radevast, Svantovit a další. Ctili však i další bohy a širokou plejádu přírodních duchů a jiných mytických tvorů. Síle bohů podle Prokopia nepřisuzovali Slované velký vliv. K bohům se přikláněli pouze v době, kdy se blížila smrt, nemoc, či když šli do války. Uctívali však řeky, vodní víly a věřili ve věštby. Až na výjimky u Polabských Slovanů nestavěli chrámy, ale vykonávali kult v hájích, na výšinách a uměle vytvořených obětistích. Ve svátcích, lidových zvycích a pohádkách doznívají archaické náboženské zvyky dodnes a o přímou obnovu slovanského pohanského náboženství se pokouší novopohanské hnutí rodnověří.

V 9. až 12. století pak přijali Slované křesťanství, východní a jižní především pravoslavní (část z nich později přešla na řecký katolicismus) a západní římsko-katolické. Bosňáci pod vlivem Osmanské říše vyznávají sunnitský islám a mezi některými slovanskými národy existuje velké procento ateistů a agnostiků.

Především pravoslavní uznávají – Rusové, Ukrajinci, Rusíni, Srbové, Bulhaři, Bělorusové, Makedonci a Černoherci.

Katolicismus pak – Poláci, Slezané, Kašubové, Češi, Moravané, Chorvaté, Šokcuové, Slováci, Slovinci, Lužičtí Srbové, Bunjevci a Banátští Bulhaři

Především muslimové jsou – Bosňáci, Pomaci, Gorani a Torbešové.

Slované původně své mrtvé spalovali a na kosterní pohřbívání přecházeli postupně. Na území Slovenska to bylo v důsledku styku s Avary. Definitivní přechod na kosterní pohřbívání a konec pohanským zvykům znamenal až přechod na křesťanskou víru.

Slovanské hospodářství bylo tradičně zaměřeno na zemědělství a pastevectví. Znali dvoupolní systém obdělávání půdy. Pěstovali všechny tehdy běžné druhy obilovin, luštěniny, olejnaté rostliny, ovoce, zeleninu, ale i technické plodiny jako len. Chovali prasata, drůbež, ovce, kozy, dobytek a koně. Byli také rybáři, myslivci a lesní včelaři. Měli poměrně vyspělé kovářství, tkalcovství i hrnčířství (přestože neznali hrnčířský kruh). Vyráběli kvalitní šperky.

V průběhu své historie se Slované dostali do kontaktu s neslovanskými skupinami. ▶ ▶ ▶

cyrilice. Cyrilice poté dala vzniknout různým národním abecedám, které jsou souhrnně často označovány jako azbuka. Azbuka se v současnosti používá k zápisu běloruštiny, bulharštiny, makedonštiny, srbštiny, ukrajinštiny a ruštiny, tedy jazyků ortodoxního a řeckokatolického kulturního okruhu. Kromě toho je užívána také pro některé neslovanské jazyky. U ostatních slovanských jazyků, jejichž mluvčí náleží do římskokatolického kulturního okruhu, je používána latinka.

Slované tradičně vyznávali etnické polytheistické náboženství někdy označo-

▶▶▶ V domnělé vlasti (na území dnešní Ukrajiny) měli kontakty s íránskými Sarmaty a germánskými Góty. Po svém následném rozšíření začali Slované asimilovat neslovanské národy. Například na Balkáně paleo-balkánské národy, včetně romanizovaných a helénizovaných Ilyrů, Thráků a Dáků, stejně jako Řeky a keltské Skordisky a Serdy.

Slované byli tak početní, že většina původních obyvatel Balkánu byla slavizována. Thrákové a Ilyrové byli jako etnické skupiny v tomto období smíšený. Výjimka byla Řecko, kde byli Slované helénizováni díky většímu počtu Řeků (i za přispění Řeků vracejících se v 9. století zpět do Řecka, církvi a administrativou), dále Rumunsko, kde se Slované usadili během cesty do současného Řecka, severu Makedonie, Bulharska a Východní Thrákie, ale byli asimilováni, a moderní albánský národ, který tvrdí, že pochází z Ilyrů.

Na západním Balkáně se mísili jižní Slované a germánské Gepidové, a nakonec vytvořili slovanskou populaci. Ve střední Evropě se západní Slované mísili s germánskými, maďarskými a keltskými národy, zatímco ve východní Evropě se východní Slované setkávali s balto-finskými a severskými národy.

Polabština přežila až do začátku 19. století v dnešní německé zemi Dolní Sasko. Ve východním Německu má asi

20 % Němců historický slovanský rodový původ, jak bylo odhaleno při testování na DNA. Podobně je v Německu asi 20 % ze zahraničních příjmení slovanského původu.

Kozáci, ač hovoří slovanskými jazyky a praktikují pravoslaví, pocházejí ze směsi etnik, včetně Tatarů a dalších turkických národů. Mnoho raných tureckých kozáků byli Osetinci. Goralé z jižního Polska a severního Slovenska pocházejí částečně z románsky mluvících Valachů, kteří se do kraje stěhovali od 14. do 17. století a byli absorbováni místní populací. Předkové obyvatel Valašska na Moravě také pocházeli z Valachů. Ale i někteří Slované byli asimilováni jinými populacemi. Přestože většina pokračovala směrem do jihovýchodní Evropy přitahována bohatstvím oblasti, ze které vzešla Bulharská říše, zůstali někteří v panonské pánvi ve střední Evropě a byli asimilováni Maďary. Četné místní názvy jako řeky apod. mají např. v Rumunsku slovanské názvy. Slovanský jazyk zanechal stopy i na některých neslovanských jazycích.

Lidé se slovanským původem v USA a Kanadě dle oblasti tvoří někde dokonce od 3 do 35 procent všeho obyvatelstva.

Jako slovanské státy jsou označovány státy, ve kterých tvoří slovanské obyvatelstvo majoritu společnosti. Mezi současné slovanské státy patří Bělorusko,

Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Česko, Chorvatsko, Severní Makedonie, Polsko, Rusko, Slovensko, Slovinsko, Srbsko a Ukrajina.

K jednotlivým slovanským národnostem se hlásí přibližně:

Rusové - 133 až 150 milionů; Poláci - 58 až 68 milionů; Ukrajinci - 49 až 55 milionů; Srbové - 11 až 14 milionů; Češi, Moravané, Slezané - 9 až 14 milionů; Bělorusové - 9 až 10 milionů; Bulhaři (vč. banátských Bulharů a Pomaků) - 8 až 10 milionů; Chorvati - 6 až 9 milionů; Slováci - 5 až 7 milionů; Bosňáci - 2 až 3 miliony; Slovinci - 2 až 2,5 milionu; Makedonci (vč. Torbešů) - 1,8 až 2,4 milionu; Slezané Polsko - 880 tisíc až 5,7 milionu; Moravané - 630 až 700 tisíc; Jugoslávci - 380 až 415 tisíc; Rusíni (vč. Lemků) - 350 tisíc až 1,6 milionu; Slované v Řecku - 350 až 600 tisíc; Čechoslováci - 335 až 350 tisíc; Černohorci - 330 až 460 tisíc; Kašubové - 233 až 570 tisíc; Američtí nebo kanadští Slované - 140 až 200 tisíc; Muslimani v Srbsku - 100 až 140 tisíc; Lužičtí Srbové - 65 až 85 tisíc; Gorani v Srbsku-Kosovo - 35 až 60 tisíc; Bunjevci (vč. Šokců) v Srbsku - 20 tisíc.

Odhaduje se, že populace Slovanů čítá na počátku 21. století asi 350 milionů osob.

Vybral a zkompiloval z různých zdrojů
MiHav

V roce 2024 si připomínáme 50 let od dvojnásobného zločinu z roku 1974 proti obyvatelům Kypru, kyperským Řekům, kyperským Turkům, Arménům, Maronitům a Latinoameričanům. Vzhledem k této příležitosti bychom vás rádi informovali o současné situaci týkající se kyperského problému.

Státní převrat proti zvolené vládě prezidenta Makariose z 15. července 1974 a následná invaze Turecka z 20. července byla bezprecedentní tragédií pro obyvatele Kypru, s tisíci uprchlíků, mrtvých a pohřešovaných i pokračující okupací 37 procent ostrova Tureckem.

Severoatlantická aliance a Spojené státy nesou obrovskou odpovědnost za vzniklou situaci, protože tragédie na úkor kyperského lidu byla výsledkem jejich širších imperialistických plánů pro oblast východního Středomoří.

Od roku 1974 byl boj za ukončení okupace, za zabránění trvalému rozdělení Kypru a za znovusjednocení obyvatel Kypřů jedním z hlavních cílů naší organizace.

Bojujeme za řešení, které bude znamenat dvouzónovou, dvoukomunitní federaci s politickou rovností obou komunit založenou na rezolucích OSN pro Kypr. Bojujeme za stát s jednou svrchovaností, jedním občanstvím a jednou mezinárodní identitou, demilitarizovaný a nezávis-

Prohlášení k 50. výročí turecké invaze na Kypr

lý, bez strážců a ochránců, skutečně společnou vlast pro všechny Kypřany.

Od roku 2017 a od krachu rozhovorů mezi oběma komunitami vedenými pod záštitou generálního tajemníka OSN v Crans Montaně je kyperský problém v nebezpečné stagnaci.

Turecko od katastrofy v Crans Montaně v roce 2017 oficiálně prosazuje pozici pro řešení dvou států, stupňuje své expanzionistické aspirace na úkor svrchovaných práv Kyperské republiky a zesiluje své kroky za plnou ekonomickou a politickou kontrolu okupovaných oblastí a tureckého společenství na Kypru.

Pevným postojem Pankyperské federace práce je obnovení rozhovorů z místa, kde skončily v Crans Montaně. Je to jediná cesta, která může vést k řešení kyperského problému na dohodnutém základě.

Za tímto účelem je nezbytné prokázat z naší strany odhodlání k řešení dvouzónovou, dvoukomunitní federací s politickou rovností. Zároveň musí mezinárodní společenství vyvinout nezbytný tlak na Turecko, aby mohly být rozhovory obnoveny od bodu, který byl zastaven v roce 2017 v Crans Montaně, na základě Guterresova rámce.

Pankyperská federace práce je společným výtvozem řeckokyperských a tureckokyperských pracujících a jeho dějiny jsou neoddelitelně spjaty se společnými boji a úsilím o budování jednoty kyperské dělnické třídy.

Navzdory obtížím pokračujeme ve spolupráci s turecko-kyperskými odborovými organizacemi, které jsou členy Světové odborové federace, v práci založené na třídní solidaritě a jednotě na posílení společné fronty řeckokyperských a tureckokyperských pracujících.

Kyperský lid bude díky řešení kyperského problému a znovusjednocení naší země moci v míru a bezpečí pracovat na všeobecném pokroku, v rámci jednotné ekonomiky, s jednotným systémem pracovních vztahů a jednotnými pracovními podmínkami pro všechny pracující, řeckokyperské i tureckokyperské.

Dnes, 50 let po státním převratu a invazi, kdy je téměř polovina Kypru stále pod tureckou okupací a náš lid je rozdělen, je pro nás potvrzení této solidarity nezbytné. Dává nám sílu a podporu pokračovat v boji za znovusjednocení naší země. Za uskutečnění naší společné vize, za mírový a znovusjednocený Kypr, vlast pro všechny své děti, osvobozenou od cizích armád.

Pankyperská federace práce

Po debaklu Toryů - nová etapa třídního boje?

Zatímco Starmer míří k historickému vítězství, voličská apatie a nedůvěra v politický systém dosahují nových výšin. Skutečná bitva o zájmy dělnické třídy leží mimo Westminster, píše BILL GREENSHIELDS

DNES je velmi podivný den. Je to den, kdy se hněv britského lidu na torye, jejich odpor a pohrdání toryi masivně projevují drtivým vítězstvím Labouristické strany – pro kterou zase existuje pozoruhodný nedostatek skutečné podpory nebo nadšení, kromě toho, že je to nástroj pro směrování toryů.

Nicméně, labouristům se předpovídá, že skončí s největší většinou parlamentních křesel od poloviny 19. století ... ve stejné době nedávny průzkum Techne UK předpovídal pokles volební účasti, zejména mezi mladšími 35 let ... a Národní rada pro sociální výzkum uvádí: „Víra a důvěra v britský politický a volební systém nikdy nebyly horší.“

Karel Marx se o chartistech a jejich požadavku všeobecného volebního práva zmínil jako o „první masové dělnické straně v dějinách dělnického hnutí“ a Engels, uznávajíc, že moc vládnoucí třídy a jejího státu existuje nezávisle na volbách a parlamentní většině, napsal: „Všeobecné volební právo je tedy měřítkem vyspělosti dělnické třídy. V moderním státě už nemůže a nikdy nebude ničím víc, ale to stačí. V den, kdy teploměr všeobecného volebního práva ukáže mezi dělníky bod varu, budou oni i kapitalisté vědět, na čem jsou.“

Takže vzhledem k tomu, že k největšímu drtivému vítězství v dějinách dochází ve stejnou dobu, kdy důvěra dělnické třídy a důvěra v systém je na historickém minimu ... vyvařil se parlamentní kotel?

Je jistě pravda, že s postupem času a přibývajícimi důkazy stále větší většina lidí prohlédne podvod, že v Británii vládne parlament – a uzná, že ekonomická a politická moc velkých firem a bank, domácích i nadnárodních, zásadně zavolá po úspěchu.

Ať už je zvolena kterákoli strana, není u moci, ale pouze v úřadě, aby spravovala svůj systém. Některé strany tak činí dobrovolně, jiné nechotně, některé jsou donuceny a podkopávány, pokud nehrají s míčem ... a samozřejmě, vedení Labouristické strany Jeremyho Corbyna (získal parlamentní křeslo coby nezávislý; pozn. překl.) muselo být naprosto zničeno ze strachu, že by jim odmítlo sloužit.

Takže, co dělat? Starmerův model středové strany, která smeká čepici silám neoliberalismu, imperialismu a války, dnes zvítězí – ale následující den a každý další den svými činy přesvědčí ještě více dělníků o nedostatečnosti kapitalistické demokracie pro potřeby naší třídy.

Odpovědí je vydat se velmi tvrdou, obtížnou a náročnou cestou – vytvořit a vybudovat „Jednotnou frontu proti monopolnímu kapitalismu, úspornosti a válce“. Takovou jednotnou frontu přijala jako politiku konference Lidového shromáždění v lednu 2023, ale ve výsledku se toho moc nestalo!

Ale všechno může mít svůj čas – materiální podmínky, v nichž myšlenka – návrh – může vzkvétat bez ohledu na to, jak je to obtížné... a volba Starmerovy labouristické vlády je přesně tím časem, těmi podmínkami pro růst takové jednotné fronty založené v odborech, v odborových radách, v Lidovém shromáždění a dělnických komunitách po celé Británii – organizované a bojující za jasné zásady a politiku.

Za tímto účelem Lidové shromáždění právě vydalo novou Lidovou chartu 2024 pro širokou diskusi a společnou akci. Karel Marx a Bedřich Engels by souhlasně přikyvovali.

A mezi skupinami Lidového shromáždění a doufejme, že i národním výborem s mnoha odborovými svazy a přidruženými členy kampaní, se nyní hovoří o nové Lidové úmluvě, která by nás všechny spojila v jedno jednotné a soudržné hnutí ... samozřejmě se to snadněji řekne, než skutečně udělá.

Bude to, tak jistě jako že den je dnem, stále potřebnější, máme-li posunout boj kupředu v politice i koordinovaných akcích proti útokům, které přijdou, a proti požadavkům Lidové charty. Máme politické přesvědčení, vůli a odhodlání to uskutečnit?

4. července 2023

překlad Vladimír Sedláček

Změňte historickou porážku Toryů ve změnu směřování Británie

Británii zasáhla nejhorší porážka Konzervativní strany v dějinách. Dvě třetiny jejich poslanců byly smeteny za noc a ve Westminsteru zůstal nejmenší kontingent toryů od založení strany v roce 1834. Jásot nad výsledkem socialistům osladil pohled na to, jak někteří z nejdopornějších politiků v zemi přicházejí o křesla, od bývalé premiérky Liz Trussově přes fanatika bojujícího proti odborům Granta Shappse až po viktoriánského herce Jacoba Rees-Mogga.

Výsledkem je důrazné odmítnutí prohnílé vlády a její politiky. Musíme se teď zaměřit na změnu kurzu země. Zvrátit příliv autoritářské legislativy včetně zákonů proti stávkám a protestům. Ukončit nejdelší pokles reálných příjmů za posledních 200 let. Přispěchat na pomoc kolabujícím veřejným službám.

Něco z toho je v programu labouristů, kteří do úřadu vstupují s obrovskou většinou, ale ne moc. Levice musí na tuto vládu vyvíjet tlak od prvního dne, nejen aby zajistila dodržení manifestačních závazků ke zrušení zákonů proti odborům a posílení práv zaměstnanců, ale aby ji dohnala k tomu, aby se rozešla s toryovskými výdajovými pravidly, která budou brzdit jakýkoli pokus o řešení krize ve zdravotnictví, školství, místní správě a mnoha dalších sektorech.

Labouristická pravice má protiargumenty připravené. Keir Starmer si je nacvičil ve svém vítězném projevu. Labouristé získali zpět důvěru britského lidu jen proto, že strávil čtyři a půl roku tím, že měnil stranu a rozbíjel levici.

Je to nesmysl. Jak podotýká volební analytik profesor John Curtice, drtivou výhru labouristů způsobilo odmítnutí toryů, jejichž hlas propadl. Jejich volební podíl, který činí 35 procent, není jen nižší než při kterémkoli volebním vítězství Tonyho Blaira – je podstatně nižší než 40 procent, které získali labouristé, když prohráli volby v roce 2017 pod vedením Jeremyho Corbyna.

Výrazně vzrostl ve Skotsku, kde je Skotská národní strana už přes rok v rozkladu. V Anglii se ale hlas labouristů oproti roku 2019 – roku katastrofální porážky – nezměnil a ve Walesu od té doby dokonce klesl. Sám Starmer dostal o polovinu méně hlasů než v roce 2019.

Kyselé hrozny? Ne, a mnozí na levici, kterým se dlouho nelíbila opakovaná schopnost toryů zajistit si u menšiny hlasů rozhodující většinu, jsou potěšeni, když vidí, jak A-tým britského kapitalismu drtí systém, který vždy prosazovali.

Jde o to mít jasno v rovnováze sil. Zprv, labouristé se nestali populárnějšími, protože se posunuli doprava. Vůbec se nestali populárnějšími. To kontrastuje s obdobím 2015 až 2017 a je to důvod pro odvážnější program. (Článek 4 stanovy Labour Party, zjednodušeně tedy znárodnění, změnil Tony Blair v roce 1995 - poznámka překladatele.)

► ► ► Bez tohoto odvážnějšího programu, který by mohl skutečně řešit rozmanité krize, jež torýe srazily na kolena, můžeme vidět velmi chmurnou budoucnost ve vzestupu krajní pravice, kdy Reformní Velká Británie bude hlavním příjemcem ztracených hlasů torýů a v některých částech země bude podle průzkumů výrazně druhá za labouristy. To klade na dělnické hnutí odpovědnost donutit labouristy odejít nebo riskovat kolaps většiny založené na nízkém podílu hlasů, což je metaforický dům postavený na písku.

Není třeba zoufat. Reformní Velká Británie sice získala čtyři poslance: ale volby také vrátily čtyři nezávislé na mírové platformě v Palestině – jedna demoluje kdysi impozantní většinu Jonathana Ashwortha na jihu Leicesteru – spolu se čtyřmi Ze-

lenými. (Právě v programu Zelených je znárodnění, přinejmenším britských drah a Královské pošty - poznámka překladatele.)

Vítězství Jeremyho Corbyna jako nezávislého bylo vrcholem noci, výhrou pro lidovou mobilizaci proti stranické mašinérii, a zajišťuje v Islington North služby vynikajícího zastávce míru a socialismu, jehož hlas bude ve Westminsteru v potměném světě bolestně zapotřebí.

Je čas na změnu, ale přinést ji je na nás, ne na novém obyvateli č. 10. (Downing Street 10 je adresa předsedů vlády Spojeného království – poznámka překladatele.)

The Morning Star, 5. 7. 2024
přeložil **Vladimír Sedláček**

V prvním červnovém týdnu letošního roku zveřejnila palestinská kancelář Světové zdravotnické organizace (WHO) údaje o ohavných útocích na zdravotnická zařízení a pracovníky v Gaze od 7. října 2023.

Izraelci podle WHO zaútočili na 464 zdravotnických zařízení, 727 zdravotnických pracovníků zabili, 933 zdravotnických pracovníků zranili a poškodili či zničili 113 sanitek. „Zdravotnictví,“ tvrdí palestinská kancelář WHO, „není cílem“. Přesto během posledních sedmi měsíců čelili zdravotníci neúprosným útokům izraelské armády. Každý z příběhů o úmrtích je srdcervoucí, jména mrtvých jsou příliš dlouhá, než aby se dala vyjmenovat v nějakém článku (ačkoliv skupina s názvem Zdravotníci pro Palestinu četla jména svých mrtvých kolegů na protest proti této válce). Některé z příběhů stojí za zmínku, protože nám vyprávějí o oddanosti pracujících a velké ztrátě, kterou lidstvo jejich vraždou utrpělo.

Třiapadesátiletý doktor Iyad Rantisí řídil nemocnici Kamala Adwana v Bejt Lahíji, která leží v severní části Gazy. V Gaze je mnoho Rantisíů, ale nejsou původem z této části Palestiny. Stejně jako mnoho Palestinců, kteří žijí v Gaze, mají kořeny v jiných částech Palestiny, ze kterých byli jejich předci vyhnáni v Nakbě (období, kdy bylo nuceno uprchnout téměř milion Palestinců ze svých domovů přiřknutých uměle Izraeli – poznámka metéra) v roce 1948. Rantisiové pocházejí z vesnice Rantis, severozápadně od Ramalláhu.

Dne 11. listopadu 2023, během izraelského vojenského útoku uvnitř severní Gazy, byl doktor Rantisí vzat do vazby na izraelském vojenském kontrolním stanovišti, když se na příkaz izraelské armády pokusil opustit severní Gazu na jih. Od té doby jeho rodina o jeho pobytu nic neslyšela. Nyní, o několik měsíců později, izraelský deník Haaretz uvádí, že byl převezen do Shikma Investigation Center of the Shin Bet (Izraelská bezpečnostní agentura), která je uvnitř Aškelonské věznice. Doktor Rantisí byl mučen a poté zabit šest dní po svém zadržení. Jeho rodina o tom nebyla informována až do zprávy Haaretzu. Poté dcera doktora Rantisího Dima napsala o smrti svého otce příspěvek na sociální síti, který spárovala s fotografiemi, na kterých je v lékařském úboru a provádí operaci pacienta.

Doktor Adnan Al-Barsh, také třiapadesátiletý, byl vyškolený v Rumunsku, než se vrátil domů do Gazy, aby vedl ortopedické oddělení v nemocnici Al-Shifa. Má pověst velmi oblíbeného lékaře, jehož kancelář byla přeplněna jeho diplomami (z Jordánska, z Palestiny, z Velké Británie). Když izraelská armáda zaútočila na al-Shifu, byl doktor Al-Barsh nucen opustit své místo, ale neopustil svou práci. Nejprve šel do nemocnice Kamala Adwana, kde doktor Rantisí pracoval, a poté do nemocnice Al-Awda v oblasti východně od uprchlického tábora Džabalíja v severní Gaze, který byl také několikrát napaden Izraelci. Dne 18. prosince 2023 izraelská armáda podnikla v Al-Awdě razii a vzala doktora Al-Barshu a další nemocniční personál do vazby.

Mezi zatčenými byl i ředitel nemocnice a velmi populární lékař, doktor Ahmed Muhanna. Dne 15. října 2023 natočil dok-

tor Muhanna video – které se rozšířilo – ve kterém prosil svět o pomoc a okamžité příměří.

Nyní se uvádí, že dne 19. dubna 2024 byl doktor Al-Barsh zabit Izraelci ve věznici Ofer. Tlaleng Mofokeng, zvláštní zpravodaj OSN pro právo na zdraví, řekl: „Případ doktora Adnana vyvolává vážné obavy, že zemřel po mučení z rukou izraelských úřadů.“

Šestatřicetiletý doktor Hammam Alloh byl zabit, když 12. listopadu 2023 zasáhla izraelská raketa jeho dům nedaleko jeho oddělení v nemocnici Al-Shifa. Doktor Alloh, který absolvoval výcvik v Jemenu a Jordánsku, byl jediným nefrologem (specialistou na ledviny) v Gaze. Kvůli obavám o své pacienty, kteří byli na dialýze, zejména kvůli nedostatku elektřiny a neustálým útokům, odmítl doktor Alloh – který byl během svého pobytu v Jordánsku znám jako doktor „Legenda“ – nemocnici opustit. 31. října byl dotázán, proč neopustil své místo a neodjel do jižní Gazy. „Když pojedu,“ odpověděl klidně, „tak kdo bude léčit mé pacienty? Nejsme zvířata. Máme právo na řádnou zdravotní péči. Myslíte si, že jsem chodil na lékařskou fakultu a na postgraduální studium celkem 14 let jen abych myslel na svůj život, a ne na své pacienty?“ Takového kalibru byl doktor Alloh. O necelé dva týdny později, když opustil své místo, aby si doma odpočinul s rodiči, manželkou (těhotná s dítětem) a dvěma dětmi, Izraelci udeřili na jeho domov. Zemřel po boku svého otce.

Irská právnička Blinne Ní Ghrálaighová přednesla v lednu 2024 u Mezinárodního soudního dvora závěrečnou řeč ve prospěch jihoafrického tvrzení o genocidě Palestinců proti Izraeli. Ní Ghrálaighová v průběhu svého prohlášení ukázala obrázek tabule s následujícím nápisem: „Kdo zůstane až do konce, bude vyprávět příběh. Udělali jsme, co jsme mohli. Vzpomeňte si na nás.“ Tyto řádky napsal osmatřicetiletý doktor Mahmúd Abú Najaila, který pracoval jako lékař pro organizaci Médecins Sans Frontières (MSF, Lékaři bez hranic) v nemocnici Al-Awda v severní Gaze. Dne 21. listopadu 2023 izraelská armáda bombardovala třetí a čtvrté patro nemocnice, kde doktorka Najailová pracovala s doktorem Ahmadem Al-Saharem a doktorem Ziadem AlTatarim. Všichni tři byli zabiti.

Reem Abú Lebdehová, fyzioterapeutka, která byla spolupracovnicí ve správní radě britské pobočky Lékařů bez hranic, na své stránce LinkedIn napsala: „Taková zničující ztráta pro lékařskou komunitu a lidstvo.“ Tito lékaři, které znala, byli podle ní „skutečným ztělesněním nesobecké služby a humanitárního nasazení, neúnavně zachraňujícími životy v nejnaléhavějších podmínkách“.

O několik týdnů později pak Izraelci zaútočili na obytnou čtvrť v Chán Týnis a zabili Reem Abú Lebdehovou, jejíž poselství solidarity nyní sedí na webu jako poznámka doktorky Najailové na tabuli: „Pamatujte si nás!“

Vijay Prashad

Z týdeníku KS Austrálie **The Guardian** z 1. července 2024
přeložil **Vladimír Sedláček**

Pamatujte na doktory

Soukromé školy nedávají děti na první místo a všechny ostatní školy dávají děti až na konec...

Nejdřív mě debata o soukromých školách nabudila a neurčitě nadchla. Zrušit je, říkám. Zbavte se hluboce nerovného vzdělávacího systému, který reprodukuje nerovnost a rozděluje společnost! Sbohem!

A pak, jak debata pokračovala, jsem začala uvažovat o tom, o čem nemluvíme, když debatujeme o soukromých školách.

S blízcími se volbami se soukromé školy staly

tématem extrémní agitace, neboť labouristické plány vybírat DPH ze školného vedou k tomu, že politikům jsou kladeny nekonečné otázky a noviny píšou nekonečné články varující před chaosem, který to rozpoutá v rodinách „střední třídy“. Tato posedlost je bezpochyby ovlivněna skutečností, že zatímco podle charitativní organizace sociální mobility Sutton Trust chodilo na soukromou školu jen 7 % populace, tak ze stovek nejvlivnějších britských redaktorů a televizních stanic to bylo 43 % a z mých kolegů sloupkařů 44 procent.

Každopádně jedna taková rodina střední třídy se minulý týden objevila v Telegraphu pod titulkem: „Přestěhovali jsme se do Španělska, abychom se vyhnuli daňové razii labouristů vůči soukromým školám.“ Přísný pár byl s dcerou vyfotografován před portrétem Napoleona III., což byl obrázek, který vybízel k odvěké otázce: „Střední třída?“

Unaveně jsem si to vyhledala – střední příjem domácnosti ve Velké Británii je 35 tisíc liber ročně a průměrné soukro-

mé školné je 15 tisíc 200 liber ročně. Rodině, která pošle dítě do soukromé školy, tak zbude 19 800 liber, z nichž by měla žít celý rok, a to ještě před labouristickou žádostí o navýšení o DPH.

Což náhle osvětluje způsob, jakým tisk tak často používá výraz „střední třída“ ve smyslu „lidé jako my“, a diametrálně odlišné způsoby, jakými lidé nahlíží na své vlastní bohatství.

Ale mezi všemi debatami, všemi otázkami, všemi detaily o dotacích a po-

Školská debata klade špatné dotazy

krytectví a velikosti tříd, neobratnými odhaleními o generačním bohatství, o „politice závisti“ se ztrácí něco důležitého. Důvod, proč je tento krok nezbytný, důvod, proč je ve skutečnosti stále důležitější vymáchat ze soukromé školy všechny jejich výhody jako první krok (kdybych byla králem) k jejich úplnému zrušení. Důvod je následující: děti ve státních školách trpí.

Zatímco nejbohatší rodiny na světě se dál dohadují o obětech, které budou muset podstoupit, pokud bude zdaněno školné (drobnost, stojí za zopakování – vzdát se luxusu neznamena přinést oběť), nedávna zpráva odhalila, že školy jsou dnes největším zdrojem dobročinné stravy pro problémové rodiny, protože jsou stále více nuceny zakročit a pomoci. Každá pátá škola v Anglii provozuje potravinovou banku, přičemž v oblastech s vysokým počtem žáků ze zanedbaného prostředí se počet zvýšil na jedno ze tří. Nedávno psal Gordon Brown o návštěvě základní školy v Merseyside, kde učitel každý pátek rozdává studentům toaletní

papír. Vedle potravinových bank předpokládá také nárůst „školních prádelen“ na praní oblečení dětí.

A nebojují s tím jen nejchudší žáci. BBC píše: „Školy po celé Británii jsou pod nebyvalým tlakem, protože se snaží řešit řadu sociálních otázek, které nesouvisejí s výukou.“

Očekává se, že učitelé budou zdravotními sestrami, zubaři, terapeuti, chůvačkami a uklízečkami a také pedagogy. Něco z toho souvisí s nuceným uzavřením škol během pandemie.

Rodiče byli příliš zaneprázdněni prací, než aby mohli své děti učit doma, a když se školy znovu otevřely, docházka klesla. Duševní zdraví rodičů i dětí utrpělo v době, která se časově shodovala s uzavřením podpůrných služeb.

„Někteří rodiče dnes nevědí, jak si se svými dětmi hrát,“ informovala BBC o škole v Telfordu, „a ta nyní provozuje týdenní třídu, aby je to učila.“ Je to v době, kdy v Anglii opouští tuto profesi téměř tolik učitelů, kolik do ní nastupuje. Odcházejí do méně stresujících nebo lépe placených zaměstnání a nejsou nahrazováni.

Jako rodič si více než uvědomuji nutkání či dokonce tlak „stavět děti na první místo“, jak tvrdí rodiny a politici bojující za soukromé školy. Zdá se mi však jasné, že stavět své děti na první místo by nemělo znamenat dělat to na úkor ostatních dětí, zejména těch z méně šťastných rodin.

Upřednostnit děti by ve skutečnosti znamenalo nahradit každou otázku položenou poslanci na soukromé školy otázkou na bezplatné školní stravování nebo na 900 tisíc dětí chycených do „hladové pasti“, které žijí v chudobě, ale jejichž platy rodičů jsou považovány za příliš vysoké, aby měly nárok na školní stravování nebo prázdninové kluby, nebo se ptát na plány toryů na největší škrtky ve školních rozpočtech za celou generaci; škrtky, které by mohly školy donutit zavřít. Znamenalo by to přinejmenším ochotu platit daně.

Začínám mít pocit, a nemyslím si, že jsem sama, že je mi čím dál hůř z vysílání času věnovaného obavám o vzdělání a finance nejbohatších britských dětí a jejich rodin, když jsou naše státní školy na bodu zlomu a mnohem větší část dětí přichází do školy hladová a vyčerpaná v příliš malých botách a jejich rodiny se lopotí, aby prostě přežily.

Eva Wisemanová

pro deník *The Guardian* 23. června 2024
překlad **Vladimír Sedláček**

Ak sa dnes spomenie Európska únia, tak skoro každého napadne len vojna proti Ruskej federácii a sankcie. To je jej celý program. Keby sa EÚ vedela ubrániť USA, mohla by byť skutočnou svetovou silou, ktorá by bola schopná výhodnej medzinárodnej spolupráce, rýchleho technologického rozvoja, blahobytu, mieru a svojej vysokej tradičnej kultúry. Stala by sa jednou z pevných súčastí nového mnohopolárneho sveta. **USA nás ženu do otvorenej vojny proti Rusku len preto, aby už Európa nikdy nemohla byť pre USA konkurenciou a aby súčasne čo najviac**

Európska únia a NATO hynú

poškodila Ruskú federáciu. Treba jasne povedať, že zatiaľ trpezlivé Rusko to chápe a vie, že keď konsolidácia v súčasnej etape vývoja vzájomných vzťahov s Európou nie je možná, tak nechce a nežiada nič iné, len aby zo strany Západnej Európy neprichádzali pre Ruskú federáciu žiadne bezpečnostné hrozby. A pre nás je najbližšia a najvýhodnejšia dobrá spolupráca práve s Ruskom. Nekazme si to.

Svet sa nedávno mohol na vlastné oči presvedčiť, že je úplne jedno, či tam bude Biden alebo Tramp? Hádajú sa v predvolebných debatách o tom, kto je z nich väčší klamár a korupčník, kto je viac protiruský a kto lepšie hraje golf. Veď je to hanba. S týmito máme spájať našu budúcnosť ďalej? Namiesto rusofóbneho Nóra v NATO prišiel rusofóbny holandský Rutte, nekompetentná monotematická rusofóbna Kaja Kallas, arogantná „korupcia“ Ursula a v zásobe ďalšie stovky slintajúcich repetítorov jednej a tej istej myšlienky v EÚ a v NATO, že treba zničiť Rusko. Všetka ekonomika je likvidovaná a to zákonite dospeje do štádia, kedy príde poriadna bieda pre tu žijúce národy. To iste nechceme. Stále sa tomu dá zabrániť. Treba prestať s takýmto hazardom a začať vážne uvažovať o našej spoločnej národnej budúcnosti. A ešte aj u nás doma skupinka zvrátených, nič a nikoho si nevážiacich neoliberalných pomätencov. Slúžia cudzím pánom, nenávidia vlastný národ, vlastný suverénny štát a bezohľadne hrubo cynicky si utáhajú dokonca z podlého atentátu na nášho premiéra. Tak s kým máme tvoriť nové, morálne, naozaj prospešné, mierové programy v Európe? Odpoveď je veľmi jednoduchá. Musíme si ich navrhnuť a tvoriť sami, bez nich. Schopných ľudí je u nás na to dosť. A máme aj vlastné možnosti medzinárodnej spolupráce s tými štátmi, ktoré rovnako naliehavo vnímajú úpadok Európy. Len treba smelo začať.

NATO hynie pretože sa stala pod vedením USA skutočne agresívnou a pre bezpečnosť sveta už neakceptovateľným rizikom. Stav NATO je pritom žalostný a už je naozaj najvyšší čas vidieť tú prehru a prestať sa spoliehať na nejakú údajnú silu alebo pomoc od „partnerov“ v NATO. EÚ hynie ako organizácia, pretože nie je postavená na suverenite členských štátov, na ich národných záujmoch a zdravom ľudskom ume. Je celkom naopak postavená iba na diktatúre a záujmoch USA, tak ako aj NATO. Zlyhala politika údajnej výhodnosti ilegálnej migrácie a násilného osídľovania Európy národmi z Afriky a Ázie, ktorá priniesla len enormnú kriminalitu. Zlyhala tzv. „Zelená politika“, ktorej cieľom bol prehnane nereálne ambiciózný, skoro bleskový prechod na elektrifikáciu Európy. Vietor proste nestačí. Na takéto kroky Európa a zatiaľ v mnohom ani ostatný svet dnes ešte nie je technologicky dôkladne pripravený. Európa odmietla lacný prírodný plyn z Ruska a nahradila ho z nutnosti obnovením ťažby uhlia. Samozrejme s okamžitými následkami pre životné prostredie, úpadok obchodu a ztvárňanie priemyselných podnikov kvôli výraznému zdraženiu vstupných nákladov. A potom exóti v Bruseli prišli, ospravedlňujem sa za tento výraz, ale s „prihlúplou“ snahou o likvidáciu napríklad kravských fariem a podobne. Zlyhala násilná politika ideológie genderizmu a LGBTI, ktorú klasická kresťanská spoločnosť v Európe neprijala. Zlyhala politika tzv. „Východného

partnerstva“, ktoré v skutočnosti predstavuje odtrhnutie štátov pôvodného Sovietskeho zväzu od prirodzeného historického pozitívneho vplyvu Ruska a vytvorenie nepriateľskej zóny okolo novej Ruskej federácie. Zlyhala aj otvorene vydieračská politika rozširovania EÚ, ktorú aj dnes tvrdohlavo presadzujú úradníci v Bruseli. Rozširovanie znamenalo pre všetky nové štáty, vrátane Slovenska, od začiatku nanútené zatváranie alebo vykúpenie ich domáceho hospodárstva a podnikov a vytvorenie trhov skoro výlučne len pre dovoz tovarov zo Západnej Európy. Cieľom sú vždy len rýchle zisky pre západné firmy. Zlyhala aj politika násilného vytvorenia jednotného štátu v Európe s jediným centrom moci, jednou hymnou a zástavou v Bruseli.

Povedal by som, že EÚ sa dnes veľmi podobá na Ukrajinu. A to skoro vo všetkom. Kompletne tak, ako na Ukrajine, EÚ a jej jednotlivé členské štáty stratili svoju suverenitu. A politici sa za to nikomu nezodpovedajú, nehanbia sa kľačať na kolienách a plniť všetky želania USA. Korupcia je nesmierna a všade a nikto sa nechystá ju trestať. Dosadzujú sa vrcholní úradníci a kradne sa v neuveriteľných objemoch. USA, ktoré už tiež vstúpili do svojho turbulentného obdobia rozpadu, nám diktujú koho trestať za neposlušnosť, aké nedovolené sankcie komu dať, aké zbrane a kedy treba dopraviť na Ukrajinu, bez ohľadu na to, že raz za to môže prísť odplata od Ruska nielen Európe, ale aj im. Žiadne rozhodnutie Únia nie je schopná urobiť sama, vždy dostane inštrukcie z Washingtonu. Tak, ako na Ukrajine aj v Európe prekvitá rusofóbia a nenávisť ku všetkému ruskému. Zabudli sme už, že sme Slovania, kultúrni, inteligentní, mierumilovní a vysoko morálni. Rovnako sa plánuje presadzovať a opäť prekvitá fašizmus, prekrúca sa skutočná pravda o histórii najmä Druhej svetovej vojny, potláčajú sa základné ľudské práva a slobody, napríklad právo na vlastný názor, na prijímanie a šírenie informácií bez zásahu štátu, všade sa združuje, všade a vo všetkom sa Európa militarizuje. Dá sa povedať, že **Ukrajinu v skutočnosti celkom plánuje ničiť práve USA. Rovnako tak USA ničí aj EÚ.** Sme na tom rovnako. Naša vláda na nesmie k tomuto poslušne pridávať.

Medzinárodná situácia sa veľmi rýchlo mení. A to najmä v ekonomickej oblasti. Lepšie povedané, v strate sily amerického dolára ako svetovej zameniteľnej meny. Iba celkom nedávno Saudská Arábia sa rozhodla nepredĺžiť s USA zmluvu o predaji svojej nafty výlučne za tzv. americké „petrodoláre“. A to je pre USA významná strata dôvery. Ak nie sme schopní v tomto ovplyvniť pád EÚ, východisko sa nám ponúka na zlatom tanieri. A nie je to zrada akéhosi „priateľského Západu“. Ale naopak, je to naozajstná, od našich politikov oprávnené občanmi očakávaná, čestná a dôstojná služba vlasti. Sú tu nové obchodné a politické zoskupenia, ktoré nie sú založené na terore, násilí, vyhrážkach, vojne a podvodoch. **Stačí ak požiadame o vstup do BRICKS a odtiaľ môžeme ísť aj ďalej podľa našich záujmov a možností.** A prosím, nech sa nikto nesnaží argumentovať, že to nie je možné, lebo sme súčasťou EÚ. Nič nám nebráni, nič. Žiadna zmluva nie je nadriadená našej Ústave. Uvedomme si, že sme suverénnym štátom, iba my sami sme zodpovední za našu budúcnosť, za svoju zahraničnú politiku a naše vzťahy s ostatným svetom. Je to naša výlučná právomoc. Zamyslime sa nad tým veľmi vážne, pretože čas beží. Môžeme stratiť všetko s tými hlupákmi a s ich zničujúcou cestou, alebo získať postupne všetko späť, ak sa včas prispôbime múdrom a novej situácii vo svete. Aj v prírode, ktorej sme súčasťou, a ktorej zákony platia rovnako aj na nás ľudí, prežije iba ten, kto sa vie prispôbiť a začať znovu.

JUDr. Štefan Harabin (<https://zemavek.sk/stefan-harabin-europska-unia-a-nato-hynu-ako-organizacie/>)

Setkání komunistických stran

Setkání, kterého se zúčastnilo 121 zástupců 68 stran z 54 zemí a své pozdravy zaslalo dalších sedm stran, pořádala v Izmiru Komunistická strana Turecka.

Téma setkání: *Politické a ideologické bitvy ke konfrontaci kapitalistů a imperialismu. Úkoly komunistů informovat a mobilizovat dělnickou třídu, mládež, ženy a intelektuály v boji proti vykořisťování, útlaču, imperialistickým lžím a historickému revizionismu; za sociální a demokratická práva dělníků a národů; proti militarismu a válce, za mír a socialismus.*

Během setkání došlo k výměně cenných zkušeností týkajících se boje komunistických a dělnických stran a hnutí v době, kdy jsme svědky toho, že třídní rozpory se prohloubily a kapitalistický systém pro lidstvo nenabízí nic jiného než nerovnost, chudobu, nezaměstnanost, válku, konflikty a vysídlení; že konkurence a rozpory uvnitř imperialistického systému se stále zvětšují; že imperialistická agrese se zvětšuje spolu s konkurencí a stále skrývá potenciální nebezpečí války, která by mohla pohltnout celý svět.

Proběhla výměna názorů na nedávný politický, vojenský a hospodářský vývoj. Úloha NATO byla ostře odsuzována, stejně jako její rozšiřování do nových zemí.

Byl zdůrazněn význam vývoje v Palestině. Bylo požadováno okamžité zastavení izraelské agrese a blokády pásma Gazy a západního břehu Jordánu. Byla vyjádřena plná solidarita s palestinským lidem a byla odsouzena brutální vojenská ofenzíva, nelidská blokáda a barbarská genocida ze strany Izraele v pásma Gazy. Byla odsouzena podpora Spojených států, Velké Británie, Severoatlantické aliance a Evropské unie pro izraelskou ofenzívu. Bylo požadováno ukončení izraelské okupace, vytvoření a uznání nezávislého palestinského státu, zastavení a demonstace nelegálních osad na palestinských

územích, propuštění politických vězňů z izraelských vězení a návrat uprchlíků. Byla vyjádřena mezinárodní solidarita s lidem Palestiny a zdůrazněn význam posílení boje ve všech zemích za zastavení masakru v pásma Gazy a ukončení okupace Palestiny Izraelem.

Řada zúčastněných stran upozornila na válku na Ukrajině s jejími různými aspekty. Ohledně zdrojů a charakteru války existovaly různé přístupy. Všechny strany však kladly důraz zejména na skutečnost, že boj proti NATO by měl být intenzivnější.

Bylo zdůrazněno, že za těchto okolností nesou odpovědnost za organizaci a vedení boje pracujícího lidu komunistické a dělnické strany, k osvětlení nezbytnosti socialismu. Rovněž bylo zdůrazněno, že je nutné posílit internacionální solidaritu mezi komunistickými stranami, třídně orientovanými pracovními organizacemi, hnutími chudých zemědělců a dělníků i lidovými hnutími obecně.

Zdůrazněna byla potřeba posílit solidaritu s Komunistickou stranou Kuby kubánským lidem, jenž získal nezávislost, rovnost, důležitá pracovní a sociální práva, a bojuje za obranu socialismu a úspěchů kubánské revoluce; posílit mezinárodní odsouzení genocidní americké blokády proti Kubě a požadovat její konec.

Bylo řečeno, že antikomunismus se projevuje nejen ve vojenských operacích imperialismu ale také že přímé či skryté pokusy a zásahy proti komunistickým a dělnickým stranám po celém světě ohrožují samotné právo dělnické třídy se organizovat.

Byla zmíněna skutečnost, že monopol kapitálu na komunikační prostředky převyšuje informační a organizační kanály dělnické třídy. Buržoazie má tak moc umlčet všechny revoluční síly a jejich dezinformace trvale překrucují realitu v souladu se zájmy imperialismu.

Byla tak zdůrazněna potřeba posílit ideologický a politický boj proti buržoazním médiím a imperialistickým lžím.

Účastníci setkání zopakovali svou solidaritu s dělnickou třídou Turecka, která den ze dne čelí hlubšímu vykořisťování a ožebračování.

U příležitosti setkání, které se konalo u příležitosti stého výročí založení Turecké republiky, pozdravili boj tureckých komunistů proti kapitalistickému vykořisťování a imperialismu.

Všechny zúčastněné strany vyjádřily solidaritu s bojem pracujících za jejich sociální, politická a odborová práva.

Pro rok 2024 přijaly komunistické a dělnické strany rámec společných a uskutečnitelných akcí, které budou dále upřesňovány a rozvíjeny.

Komunistická strana Turecka
tiskové středisko, 25. 10. 2023,
(www.solidnet.org)

Přijaté Akční plán akcí obsahoval:

1. Odpor proti imperialistickým válkám, závodům ve zbrojení, včetně jaderných zbraní, zahraničním vojenským základnám a odmítání všech praktik NATO; v této souvislosti rostoucí třídní propaganda a mobilizace proti rozšiřování a agresi NATO po celém světě, vystupování proti zapojení NATO a jeho spojenců do války na Ukrajině a proti brutální agresi Izraele proti palestinskému lidu; posílení boje za vystoupení z NATO a jeho rozpuštění, organizování antiimperialistických a protiválečných akcí 21. září, na „Světový den míru“, na podporu úsilí Světové rady míru.

2. Považovat boj proti fašismu a jeho projevům za jednu z priorit mezinárodního komunistického hnutí. Uspořádání oslav Dne vítězství 2024 jako dne vítězství nad fašismem v roce 1945.

3. Uspořádat První máj 2024 s větší silou jako den třídních bojů za práva pracujících, sociální spravedlnost a rovnost; za odstranění kapitalistického vykořisťování na celém světě; proti kriminalizaci dělnických bojů a odborových práv.

4. Projevit solidaritu s komunisty, kteří čelí nejruznějším represím, zásahům a zákazům a jejichž politická práva a svobody jsou uzurpovány kdekoli na světě.

5. Uctění mezinárodních dnů, které připomínají boj komunistů, společnými prohlášeními a kampaněmi na podporu hodnot socialismu. V této souvislosti u příležitosti stého výročí Leninovy smrti organizovat akce propagující socialistické principy a hodnoty, historický význam socialismu. Pořádání akcí k desátému výročí úmrtí Nelsona Mandely.

6. Rozvíjení společných aktivit proti antikomunismu, fašismu a vykonstruované propagandě proti historickému přínosu Svazu sovětských socialistických republik celému lidstvu.

7. Posílení boje žen proti nerovnosti, útlaku a diskriminaci zvýšením mobilizace 8. března, na Mezinárodní den žen, zejména pracujících žen.

8. vystupující proti svévolnému zařazení Kuby na seznam „států podporujících terorismus“ a proti vměšování do vnitřních záležitostí Kuby; zvýšit solidaritu s kubánským lidem za okamžité a bezpodmínečné zrušení ekonomické, obchodní a finanční blokády uvalené Spojenými státy. V této souvislosti aktivnější účast na Mezinárodních dnech solidarity s Kubou, které se budou konat každý poslední víkend v měsíci. Vyzýváme k účasti na VIII. mezinárodním semináři o míru a zrušení zahraničních vojenských základů, který se bude konat v kubánském Guantánamu ve dnech 4. a 5. května 2024. podporovat účast na Mezinárodním setkání solidarity s Kubou; na 2. mezinárodním setkání teoretických publikací levicových stran a hnutí; ve třetím ročníku mezinárodního kolokvia „Patria“, které se bude konat během kubánského tiskového dne.

9. Požadují ukončení brutálních izraelských útoků namířených proti palestinskému lidu a ukončení okupace a práva palestinského lidu na sebeurčení, odpor a nezávislý suverénní stát. Požaduje právo na návrat uprchlíků a zajištění podmínek v souladu s příslušnými rezolucemi OSN a propuštění palestinských politických vězňů. Odsuzuje takzvanou „dohodu století“ a koloniální a diskriminační politiku USA a Izraele, včetně výstavby a rozšiřování osad na okupovaných palestinských územích, syrských Golanských výšinách, farmách Shebaa a výšinách Kfarshouba na jihu Libanonu. V této souvislosti si připomínáme Mezinárodní den solidarity s palestinským lidem, který připadá na 29. listopadu.

10. Padesát let po válce a okupaci a umělé rozdělení ostrova a jeho obyvatel, podporující znovusjednocení Kypru, v souladu s příslušnými rezolucemi OSN. Podpora boje lidu Západní Sahary za jeho právo na sebeurčení v souladu s příslušnými rezolucemi OSN.

11. Podporovat syrský lid v jeho boji proti zločineckým skupinám podporovaným reakčními silami a imperialismem USA-NATO-EU a proti blokáde a za ukončení ekonomických sankcí a nespravedlivého Caesarova zákona a za vyhoštění zahraničních okupačních sil a respektování mezinárodního práva a hranic.

12. Pokračující solidarita s národy zemí, které utrpěly velké škody a ztráty v dů-

sledku zemětřesení, povodní, hurikánů, požárů a vlakových neštěstí; odhaluje primární odpovědnost kapitalismu za chamtivost po zisku a nedostatek plánování.

13. Aktivně se podílet na lidových mobilizacích požadujících péči a ochranu životního prostředí a odmítnout kapitalistický model výroby a spotřeby.

14. Dosáhnout společné akce komunistických a dělnických stran a přidružených organizací k posílení mezinárodních antiimperialistických organizací, zejména Světové federace odborových svazů (WFTU), Světové rady míru (WPC), Světové federace demokratické mládeže (WFDY) a Mezinárodní demokratické federace žen (WIDF).

15. Posílení interakce a spolupráce mezi komunistickými a dělnickými stranami ve všech regionech světa s cílem úspěšně připravit půdu pro 24. mezinárodní setkání komunistických a dělnických stran v roce 2024.

Na setkání bylo účastno 68 komunistických stran z celého světa, včetně KSČM, které se v závěru přihlásily, k čemu jsou ve své činnosti solidární:

- S kubánským lidem, který bojuje proti zločinné blokáde USA a snahám imperialistů zničit výdobytky kubánské revoluce;

- S obyvateli Palestiny, kteří zažívají roky trvající izraelskou zločinnou okupaci, stejně jako s ostatními národy Blízkého východu, které zažívají izraelskou agresi;

- S národy Evropy, Ameriky, Asie a všech ostatních regionů, které vycházejí do ulic a organizují masové stávky a další mnohostranné mobilizace proti skutečnosti, že jsou odebírány historické úspěchy pracujících, a na obranu demokratických, sociálních a politických práv pracujících;

- S národy Afriky, které čelí imperialistickým intervencím, jejichž cílem je vykořisťovat přírodní zdroje svých zemí;

- S obyvateli Kypru, kyperskými Turky a kyperskými Řeky, kteří touží po spravedlivém a udržitelném řešení, po stažení cizích vojsk, po nezávislém Kypru s jednou suverenitou, jedním občanstvím a jednou mezinárodní osobností, bez cizích základů a vojsk, bez zahraničních garantů a ochránců;

- S obyvateli Západní Sahary, kteří jsou pod marockou okupací;

- S národy Turecka, Řecka a dalších zemí, které v poslední době zažily nedostatek infrastruktury pro ochranu před zemětřesením, povodněmi a požáry v důsledku kapitalistické politiky, která obětuje potřeby lidí na oltář zisku;

- S národy Ukrajiny a Ruska, které zažívají důsledky války, která je vedena v zájmu kapitalistů.

Zejména chceme zdůraznit, že tato válka, která je vedena na území Ukrajiny a prolévá krev dvou národů, které spolu po desetiletí žily a vzkvétaly při budování nové socialistické společnosti a které se zbraní v ruce bojovaly a porazily fašismus, který kapitalistický systém vytváří, je založena na svržení socialismu a rozpadu Sovětského svazu.

Je to válka vedená v rámci kapitalismu za suroviny, energii, dopravní cesty pro komodity, výrobní prostředky, geopolitické zájmy atd.

Je to válka vedená buržoazními třídami, ukrajinskou buržoazií s podporou USA-NATO-EU na jedné straně a ruskou buržoazií se zapojením Číny atd. na straně druhé.

Je to válka, kterou buržoazní třídy využívají k překrucování dějin a k útokům na komunistické a dělnické hnutí a k jeho potlačování, a to jak na Ukrajině a v Rusku, tak i v jiných zemích.

Je to imperialistická válka, která může být zevšeobecněna a vést další země ke krveprolití a svět ke katastrofě způsobené jadernými zbraněmi.

Pracující nesmí vkládat svou důvěru v „multipolární svět“, který údajně zastaví tuto nebo jakoukoli jinou imperialistickou válku a povede k mírovému světu bez svržení kapitalistického systému, který je samotnou příčinou imperialistických válek.

Komunisté bojují proti dezorientaci národů a odhalují záminky, které používají obě strany konfliktu, aby si lidé vybrali stranu!

Skutečnou otázkou dnes není volba mezi USA-EU-NATO a Ruskem-Čínou. Skutečnou otázkou je volba mezi lidmi na jedné straně a monopoly a kapitalismem na straně druhé. **Dělnicko-lidový boj bude sít s nezávislou linií, daleko od všech buržoazních a imperialistických plánů.**

Vyzýváme k eskalaci boje proti imperialistické válce!

Nedržíme se jen výzev k potřebě příměří nebo míru. Bojujeme **jak proti starým imperialistickým uniím, jako je NATO a EU**, jejichž rozhodnutí přilévají olej do ohně války, tak proti novým imperialistickým aliancím, které se objevily v posledních letech.

Bojujeme **proti zahraničním vojenským základnám, především USA**, které zaplavily svět, stejně jako **proti posílání vojáků a zbraní a zapojování** našich zemí do imperialistického konfliktu!

Podporujeme boj národů proti monopolům, buržoazním třídám a imperialistickým svazům, za svržení kapitalismu a vybudování nové socialisticko-komunistické společnosti, což bude také znamenat konec vykořisťování a války.

Proletáři všech zemí, spojte se!

NATO - expanze a eskalace

Vystoupení poslankyně Bundestagu Sevim Dagdelenové na summitu „Ne NATO – Ano míru!“ ve Washingtonu 6. července 2024

Severoatlantická aliance (NATO) těsně před 75. výročím odhodila masku. A summit NATO ve Washingtonu je v tomto zjevení jedním zvláště poučným okamžikem. Dějiny osvětlení nás učí nikdy nepřijímat sebeobraz člověka nebo organizace za bernou minci. Totéž platí o raných zdrojích osvícenských myšlenek ve starověkém Řecku. Už Řekové měli tento vnitřní náhled. Nad Apollónovým chrámem byla vepsána poučka: „**Poznej sám sebe!**“

Bereme-li toto přikázání ne lehce jako jemnou připomínku mezi lidského myšlení, ale také jako význam toho, na čem trval předsokratovský řecký filozof Héракles – totiž že „**všem lidem patří, aby se znali a dobře mysleli**“, pak musíme sebezpoznaní považovat za základní lidskou vlastnost, která by se snad měla vztahovat i na naše organizace.

U NATO se však zdá, že je to přesně naopak. Pro NATO je popírání své skutečné podstaty součástí podstaty organizace. Nebo jinak řečeno, téměř meditativní ponoření do vlastního sebeobrazu je součástí podstaty vojenské aliance. **O to víc je pak udivující, že západní média se tak často spokojí s tím, že tisíce opakování tohoto sebeobrazu promítnou zpět na veřejnost, bez otázek a bez toho, aby se zamyslela nad tím, zda obraz adekvátně představuje realitu.**

Ve skutečnosti se 75 let NATO rovná 75 letům popírání, i když s dramatickým rozšířením rozsahu a záběru v posledních letech. Částečně je to dáno tím, že se nyní vytrácejí tři velké mýty o NATO.

Prvním je ústřední mýtus, že NATO je organizované coby obranné společenství, zavázané mezinárodnímu právu, jako že je společenstvím ústavních států prosazujících právo, umožňujících mezinárodnímu právu řídit své jednání tak, aby neexistovalo za jiným účelem, než je obrana území jeho členů.

Když se však zeptáme na skutečnou politiku NATO, co zjistíme?

V roce 1999 vedlo v rozporu s mezinárodním právem agresivní válku proti Svaté republice Jugoslávie. Mezi válečné zločiny NATO patřilo bombardování televizní stanice v Bělehradě a „údajně“ náhodný bombový útok na čínské velvy-

slanectví, při němž zahynuli tři čínští novináři.

V roce 2011 zaútočilo NATO na Libyi. Zneužilo rezoluci Rady bezpečnosti OSN k vedení války za změnu režimu, jejímž výsledkem bylo mimo jiné to, že se část země dostala pod vládu islamistů. Libye se tak celkově ocitla ve stavu děsivé bídy, a dokonce utrpěla návrat otroctví.

V Afghánistánu se NATO od roku 2003 zapojilo do války daleko od území Aliance, jen aby o 20 let později předalo moc Tálibánu – jehož svržení bylo deklarova-

ným cílem invaze. Tato dvacetiletá válka v Afghánistánu se vyznačovala četnými válečnými zločiny – například leteckým úderem USA v říjnu 2015 na nemocnici Lékařů bez hranic v Kunduzu, které, netřeba dodávat, zůstaly nepotrestány.

NATO převzalo motto mušketýrů – všichni za jednoho a jeden za všechny. To v praxi znamená, že skutky jednotlivých členů NATO musí být připsány i samotné celé této organizaci.

Brownova univerzita vyčíslila počet obětí válek Spojených států na Blízkém východě jen za posledních 20 let na 4,5 milionu – válek, jako byla ta v Iráku, založených na lžích, a které nebyly ničím jiným než nehorázným porušováním mezinárodního práva.

Sebevědomí NATO jako společenství pro obranu při dodržování mezinárodního práva prostě neodpovídá realitě. Musíme spíše vyvodit závěr opačný. NATO je společenstvím nezákonnosti a porušovatelů mezinárodního práva, kteří, ať už samostatně nebo jako organizace, vedou agresivní války na politicky oportunistickém základě.

Druhým mýtem, jenž na veřejnost zapůsobil asi nejtrvaleji, je představa NATO coby společenství demokracií zakotve-

ných v právním státě. Pokud však zkoumáme minulost alespoň s trochou péče, tato lichotivá sebe prezentace okamžitě splaskne ošklivým a ostudným záznamem. Až do roku 1974 vládla v Portugalsku, které bylo členem NATO, fašistická diktatura, jež vedla krví nasáklé koloniální války v Angole a Mosambiku. Ti, kteří kladli odpor, byli zahrnuti do koncentračních táborů jako Tarrafal na Kapverdách, kde bylo mnoho Angolanů a Guinea-Bissauanů umučeno k smrti. Stejně jako fašistické Portugalsko byly Řecko i Turecko po vojenských převratech členy Severoatlantické aliance.

Aliance, jak dnes víme, uvedla do pohybu operaci „Gladio“, tajnou organizaci, která měla být aktivována vždy, když hrozilo, že demokratická většina bude hlasovat proti členství v NATO. Například v Itálii byly teroristické útoky prováděny ve jméno krajně levicových skupin, aby zdiskreditovaly italskou komunistickou stranu v jejím úsilí o sestavení vlády.

Někdo by mohl namítnout, že se zde odvoláváme na minulost a že NATO je nyní připraveno být povoláno do globálního boje de-

mokratů proti autokratům. I v tomto bodě však musí každý seriózní pozorovatel dospět k závěru, že v tomto aspektu sebeobrazu Aliance 21. století není něco v pořádku.

Vezměme si Turecko pod vedením prezidenta Erdoğana. Opakovaně vedl ilegální války proti Iráku a Sýrii, podporoval islamistické teroristické skupiny v Sýrii a podle vlastního hodnocení německé vlády z roku 2016 je odpalovací rampou pro islamisty. Přesto Turecko bylo a dodnes zůstává vážným členem NATO.

Se Saúdskou Arábií a Katarom jsou dnes uzavřeny dvoustranné bezpečnostní dohody, takové jako ty uzavřené s Frankovým Španělskem, a to i s plným vědomím, že tyto státy jsou otevřeně antidemokratické. Je zřejmé, že jediným smysluplným kritériem pro jednání s Aliancí je geopolitická výhoda. NATO není ani společenstvím demokracií, ani neexistuje proto, aby demokracii bránilo.

A třetí... NATO v současnosti prohlašuje, že chrání lidská práva. I kdybychom přehlédli, jak akce NATO milionkrát pošlapaly právo na práci, zdraví a přiměřené bydlení, tak uprostřed rostoucí chudoby a historicky vzestupného přerozdělování bohatství na domácí scéně,

takový účelový obraz v mezinárodních záležitostech neobstojí.

Jak zde diskutujeme, tak vězni zajatí Spojenými státy v takzvané „globální válce proti teroru“ stále strádají v zátoce Guantánamo, kde jsou bez soudu drženi už téměř čtvrt století. Taková je realita „lidských práv“ ve vedoucím státě NATO.

Pokud jde o svobodu názoru a tisku, tak Spojené státy podporované svými pomocnými silami v NATO, se pokusily udělat z Juliana Assange exemplární příklad tím, že ho 14 let mučily. Jeho jediným zločinem bylo, že odhalil americké válečné zločiny veřejnosti. Poté proti němu byla zahájena pomlouvačná kampaň. Hillary Clintonová a Mike Pompeo otevřeně uvažovali o jeho vraždě. To je tak trocha reality vztahu NATO k lidským právům.

Jsem nadšená, že mohu konečně říci, že Julian Assange je nyní svobodný člověk a je neporažen. Mezinárodní solidarní kampaň za Assange, všechny důvěrné rozhovory a podobně, byly nakonec úspěšné. Musíme si ale také uvědomit, že boj za svobodu Juliana Assange byl také součástí boje za svobodu jako takovou. A tento boj zuří i zde, v samém srdci systému NATO.

Vzhledem k hustotě propagandy, k tomu, jak neúnavně působí při oslavách mytologie NATO, je téměř zázrak, že se podpora NATO nejen hroutí na celém světě, ale že právě ti, kdo jsou jeho propagandě nejvíce vystaveni, jsou vůči vojenskému paktu stále skeptičtější.

Ve Spojených státech v posledních letech trvale klesá veřejná podpora NATO. Většina obyvatel v Německu zpochybňuje princip obrany všech členů. Což znamená, že už nejsou připraveni se zavázat k článku 5 Severoatlantické smlouvy.

Proč tomu tak je? Proč lidé začínají mít pochybnosti o NATO – navzdory náporu propagandy?

Odpověď je vcelku jednoduchá. Tuto krizi způsobuje samo NATO a lidé to cítí.

Zatímco její obhájci o alianci hovoří jako by byla věčná, snaha této organizace o eskalaci na Ukrajině a její expanzi do Asie vlastní kapacity Aliance přesahuje. Stejně jako u většiny říší, i **NATO padá do pastí samovolného přeroztahování.**

V tomto ohledu je Severoatlantická aliance politickou zkamenělinou, nepřipravenou poučit se z porážky Německé říše v první světové válce a zdá se, že opakuje hrubou chybu císařského Německa, pouze v globálním měřítku.

Německá říše věřila, že může vést válku na dvou frontách. Dnes v NATO nabývá na síle podobné přesvědčení, že se musí nejen postavit Rusku a Číně, ale že se má také angažovat na Blízkém východě. To

je nárok na globální hegemonii, který se nyní formuluje. Jaká to arogance!

Severoatlantická aliance se evidentně vidí ve vedení války na třech frontách. Kdyby to však udělalo, jeho porážka by byla jistá hned od začátku.

Vzhledem k tomu je jen logické, že se na tento týden plánují tři konkrétní schůzky na summitu NATO.

První z nich je pracovní schůzka věnovaná dalšímu posilování vlastního přezbrojování Aliance.

Další na pořadu jednání je Rada NATO-Ukrajina. Ta má jednat o tom, jak lze rozšířit štědré finanční transfery a závazky NATO vůči Ukrajině, s nárůstem dodávek zbraní a případným členstvím Ukrajiny v NATO.

Ta **třetí** se uskuteční mezi asijsko-pacifickými partnery (Austrálií, Japonskem, Novým Zélandem a Jižní Koreou) a vedoucími představiteli Evropské unie.

Pěťasedmdesát let po svém založení má NATO prosazovat vystupňovanou bojovnost na Ukrajině a expanzi do Asie. Záměrem je pokročit v NATOizaci Asie a zavést tam strategii, o níž se domnívá, že ji již úspěšně nasadila proti Rusku.

Prozatím se nezaměřuje primárně na přímý vstup asijských zemí do NATO, ale spíše na rozšiřování sféry vlivu NATO prostřednictvím bilaterálních bezpečnostních dohod – a to nejen s asijsko-pacifickou čtyřkou, ale také s Filipíny, Tchaj-wanem a Singapurem.

Stejně jako byla Ukrajina postavena jako frontový stát proti Rusku, doufá NATO, že promění asijské země, jako jsou Filipíny, ve vyzývatelské státy vůči Číně. Prvotním cílem je zapojit se do studené proxy (zástupné) války, ale zároveň se připravit na horkou válku Spojených států a NATO v Asii.

A stejně jako se rozšíření NATO uskutečňovalo podle principu „vařící se žaby“ (*žába sedící na rukojeti rozpáleného hrnce označuje neschopnost nebo neochotu lidí reagovat nebo si uvědomovat hrozby, které se neobjeví náhle, ale přicházejí pomalu a postupně narůstají. Metafora vychází z bajky o žábě, která je pomalu ohřívána vodou uvařena za živa – poznámka metéraj*) ve vztahu k Rusku, přičemž rozšíření postupovalo postupně, aby nevbuzovalo přílišné podezření Ruska, politika zdržování Číny nyní sestává z řazení států jeden po druhém do falangy připravené na válku.

Cílem je jako vždy vyhnout se nutnosti vést takovou válku sám, ale mít přístup ke zdrojům Spojenců, aby se tyto studené a posléze horké války vedly. Tento vývoj provází hospodářská válka, která je nyní namířena i proti Číně a jejíž hlavní

břemeno nesou ekonomiky amerických klientských států.

USA a NATO ve skutečnosti uplatňují válečnou metodu, kterou stanovil starověký čínský vojenský strateg Sun-c', jenž radil, že typem válčení, o jehož vedení by stát měl usilovat, je ten, při němž se nepoužívají vlastní zdroje.

Problémem strategií NATO zde není jen jejich ochota podpálit celý svět, ale také riziko, které si sami přivodili svou globální domyšlivostí, což jen podporuje spojenectví států, které odmítají NATO. Politika NATO skutečně hrála významnou roli ve vzestupu zemí BRICS, neboť toto seskupení je pro mnoho států prostředkem k ochraně vlastní svrchovanosti.

Paradoxně pak platí, že pokud existují síly, které dnes prosazují multipolární svět, je třeba USA a jejich spojence v NATO považovat za jedny z nejvýznamnějších. Dokonce i státy jako Indie a Vietnam se strategii NATO odmítají podřídit.

A se svou bezpodmínečnou podporou krajně pravicové vlády Benjamina Netanjahua ztrácí NATO na globálním jihu veškerou morální legitimitu, neboť je považováno za spolupachatele izraelských válečných zločinů.

Jak už bylo zmíněno, veřejná podpora NATO odhodlaného k eskalaci a expanzi, se na Západě drolí. V Německu odmítá vstup Ukrajiny do NATO 55 % lidí. Většina je proti dodávkám zbraní na Ukrajinu a přeje si okamžité příměří. Ve Spojených státech se finanční pomoc Ukrajině, dosud 200 miliard dolarů, stala krajně nepopulární. Rostoucí počet lidí si přeje zastavení toku peněz do systému v Kyjevě, který je nejen zkorumpovaný, ale ctí krajně pravicový státní kult kolem nacistického kolaboranta Stepana Bandery.

Mýty Severoatlantické aliance ztrácejí na lesku. Strategie Aliance podléhá vlastnímu imperiálnímu přehnanému rozšíření. To, co nyní potřebujeme, je okamžité ukončení dodávek zbraní na Ukrajinu a konečně příměří. Ti, kdo hledají mír a bezpečí pro vlastní obyvatelstvo, musí zastavit agresivní politiku expanze do Asie.

Boj proti NATO je v konečném důsledku bojem za vlastní svrchovanost. Evropě coby alianci klientských států hrozí kolaps. Emancipace, jak ji vidíme v Latinské Americe, se teprve musí projevit. Prvním krokem by bylo přestat se nechat vodit za nos vojenskou aliancí, která svou agresivní strategii financuje sociální válkou vedenou svými ústavou danými vládami proti vlastnímu obyvatelstvu.

Aktualizováno 9. července 2024
překlad Vladimír Sedláček

Více než 300 kardiostimulátorů se dostane do kubánských institucí díky kampani ve Spojených státech a v Evropě zaměřené na podporu zdravotnického systému v jedné z jeho nejnaléhavějších potřeb. Iniciativa, kterou koordinují neziskové organizace Global Health Partners (GHP) a MediCuba Europe, je podle Boba Schwartze, viceprezidenta prvně jmenované organizace s dlouhou historií solidární práce a ministerstvem veřejného zdraví (Minsap), jedinečnou snahou. V rozhovoru pro Prensa Latina Schwartz popsal projekt jako jeden z nejcennějších, které GHP za tři desítky let práce v antilské zemi prosazoval.

Na začátku května obě organizace oznámily záměr během čtyř měsíců získat 150 tisíc dolarů na odeslání 300 kardiostimulátorů do pěti nemocnic. Cíle bylo dosaženo v polovině tohoto období. Již ve druhém měsíci částka přesáhla 187 tisíc dolarů.

Během programu Covid-19 spustila společnost Global Health Partners podobnou iniciativu zaměřenou na podporu imunizace kubánskými vakcínami, která během několika měsíců vynesla šest milionů injekčních stříkaček.

„V některých ohledech je podobný projektu, který zachytil stejnou naléhavost, ale pro kardiaky je kardiostimulátor otázkou života a smrti,“ poznamenal.

Oba projekty však musely překonat omezení uvalená Spojenými státy, která omezují přístup na velkou část trhu a brání přepravě vybavení s více než 10 procenty amerických komponentů na Kubu.

Kuba si oddechne

Kampaň se časově shoduje s obzvláště citlivým okamžikem pro zdravotnický systém v karibské zemi. Podle údajů zveřejněných GHP čeká Kubánce se srdečním onemocněním tříleté čekání na kardiostimulátory kvůli politice embarga Spojených států, které zemi brání v nákupu těchto přístrojů na trhu. Zhruba 70 starších Kubánců nemůže opustit svá nemocniční lůžka, dokud nedostanou kardiostimulátory, zatímco celková poptávka v zemi se odhaduje na zhruba dva tisíce pacientů v nouzi.

Zejména zařazení Kuby na americký seznam údajných sponzorů terorismu brání přístupu země k mezinárodnímu bankovnímu systému a omezuje její doávky deviz.

Brání také možnosti nakupovat kardiostimulátory od mezinárodních dodavatelů na trhu ovládaném americkým průmyslem.

„Rozhodli jsme se zahájit tuto kampaň nikoli jako náhradu, ale abychom

Mírotvůrci pro Kubu, jedinečné úsilí o záchranu životů

Kubě dali pauzu a zbavili ministerstvo veřejného zdraví jistého tlaku,“ vysvětlil Schwartz. „Záměrem je řešit nejzávažnější případy pacientů a pořídit vybavení v Evropě s podporou MediCuba Europe a koalice pro záchranu životů, která sdružuje tucet organizací ve Spojených státech, jež jsou proti blokadě.“

O tři roky později na seznamu

Dopad sankcí na kubánský zdravotnický systém klade překážky, jako jsou vztahy s poskytovateli, dovoz a přístup na okolní trhy k vysokým nákladům na dopravu.

Lživé označení Kuby za „teroristický stát“ ze strany Spojených států brání zejména přístupu k většině bank nebo k systému Swift pro elektronické platby po celém světě.

Kuba byla poprvé zařazena na seznam sponzorů terorismu amerického ministerstva zahraničí během prvního funkčního období prezidenta Ronalda Reagana (1980-1982).

V roce 2015 tehdejší prezident Barack Obama považoval toto označení za neopodstatněné a stáhl ho. Jeho nástupce Donald Trump jej však před odchodem z Bílého domu obnovil. Ten od té doby v tomto vztahu zůstává i během prezidentského působení Joea Bidena, a to navzdory výzvám, aby tuto politiku napravil. Odstranění takového označení Kuby by představovalo velkou úlevu pro práci Global Health Partners i ministerstva zdravotnictví.

„Během kampaně za „přinesení injekčních stříkaček“ za ně organizace ve Spojených státech zaplatila téměř čtyřikrát tolik kvůli obavám prodejců, kteří věděli, že pojedou na Kubu,“ přiznal Schwartz.

Bez tohoto označení by se Kubě otevřela bankovní soustava, drasticky by se snížily náklady na dopravu a oni by měli přístup na více trhů.

„Pravdou je, že není žádný důvod držet Kubu na seznamu teroristů. Nebyl ani důvod takové označení vracet. Trumpova vláda to udělala pomstychtivým způsobem a jsme tu o tři roky později.“

Tři desítky let práce na Kubě

Za všechny roky práce s Kubou zná Schwartz až příliš dobře zmapovanou spleť sítí překážek při přepravě léků, vybavení či zdravotnického materiálu na největší z Antilských ostrovů. Od složitých cest přes třetí a čtvrtou zemi k odeslání zásilky, když to není možné provést přímo, až po žádost o více než 60 licencí za tři desetiletí k pořízení vybavení s více než 10 procenty amerických komponentů.

„Kdyby označení jako sponzor terorismu neexistovalo, kdyby neexistovala blokáda, tak by bylo pravdou, že práce, kterou děláme, by nebyla potřeba, protože Kuba by mohla všechny problémy vyřešit sama,“ ujistil konzultant Hospodářské a sociální rady OSN.

I přes tyto překážky potvrdil zástupce OSN závazek udržet svou práci v karibském státě s příslibem „slibovat méně a přinášet více“. „Myslím, že neexistuje žádný případ, kdybychom kubánskému ministerstvu veřejného zdraví slíbili, že něco uděláme, co jsme pak neudělali. Naše slovo je pro nás důležité,“ řekl a připomněl, že „odstranění Kuby ze seznamu podporovatelů terorismu, ukončení embarga a omezování aktivit, jako je například cestovní ruch, by hodně zlepšilo život každého Kubánce. Udivuje mě, čeho byli schopni s omezenými zdroji, které mají, dosáhnout.“

Elizabeth Borrego Rodríguezová

11. července 2024 z New Yorku

překlad Vladimír Sedláček

(Elizabeth Borrego Rodríguezová je vedoucí dopisovatelka OSN pro list Prensa Latina (<https://publica.prensa-latina.cu>))

Otevřené obchody 5. a 6. července, tedy o státem vyhlášených svátcích, opět rozvířily diskusi o otevírací době o svátcích, potažmo nedělích. Pravicová ODS opět přišla s návrhem zákaz prodeje o (vybraných) svátcích zrušit. Budiž tentokrát ke cti lidovcům, že nesouhlasí.

Zavřené obchody ve svátek? My přece máme právo si jít nakoupit, kdy chceme! My si přece nemůžeme dovolit nakupovat v pracovní den, to je ztráta času (a čas jsou přece peníze!). Trvalo spoustu let, což opět většina z vás pamatuje, než přišel zákaz prodeje ve dnech pracovního volna aspoň někdy a někde. Mimochodem, jak že to stojí v Bibli, tam, kde se hovoří o účtě k Otci, Synovi a Duchu svatému? Do jaké míry ctí knihu knih a boží přikázání opět drápkou vystrkující církev svatá, nejen katolická, když nikdy ani nepípne na téma, že by aspoň jejich bohabojné ovečky měly mít čas ctít Nejvyššího v době významných křesťanských svátků, věnovat se rodinnému krbu, vychovávat děti své – natož je přivést na mši? Přesně, mám především na mysli mámy za pokladnami a mezi regály samoobsluh. (Mimochodem, jak obstarožní výraz v době a zemi, překypující něhou až láskou k západnímu výrazu supermarket! V době, kdy implementujeme, lajkujeme, hejtujeme a iritujeme, potraviny jsou freš a my jsme in a cool, je jen otázka času, kdy si uděláme šopnutí!)

Dobře, je jasné, že bez některých služeb se neobejdeme. Je jasné, že bez jemných ženských rukou a citového rozhodování bychom byli dost vedle. Ale co takhle si uvědomit, že mámu potřebuje víc rodina než samoobsluha, a tudíž omezit práci ve svátek na minimum a vyhlá-

sit zákaz prodeje, tak, jak to těžce vydulaly odbory na demokratickém a lidská práva respektujícím Západě? (Argument, že právě zmíněné ženy jsou často závislé

Svátky a otevřená samoobsluha

na příplatcích, neberu. Ty odbory, které řekly „A“ v podobě zákazu prodeje o nedělích a svátcích, jsou kdykoli připraveny vyhlásit – a vynucovat si – také „B“, tentokrát v podobě zachování mezd ve výši, kde jsou – nebo byly – v době, kdy je otevřeno i mimo pracovní dny. Světová odborová federace má kolem sta milionů členů, ale zde je nutno vidět, že třeba v Irsku podporují zákaz prodeje o nedělích a svátcích odbory katolické. A fakt nemůžu za to, že mnozí z vás, kteří jste dočetli až sem, o něčem takovém dosud neslyšeli. Ve Francii mohou mít krámky otevřeno i v neděli, ale musí prodávat majitel, nikoli jeho zaměstnanci.

Abychom si ujasnili situaci. Seděl jsem za pokladnou hypermarketů několik let. V Tesco, Makru a Intersparu. Moje manželka ještě v Carrefouru a v Albertu. Víím o tomhle pracovišti tudíž dost k tomu, aby se ve mně všechno bouřilo, když vidím, byť sebemenší ohajobu něčeho tak asociálního.

Především, většinu zaměstnanců tvořily ženy a z nich většina byly mámy od dětí, od dětí, které v okamžiku, kdy tu mámu potřebovaly nejvíc, ji neměly, protože otročila pro kapitalistu-podnikatele. Ruku na srdce – kdo z vás by nechal vlastní manželku v sobotu a v neděli takhle otročit? S chybami a manky, neboť není pravda, že dnešní počítačem řízené kasy vás ochrání od manka, vznikajícího ne proto, že by obsluha kasy pracovala špatně, ale proto, že ona myslí na

vás doma, na své děti, manžela, přítele, na to, co bude zítra, a bojí se domů, protože moc dobře ví, že bude utahaná, nervózní a nevrhá, a vy nepochopíte proč, a ona půjde v pondělí do práce a bude ještě v horším stavu, než

byla včera, což nakonec zřejmě přivodí to, že ji vyhodí. Nedokáže se soustředit na práci, neboť myslí na rodinu. Už sice slyším námitku, že ostatní taky, ale pozor, tady je to horší, právě pro ono trauma, že ví, jak moc ji ta rodina potřebuje právě v tu neděli, a ona nemůže udělat zhola nic, protože je donucena otročit – a ti, od kterých se očekává, že budou, když už ne z přesvědčení, tak z lásky, stát v čele protestu, místo toho prohlásí, že „asi není důvod zakazovat prodej třeba i o svátcích“!

Tady je i jedna z příčin úpadku morálky mládeže, že jsme si nechali vzít naše partnerky konzumním kapitalismem, který si z nich udělal služky, a co hůř, rohožky. (Vzpomeňte si na to, pánové, až budete příště stát ve frontě u pokladny.)

Ano, byli jsme coby zaměstnanci marketu donuceni chodit do práce v neděli a ve svátek. Ano, byli jsme rádi, protože jsme za to měli příplatek. Ale za jakou cenu...? A když pomínu, za jakou cenu, tak proč všichni, kteří něco vykřikují o právech, nejen poslanci, ale i třeba ženská hnutí, žluťácké odbory (pro ty, kteří by snad nevěděli ČMKOS), a nakonec i Člověk v tísni, nebojovali za to, aby ty holky dostaly důstojnou mzdu za normální pracovní dobu? I o přesčasech bych mlčel, neboť praxe byla většinou taková, že bylo volno v pracovní den, a často i náhradní volno – krom toho například Carrefour v Plzni zaměstnával zpočátku výhradně na dvoutřetinový úvazek!

A přitom majitel řetězce měl dost peněz na důstojné mzdy svých oveček, a vůbec by se to nedotklo jeho konkurenceschopnosti, jen by mu šlo míň do kapsy. Vážení, i Haló noviny už v roce 2000 otiskly stať o stávce pokladních v irské větvi řetězce Tesco za vyšší mzdy, neboť konkurence měla vyšší základ cca o půl libry na hodinu, a přitom Tesco Ireland Ltd. přiznalo, donuceno zákonem o veřejném přiznání zisku, jednu miliardu liber šterlinků po zdanění!

(Pro zajímavost – irská pokladní měla tenkrát sedmkrát vyšší základní mzdu než já, se čtyřnásobnou kupní silou.)

A ještě douška. Je pravda, že některé služby, například zdravotnictví a doprava, i některé výrobní provozy, pracují pořád. Jenže jejich pracovní doba a podmínky jsou podle toho upraveny.

Vladimír Sedláček, 6. 7. 2024

Proč jsem se začal intenzivně zabývat tak náročným tématem, který jsem „zarámoval“ názvem „Nádherná Amerika“? Samozřejmě, že nejde o nějaký výklad dějin USA v jejich celistvosti a komplexnosti. Ne. Jde hlavně, a především jen o hlubší, při uvedení obrovského množství faktů, **výklad historického procesu amerických agresí, intervencí a represí, NEZÁKONNÝCH VÁLEK!** Jak zní podtitul pod hlavním názvem, který je metaforou, nadsázkou, a proto je uveden v „uvozovkách“, celého cyklu předložených textů.

1. K napsání textu mne vedla mnoholetá zkušenost se stále, podnes trvající idealizací a falešnou interpretací Ameriky, Spojených států (dnešním režimem cíleně prosazovanou), jako země „neomezených možností“, „Amerického snu“, „svobody a demokracie“, nejpokrokovějších technologií, a to i mezi kritiky kapitalismu atd. **Kdy celá řada závažných zcela negativních skutečností, obnažujících jinou, reálnou „tvář“ této supervelmoci, je cíleně zakrývána nespočtelným množstvím lží a falešných interpretací.**

Zde bych to vyjádřil slovy amerického filmového, oscarového režiséra, vlastence a humanisty s kritickým myšlením, **Olivera Stonea: Snowden je „pro mě hrdina, protože zveřejnil tajemství, která by nás měla zajímat všechny,“ uvedl, že „o něco podobného se snažil i ve svém desetihodinovém dokumentu Nevyrčené dějiny Spojených států (THE UNTOLD HISTORY OF THE OF UNITED STATES), který je kritickým pohledem na USA jako velmoc sledující napříč nejružnějšími dějinnými situacemi – od 2. světové války po současnost – vlastní dobovačné a ziskuchtivé cíle.“** („Oliver Stone: Příběh Ameriky je příběhem paranoie“, 4. 7. 2013, rozhovor v Karlových Varech). Tento dokument byl v ČTV vysílán jako desetidílný pod názvem „Americké století očima Olivera Stonea“. V knižním formátu byl publikován: Oliver Stone, Peter Kuznick: **Utajené dějiny Spojených států. Temné stránky Americké historie od anexy Havaje po tažení v Iráku.** Brno, Press 2015, 336 stran.

O to jde i v mém textu. A to proto, že jsou u nás – jak jsem to již naznačil – po řadu desetiletí, hlavně pak od protisocialistického převratu, obnovujícího kapitalismus na přelomu 80. a 90. let minulého století, v oficiální publicistice, tak jako i ve vystoupeních politiků na všech úrovních, a dokonce i pedagogů vysokých škol, zcela **záměrně, falešně interpretovány nejen naše dějiny, ale zvláště dějiny Spojených států.** Především ve vztahu k jejich reálné, **bezohledné agresivní nejen zahraniční politice.**

Vždyť ona imperialistická válka „proti terorismu“, vedená Spojenými státy, při podpoře a za spoluúčasti ostatního, západního, prý „civilizovaného“ a „svobodného“, kapitalistického světa (Velké Británie a země EU), **byla a je ve své podstatě válkou o suroviny, zejména ropu a zemní plyn.** Je třeba vědět, že **60 % nafty a zemního plynu se nachází v muslimských zemích.** Vždyť **Irán vlastní 10 % světových zásob ropy,** proto je po řadu desetiletí pod tvrdým tlakem USA. Oproti tomu **USA vlastní pouze 2 % světových ropných rezerv.** Západní, kapitalistické – pseudodemokratické země produkující ropu, k nimž patří nejen **USA, ale i Kanada, Velká Británie, Norsko, Dánsko a Austrálie,** kontrolují cca jen 4 % ropných zásob. **Irak vlastní pětikrát více ropy než USA.**

Ovšem **muslimské země** celkově disponují nejméně šestnáctinásobkem ropy **všech západních zemí dohromady.** K největším neislámským producentům ropy pak patří **Venezuela, Rusko, Mexiko, Čína a Brazílie.** (Chossudovsky Michel, **Dobytí světa. Scénář třetí světové války. Tajné plány Penta-**

gonu na vytvoření nového světového řádu, Edice Tajemství, DIALOG 2013, s. 69-71.)

Ano, **války, které USA vedly, vedou a budou zřejmě nadále vést na Blízkém a Středním východě a Střední Asii, měly a mají pro ně jasný smysl: získat kontrolu nad více než uvedenými 60 % světových zásob ropy a zemního plynu.** Jde o neochabující snahu o **trvalejší světovládnou pozici, o níž usiluje toto agresivní, války chtivé impérium z hlediska své strategie dnes, směřující především přímo proti Číně a Rusku.** (Tamtéž, s. 69–75.)

„Nádherná Amerika“

(Jiná, zakrývaná a zalhávaná tvář USA - ÚVOD k sérii textů)

rodům, které za druhé světové války přinesly největší oběti v boji proti imperialistické a militaristické, fašisticko-nacistické ose Berlín-Řím-Tokio. Ano jejich ztráty na životech byly vskutku obrovské: pokud jde o **Sovětský svaz (dnes tedy především Rusko), šlo přibližně o 26 miliónu obětí a u Číňanů o 20 miliónů, v porovnání s 400 tisíci oběťmi na straně Spojených států.** **Ty se přitom po 2. světové válce staly vskutku nejagresivnější, války chtivou mocností, která má od té doby dodnes (do roku 2018), na svědomí války a vojenské převraty uskutečněné ve třiceti asijských, afrických, evropských a latinsko-amerických zemích a nesou tak odpovědnost za 10 až 15 miliónů mrtvých** (zejména ve válkách v Koreji, Vietnamu, Kambodži a Laosu a Iráku). **A dalších 10 až 14 miliónů mrtvých v zástupných (proxy) válkách vedených spojeneckými ozbrojenými silami vycvičenými a řízenými z USA: v Afganistánu, Angole, Kongu, Súdánu, Guatemale a v dalších zemích. Od roku 1945 odpovídají Spojené státy za zabití 20 až 30 miliónů lidí.** (USA od 20 do 30 miliónov lidí, 28. 1.2019; https://noveslovo.sk/c/Od_roku_1945_zabili_USA_od_20_do_30_milionov_ludi)

Nejen to. Vždyť **v důsledku agresivního působení kapitalismu, politiky kolonialismu a neokolonialismu po druhé světové válce zmizely ze světa desítky miliónů lidí.** Konkrétněji řečeno **50-55 miliónů nevinných lidí.** Ten rozsah je obrovský, ale v západním údajně „civilizovaném“ a „svobodném“ světě, se **o těchto zločinech mlčí,** jsou zcela tolerovány. (Chomsky, Noam a Vltchek, Andre: Západní terorismus. *Od Hirošimy k dronové válce, BROKEN BOOKS 2014, s. 39*)

Ještě jinak řečeno: Americká (USA) armáda od roku 1798 (do roku 2018) podnikla 469 zahraničních intervencí (některé studie uvádí, že došlo k více než 500 intervencím!). **V letech 1798 až 1990 to bylo 218 intervencí.** Ovšem **jen v letech 1991 až 2022 to bylo už 251 intervencí.** Již z tohoto textu o válkách USA a NATO, z údajů o obrovském množství jimi vedených vojenských operací a válek vyplývá, že **USA se skutečně staly pro svět a světový mír, největší hrozbou.** Jejich úsilí udržet si **pozici světovládné velmoci, mají podstatně zajištěnu i tím, že nemusí ve své zejména zahraniční politice důsledně respektovat mezinárodní právo.** A to právě v **oblasti hodnocení vojenských zásahů jako agresí, nezákonných válek a válečných zločinů.** Jde o to, že **agrese (nezákonné války!) Spojených států (př. proti Jugoslávii, Afghánistánu, Iráku, Libyi, Sýrii atd. atd.) nemohou být potenciálně považovány – ve vztahu k USA – za zločinné.** Machinací této imperialistické supervelmoci, existuje pro to zákonný **důvod, neboť se obrnila proti jakýmkoliv obžalobám.** Jde o to, že poté, co se Spojené státy staly členem světového, Mezinárodního soudního dvora v roce 1946, **přišly s podmínkou, že samy nemohou, nesmí být obžalovány ve spojení s žádnou mezinárodní smlouvou – tedy s chartou Spojených národů, Organizací amerických států, Ženevskou konvencí. A soud to přijal! Tak sami sebe, při souhlasu soudu, vyloučily z možnosti trestního, soudního stíhání.** Ano, opakují a soud to přijal. Nejen to.

Kongres USA dokonce schválil zákon, který Bushova administrativa s radostí **podepsala – zákon, který dával Bílému domu právo podniknout silovou invazi do Haagu, pokud by k soudu byl přiveden kterýkoli občan USA.** (Tamtéž s. 41) Vskutku bytostně „demokratické“ a „lidskoprávní“, plně „rovnosti“, „volnosti“ a „bratrství“. NE! Ale „Bůh žehnej Americe“!

Přes uvedené, v publicistice a prorežimní propagandě **dominuje zcela falešná prezentace Spojených států jako nejdemokratičtější, nejúžasnější supervelmoci nejen v rámci prý „svobodného světa“.** A to dokonce, **jako mírotvorné mocnosti.** Jak absurdní. Vždyť i NATO je přeci jen obranný, o mír usilující pakt, jak to zvláště v posledních letech na nás trvale chrlí politici i sdělovací prostředky! Pakt **téměř garantující stabilitu** současného, **hluboce rozporného světa.** Kdy ovšem **ony rozpory** jsou bytostně, přímo **determinovány právě výše uvedenou agresivní, dobyvačnou, ziskuchtivou politikou Spojených států amerických,** které permanentně **usilují o světovládu.** Dnes hlavně **o její udržení.**

2. Tato skutečnost znovu v posledních letech výrazně „vyplula na povrch“ v souvislosti s **bezohledně expanzivním rozšiřováním paktu NATO a tím i vojenských základen USA a tohoto paktu, směrem na Východ. S cílem obklíčení Ruské federace (RF).** Tato politika je založena na **cílených provokacích vůči Rusku.** Jak to zformuloval **válkychtivý,** tehdy viceprezident a dnes prezident USA, **J. Biden.**

Pravda je, že Biden je už deset let pro Ukrajinu, katastrofou. Katastrofou jsou tam hroby statisíců Ukrajinců a ztráty území. Je to válka, ke které nemělo nikdy dojít, ale Amerika chtěla rozšíření NATO. V roce 2008 současný šéf CIA, který byl tehdy velvyslancem v Rusku, řekl: „Je to šílené! V žádném případě! Celá ruská politická třída je proti tomu. Ale Biden, Obama, Hillary Clintonová, Victoria Nulandová, Jake Sullivan, Tony Blinken, ti prostě se vrhli dopředu. Všechno zničili. A chtějí dalších 61 miliard, aby se dostali přes listopad. Je to ostuda. Je to naprostá ostuda,“ dodává Jeffrey Sachs. (Jeffrey Sachs: Biden zničil Ukrajinu! 19. dubna 2024 - 04:20 (Co si myslíte o pomoci Ukrajině?))

Byl a je iniciátorem agresivních válek a intervencí, dnes přitom bezostyšně obviňuje Rusko z agrese a válečných zločinů. Putina nazval „řezníkem“ a **pokrytecky tento agresivní, válkychtivý politik,** ve vzácných chvílích volá **po míru.**

Za **Obamy se podílel jako senátor a posléze jeho viceprezident na vojenské intervenci v Jugoslávii i na válce v Iráku.** Má tedy na svědomí minimálně statisíce, ne-li přes milión mrtvých, zejména civilistů. **Byl to on, kdo se aktivně podílel na přípravě a realizaci násilného převratu v Kyjevě (na Majdanu), kdo mj. jako zástupce prezidenta USA (viceprezident), schválil celou operaci otevřeného zasahování do vnitřních záležitostí Ukrajiny (UK),** na přelomu **prosince 2013 až února 2014,** kdo věděl o **falešnosti Minských dohod.** Jak se k tomu přiznala kancléřka A. Merkel. Sdělila, že jejich skutečným posláním bylo získat dostatečný čas a prostor pro vyzbrojení Ukrajiny, výcvik jejich vojáků s cílem nejen agrese proti Ruským obyvatelům Luhanska, Doněcka a Krymu, který byl z historického hlediska jednoznačně Ruským. A to i za sovětských časů (do Chruščovovy avantýry, kdy prosadil jeho předání sovětské Ukrajině!). **Tak mohl neonacistický Kyjev, od roku 2014 vést 8 let agresivní teroristickou, občanskou válku proti Rusům žijícím v těchto oblastech.** Samozřejmě, že zde **uskutečněná legální referenda,** Kyjevský režim, tak jako agresivní, imperialistický, „kolektivní Západ“, neuznal.

Pokud jde o tuto osm let trvající **občanskou válku na UK,** tak jako i o **vojenskou speciální operaci (VSO RF),** byly zásadně podmíněny, determinovány předchozím, mnohaletým vývo-

jem. A to zejména od **porušení, ze strany USA, závazné dohody** mezi Gorbačovem a Bushem (zřejmě ze strany nejen Bushe, ale i Gorbačova, záměrně jen ústní), **o nerozšiřování NATO na Východ. Nemělo dojít k obklíčování Ruské federace paktem NATO** (do něhož byly cíleně zahrnuty země bývalé Varšavské smlouvy), s jeho vojenskými základnami. Nemluvě o **uplatňování drastických protiruských sankcí a o bezohledném odmítání jednat s Ruskem o důvodech těchto agresivních přístupů k němu. Stanoviska představitelů RF k expanzionismu USA a NATO,** končícímu až na jeho samotných hranicích (v případě Ukrajiny, slovy Putina, „na zápraží domu“), **byla euroatlantickými politiky v USA i EU, tak, jako i jejich celou propagandistickou mašinerií,** naprosto bezohledně a arogantně **ignorována.**

Ruská federace může být obklíčována, omezoována v obraně, to je přeci normální, O. K. [oukej]. Avšak: „**Kdyby Čína začala organizovat vojenskou alianci s Kanadou a Mexikem, USA by to netolerovaly.** My bychom se také neomezili jen na abstraktní principy mezinárodního práva.

Zabránili bychom tomu... Putin jedná tak, jak by za těchto okolností jednal každý ruský zodpovědný politik. **Puč v Kyjevě loni v únoru svedl** v bezpečnostním aparátu **dohromady lidi,** kteří jsou **vehementně protirusky orientováni a kteří stojí politicky natolik vpravo, že je můžeme bez přehánění označit jako neonacisty.“** To jsou slova historika a někdejšího velvyslance USA v Rusku **Jecka Matlocka (viz Bittner Wolfgang, Dobyť Evropy Amerikou, Nakladatelství Jaro, Praha 2014, s. 22-23)**

Účelem **Minských dohod (Minsk I. mezi RF a UK z 5. září 2014 a Minsk II. z 12. února 2015),** bylo zastavit **teroristickou operaci neonacistického kyjevského vedení (dosazeného USA),** která byla **zaměřena proti Ruskému obyvatelstvu na Ukrajině.** Proti Doněcké a Luhanské lidové republice, jež byly v rámci sebeobranu, ustaveny na bázi referend. Mělo jít o stažení všech zahraničních ozbrojených útvarů a zařízení pod dohledem OBSE. O obnovení kontroly nad státní hranicí ukrajinskou vládou v celé zóně konfliktu, což mělo začít první den po komunálních volbách a dokončeno mělo být po provedení úplné politické regulace. **Měla být provedena ústavní reforma,** kdy klíčovým prvkem měla být **decentralizace a schválení trvalých právních předpisů, o zvláštním postavení některých rajónů Doněcké a Luhanské oblasti s místní samosprávou,** dohodnutých se zástupci těchto území. **K tomu nedošlo, byla to ze strany ukrajinské vlády a západních pseudodemocracií – imperialistických velmocí, jen zlovolná, falešná hra.** Šlo jim především o vytvoření prostoru na **přípravu UK na válku proti RF.** A to při víc než intenzivní pomoci ze strany západních, agresivních „democracií“ – **USA, EU a NATO.**

Na místě je, podívat se pravdě „do očí“. **Identifikovat, kdo je vlastně skutečným agresorem.** Zcela jednoznačně **by to mělo být podle politiků, publicistů a jiných, chtě nechtě manipulativních propagandistů, vyhraněně proamerických, probruselských masmédií – nejen anglosaského „Západního“, „civilizovaného světa“ - Rusko.** Přitom **vedle cíleného záměru fanatických antirusistů, může jít i o čistě formální, povrchní, do podstaty nejdoucí přístup, neboť nebyla k dispozici reálná, do hloubky směřující fakta.** To mohlo vést i k závěrům, že jde, z hlediska Charty OSN, ve věci Speciální vojenské operace RF, o nezákonnou válku. To jsem také do značné míry sdílel v Předmluvě textu 11. dílu „**Nádherné Ameriky - Válka Ruska na Ukrajině. Příprava USA a NATO na agresi proti Rusku.** (viz Dialog č. 362, 2022. str. 3-6)

Jak se ukázalo, **tak tomu ovšem není.** Následně zveřejněné **skutečnosti odhalují něco jiného.** Vedle již zmíněných, **falešných „Minských dohod“,** které měly jen vytvořit a také **vytvořily, prostor pro, prodloužení času na dozbrojení UK** paktem

NATO, na výcvik jejich vojáků, pro válku proti Rusku, došlo už v prvních týdnech konfliktu k jednání obou stran o míru. Projednáváný návrh dohody obsahoval, že Kyjev by se podle ní vzdal aspirací na vstup do NATO a zůstal neutrální. K dohodě, jak se svět dozvěděl po dvou letech od začátku války, pod nátlakem britského premiéra B. Johnsona nedošlo, **neboť USA a špičkám NATO o válku šlo**, což prokazují po celý průběh této války. Ukrajinci tak dohodu nepřijali.

Nejen to, jsou to **především závěry Mezinárodního Soudu OSN v Haagu** ve věci žalob UK proti RF, které na celou záležitost vrhají zcela jiné světlo! Tento mezinárodní soudní dvůr OSN v Haagu (ICJ) **ve verdiktu z 31. 1. 2024 plně odmítl žalobu Ukrajiny na Ruskou federaci** za její údajnou podporu terorismu separatistů na východě Ukrajiny a na postup Ruska vůči Ukrajině a Tatarům na Krymu. **Odmítl ukrajinské obvinění, že Doněcká lidová republika (DLR) a Luhanská lidová republika (LLR) se jeví jako „teroristické organizace“ a Rusko jako „agresorský stát“.** Ano, **Mezinárodní soud OSN nepřistoupil na obvinění Kyjevem a principiálně odmítl uznat Ruskou federaci jako „stát – agresor“!** Rozhodnutí **Mezinárodního soudu OSN v Haagu je přitom pravomocné a konečné!** (viz Protiproud 3. 2. 2024; zdroj: <https://protiproud.info/politika/7721-mezinarodni-trestni-soud-osn-v-haagu-osvobodil-rusko-rekl-ze-domobrana-v-donbasu-a-luhansku-byla-pravoplatna-lidska-prava-na-krymu-jsou-v-poradku-navic-se-sestrelelim-letu-mh17-nemela-moskva-nic-spolecneho-co-ved-s-tim.htm>)

Obdobnou informaci prezentoval v předvolebním rozhovoru kandidáta na prezidenta SR Štefan Harabin: **Mezinárodní soud v Haagu návrh Ukrajiny, označit Ruskou federaci za agresora, odmítl.** Ruská federace, podle platného právního stavu, neporušuje mezinárodní právo a **není agresor.** Mělo tedy právo zaútočit na UK, neboť zde nebyly plněny **Minské dohody**, že ruští obyvatelé východní Ukrajiny nebudou utlačováni, že tyto republiky dostanou samostatnost a UK se bude federalizovat. A místo toho, **banderovci, fašisti, profašistický režim začal vraždit civilisty na Donbasu.** Za osm let (2014–2022) zde bylo zavražděno víc než 14 000 civilistů ruského původu, včetně dětí. **V posledních měsících čím dál více slyšíme od mnohých vysoce postavených politiků v EU i USA, o tom, jak je Rusko agresivní, „rozpínavé“, „imperialistické“ a nebezpečné.** Že **prý je hrozbou** zvláště pro Evropu, ne-li pro celý prý Západní, „civilizovaný“ a „svobodný“ svět.

Souhrnně řečeno, máme-li charakterizovat konflikt na Ukrajině, pak jde o **agresivní, imperialistickou válku vyprovokovanou a vedenou USA a EU proti Rusku na Ukrajině.** Jejím cílem bylo a je nejen **destabilizovat RF, ale rozvrátit, rozbít a ovládnout tento prostor** bohatý na důležité životní, přírodní zdroje, žádoucí suroviny. Nemluvě o nesmírně významném **euroasijském, geopolitickém prostoru, který by si chtěly Spojené státy za bezprecedentní pomoci a podpory EU** (i za cenu jejího vlastního oslabení, o které Spojeným státům také jde) a **Velké Británie, podmanit, ovládnout.**

Doc. RSDr. Zdeněk Košťál, CSc

Napsali jste nám v červenci...

Vážení přátelé, Česká vláda odsouhlasila výstavbu dvou nových jaderných reaktorů Korejcům. Tento počín osobně vnímám jako zradu na národu a způsobení obrovské národohospodářské škody. Proč tomu tak je? Vysvětlím...

Tento počín nám občanům v České republice několikanásobně zdraží elektrickou energii.

Nejlepší nabídku podala Ruská firma Rosatom, ale byla z tendru vyloučena, neboť análně alpinistická politika Fialovy vlády zcela zaujatě vše dala na zlatém podnosu Západu.

Rosatom byl cenově daleko nejvýhodnější nabídkou než všichni ostatní, a navíc zdarma přidával bonus o který jsme rázem přišli. Ztráta tohoto bonusu bude mít dalekosáhlé následky pro všechny občany v České republice, a to v řádu stovek miliard korun, které budou samozřejmě následně platit čeští spotřebitelé v ceně elektřiny.

Ten bonus od firmy Rosatom tkvěl v tom, že ruská firma dala do návrhu smlouvy i to, že nám bude dodávat jaderné palivo a následně palivo vyhořelé bude zpětně a zdarma odebírat zpět a ukládat na svém území. To asi nevíte co? No jo! V naší zemi není vybudováno žádné úložiště jaderného odpadu. U nás jsou jen mezisklady. Vybudování a provozování jaderného úložiště je značně drahá záležitost a dále je tu otázka, kde jej vybudovat.

Jsem toho názoru, že v České republice prostě není kde. No, a jen úplně blbí lidé by svolili k tomu, aby se takové svinstvo postavilo kdesi v katastru jejich obce či města.

Je zde i varianta si zaplatit uložení jaderného odpadu v zahraničí, ale zde je problém, že toto svinstvo nikdo na svém území nechce anebo je to jen za značné peníze.

Shrnuto a podtrženo. Až budete milí čechácci a pochlebovači Západu spílat nad nedostupnou elektřinou, tak nedávejte prosím vinu Putinovi či Rusku, jak je u vás obvyklé, ale poděkujte svým prodejním lídrům Fialovi, Rakušanovi, Pekarové, Jurečkovi, Válkovi a dalšímu takzvaně čestnému demokratickému odpadu.

Rambo

Pravda a láska se netrefily

Pravděpodobný budoucí prezident Spojených států byl postřelen do ucha. Slušný výkon, ze 120 metrů, když tou hlavou pořád vrtěl. Ten mladý hoch určitě nestřílel poprvé. Američané střílejí dobře, rádi a často. A mají čím. I kdyby všechny erární zbraně poslali na Ukrajinu, v domácnostech jim jich zbude pořád dost.

O atentátníkovi se ihned vědělo jen to, že je členem Republikánské strany. To je divné. Členové strany na své šéfy většinou nestřílí. Ale hlavně, politické strany v Spojených státech jsou poněkud imaginární.

Představa, že zavoláte na sekretariát a tam vám řeknou, kdo je členem jejich strany, je falešná. To už by nefungovalo ani u nás.

O pár hodin později prosáklo na internetu, že finančně přispěl demokratům. No co, člověk se občas může splést.

Kdosi ze svědků tvrdil, že policii na střelce na střeše upozorňoval již tři minuty předem. Policie nemá ráda, když se jí kecá do práce. A zvláště v Americe. Postupovala důkladně, systematicky a v duchu tradiční americké policejní zásady: „Zastřelit a důkladně vyšetřit!“ Její nejvyšší šéf se nechal slyšet, že to bude trvat dlouho, ale Američané se pravdu dozvědí, protože „si ji zaslouží“.

Tak si počkáme, pravda už se vyrábí.

Odborníci se zatím přou, komu to ve volbách prospěje a komu ne. No, americkému lidu určitě ne. Jedni budou mít statečného hrdinu, a druzí se spokojí se svým staříčkým vůdcem. Ten by si měl dát pozor. Na rozdíl od Trumpa je příliš statický, a to je vždy snadnější cíl.

V Americe se určitě znovu rozvíří diskuse o právu na držení zbraně. Jeho odpůrci dostanou již tři sta šedesátý pátý vážný argument, ale zájmy vojenskoprůmyslového komplexu to neohrozí.

Takže se vlastně nic nestalo. Pravda a láska nevítežily, zase se jenom netrefily.

František Ledvina

Historie opakovaně ukázala, že skutečný základ komunistické strany nespočívá pouze v jejích idejích, doktrínách nebo programech. Společné poslání, které upevňuje její vnitřní jednotu, je definováno obecným vývojem samotných dějin a nabývá reálnosti teprve v konkrétním, praktickém přínosu, který z něj vyplývá. Vzhledem k tomu tedy, že daná země může mít pouze jednu dějiny, je zřejmé, že v dané zemi může existovat pouze jedna komunistická strana. V dějinách Spojených států amerických je touto stranou Komunistická strana USA.

Když se však v průběhu času ukáže, že komunistická strana není schopna čelit novému vývoji dějin, stane se evidentní, že její existence musí být obnovena úměrně potřebám aktuálního vývoje. Komunistická strana totiž nemůže mít striktně a posteriori historickou existenci. Jako strana žijícího proletariátu je její další historická existence závislá pouze na aktivním a živém vztahu k plameni dějin, z něž také jedině může vycházet. Tam, kde komunistická strana, dosud formálně oprávněně existující, přestane mít tento vztah, se její samotná podstata, ukovaná ve slavném ohni minulého historického boje, rozplyne. Pak je podle samotných zákonů dějin nutné, aby byly její orgány založeny znovu, byť náhle v rozporu s jejich dosavadní podobou, na základě znovuobjevení jejího původního společného poslání.

Úcta k názorům mezinárodního komunistického hnutí a k posvátným dějinám samotné strany vyžaduje, aby tyto obnovené orgány deklarovaly příčiny, které je nutí k tak zásadnímu kroku.

Marxismus-leninismus není doktrína zrozená z čistého abstraktního myšlení, ale z reálné historické praxe. Moudrost Marxe, Engelse, Lenina, Stalina a Maanachází svůj základ v objektivní prozíravosti intelektu, ale ve spojení myšlenky s jejími reálnými, praktickými předpoklady. Syntéza marxismu-leninismu nemá základ v názorech toho či onoho jednotlivce, ale ve skutečném přínosu k vývoji dějin. Z hlediska takového pohledu nemůže názor, teorie nebo dokonce ideologie stačit jako základ komunistické strany. Stejně tak z toho vyplývá, že komunistickou stranu nelze rekonstituovat pouze na základě rozdílů v názorech, teoriích nebo ideologiích. Bludný kruh sektářství, který má základ v tomto individualistickém bláznovství, skutečně způsobil komunistickému hnutí velké škody.

Stejně, ne-li mnohem větší škody však napáchala nedbalá, nihilistická a oportunistická lhostejnost k základním předpokladům komunistické strany. Stačí si

připomenout okolnosti rozpuštění Komunistické strany Sovětského svazu, kdy čistý formalismus překryl jakoukoli známku upřímného přesvědčení kádřů. Právě lhostejnost k těmto základním předpokladům vedla v roce 1944 k likvidaci Komunistické strany USA, která dnes přežívá jen podle jména, protože teh-

Prohlášení

Americké komunistické strany vypracované plenárním zasedáním Rady Americké komunistické strany

dejší zásadoví komunisté měli odvahu ji obnovit na originálním základě. To, že tyto premisy nejsou založeny na čistých myšlenkách toho či onoho jednotlivce, neznamená, že neexistují. Vycházejí ze syntézy myšlení a praxe, z rozumového pochopení podstaty a současně z pochopení aktuálního historického vývoje dané země; takové poznání v žádném případě nemůže být omezeno domýšlivostí žádného jednotlivce. Z toho vyplývá, že nedotknutelné jsou pouze ty závěry schválené komunistickou stranou, které přinášejí výsledky.

Pouze ta usnesení, která se nezrodila z pouhé dogmatické sebestřednosti, ale ze skutečné, praktické nutnosti z hlediska dějin, považuje marxisticko-leninský pohled za nedotknutelná. Velká moudrost komunistických vůdců, zocelená desítkami let zkušeností z bojů, již dávno diktuje, že formální autorita strany, která se již etablovala, by neměla být zpochybňována z nezávažných a pomíjivých důvodů. Za obvyklých okolností lze vedení strany podrobit zevrubné kritice při rozporech se samotnými historickými základy hnutí. Praxe demokratického centralismu sice udržuje stranickou jednotu, ale zároveň umožňuje, aby strana mohla i nadále reagovat na aktuální dějinné změny, i v případě, že se vydala chybnou cestou. Když však dlouhá řada zneužití, korupce a uzurpací této procedury učiní stranu neakceschopnou a nezpůsobilou naplňovat své dějinné poslání a zneuctí ji v procedurální, operační realitě do postavení komunistické strany jen podle jména, stává se historicky i prakticky nezbytným, aby byly orgány komunistické strany obnoveny na novém základě. Taková byla situace, kterou snášely stranické kádry a místní kluby (něco jako Okresní výbory - pozn. překl.) pod takzvaným vedením Komunistické strany USA a taková je potřeba, která je nyní nutí komunistickou stranu obnovit.

To, že Komunistická strana USA nedokázala rozpoznat bezprecedentní historické výzvy, kterým čelí americký lid, vyplývá zřetelně z faktu, že vývoj amerického národa se objektivně dostal do

rozporu se samotnou formou státního zřízení, které reprezentují Spojené státy americké, jež nedokázalo zvládnout vyhrocenou politickou polarizaci, pustošící jej zevnitř. Znefunkčnění Komunistické strany USA a její uzurpování zájmy, které jsou v rozporu s její historickou existencí, je jen logickým pokračováním zániku a všeobecné uzurpace samotných Spojených států stejnými zájmy.

Z této krize se zrodila korupce šířící se v Komunistické straně USA, jež byla předstupněm k pokusům po sobě jdoucích vládnoucích stranických klik zнову a znovu zlikvidovat samotnou stranu. Dějiny současné nelegitimní věrchušky, která si dosud přivlastňovala jméno, majetek a čest komunistické strany, spočívají v opakovaných a trvalých snahách, které – kromě pokusu o úplné rozpuštění strany – učinily orgány strany slabými, nefunkčními a neschopnými vybojovat politickou nezávislost tváří v tvář tomu, co je zjevně zcela novou kapitolou národních dějin. Abychom to dokázali, nechť jsou fakta předložena upřímnému publiku:

- Vládnoucí klika odmítá dodržovat zákony, které sama zavedla.
- Zakázali okresním výborům a regionálním klubům jakoukoli vážnou účast na rozhodovacích procesech strany a odmítají zprůhlednit činnost celostátního výboru, když jsou k tomu vyzváni.
- Plně ignorovali sjezdem a stanovami předepsaný proces vedení záznamů ve vztazích strany s ostatními organizacemi a oficiální zprávy nahradili neformálními schůzkami.
- V rozporu se stanovami zlikvidovali jediný teoretický časopis strany „Politické záležitosti“ a zároveň učinili činnost nakladatelství zastaralou; potlačili rozvoj jakéhokoli principiálního pohledu a zneumožnili propagaci marxisticko-leninského vzdělávání, které by mohlo být v rozporu s vnucenými závěry.
- Seriózní marxisticko-leninské vzdělávání nahradili eklektickými semináři vedenými z liberálního hlediska, jejichž cílem je především vštípit věrnost Demokratické straně.
- V rozporu se stanovami zakázali principiální nesouhlas a alternativní názory odporující jejich vlastním, které jsou v rozporu s demokraticko-centralistickou zásadou svobody kritiky, jednoty jednání.
- Pomlouvačně odmítli všechny výklady marxismu-leninismu, které odmítají neoliberální ideologii, jako „fašistické“, aby si vytvořili nečestnou záminku k umlčení jakékoli kritiky neplodné strategie strany.

• Zasahovali do autonomie okrsků i klubů a tajně a v rozporu se stanovami zaměstnávali agenty, aby v nich odstraňovali konkrétní členy z funkcí a nominovali do funkcí.

• Odevzdali posvátné historické archivy komunistické strany Newyorské univerzity, instituci vládnoucí třídy.

• Použili bezzásadové prostředky, aby znemožnili demokratické postupy strany tím, že svévolně prodloužili celostátní sjezd, aby neoprávněně upevnili moc.

• Výrazně omezili rozsah předsjezdových diskusí, zredukovali je na iluzorní a zinscenovanou šarádu demokracie a zároveň umlčeli veškerou diskusi o historicky nejpálčivějších a nejnaléhavějších otázkách, jako je pokračující strategie strany vzdát se své nezávislosti ve prospěch Demokratické strany a revizionistická teorie „fašismu“.

• V rozporu se stanovami odmítli informovat o finančním stavu strany.

• Během 32. celostátního sjezdu Komunistické strany USA si v rozporu se stanovami uzurpovali postavení jediné legitimní stranické autority, což se rovnalo promyšlenému puči, který byl plně v rozporu s demokratickým procesem, aby jednak nelegitimně upevnili moc a jednak vnutili celé straně naprosto menšinové názory, jako je podpora Demokratické strany uprostřed bezprecedentní genocidy v Palestině.

• Zahájili bezprecedentní kampaň bezohledného potlačování vnitrostranických petic týkajících se sjezdu, v rozporu se stanovami zakázali veškerou vnitroklubovou a vnitroregionální komunikaci, rozpustili celé kluby a bez jakéhokoliv soudu vyloučili desítky jednotlivců.

• Zahájili pomlouvačnou kampaň s cílem zdiskreditovat záměry a původní příčiny petičního hnutí kolem nesprávných postupů celostátního sjezdu a nepodloženě obvinili upřímné a zásadové komunisty z jednání na základě zájmů vnějších organizací.

• V rozporu se stanovami zastrašovali a nutili všechny zbývající kluby ve straně, aby se vzdaly petičního hnutí.

Při každé takové události, kdy došlo k prohřeškům proti stranickým zásadám cti, bylo vedení strany co nejupřímněji a nejrozumněji žádáno o nápravu: Na tyto opakované žádosti bylo odpovězeno pouze opakovanými křivkami.

Poté, co byly zablokovány všechny prostředky umožňující zásadní kritiku jak uvnitř strany, tak bezprecedentním způsobem i na samotném 32. celostátním sjezdu strany, spolu s tím, že strana byla po desetiletí historicky neakceschopná, nelegitimní vládnoucí klika Komunistické strany USA definitivně zklidňovala dosavadní podobu strany.

Vznikla tak možnost, aby strana mohla být obnovena na zcela novém základě,

čehož se nyní aktuálně chopilo současné plénum spolu s 29 kluby Komunistické strany USA.

Plenární výbor Komunistické strany USA, který se nyní sešel v Chicagu ve státě Illinois, proto slavnostně prohlašuje, a to ve světle současné politické krize, která zcela oficiálně zpochybňuje integritu samotných Spojených států amerických, obnovení Komunistické strany USA jako Americké komunistické strany.

Podepsáno 27 oblastních organizací a klubů Komunistické strany USA - Albany Club, NY; Austin Club, TX; Buffalo Club, NY; Charlotte Metro Club, NC; Chicago Club, IL; Fort Scott, KS; Henry Winston Club, NM; Houston Club, TX; Hudson Valley Club, NY; Indianapolis Club, IN; Iowa Nebraska District Club, IA & NE; LA Metro Club, CA; May Day Club, CO & WY; Middle Tennessee Club, TN; Nashville Club, TN; Northeast Los Angeles Club, CA; Philadelphia Club, PA; Richmond Club, VA; Ross-Galarza Club, CA; Sacramento Valley Club, CA; San Diego Club, CA; San Joaquin Valley Club, CA; Seattle Club, WA; Sedgwick County, KS; Southeast Los Angeles Club, CA; Twin Cities Club, MN; UConn/Storrs Club, CT; West Coast Club, CA; Western North Carolina Club, NC; Elizabeth Gurley Flynn Cell, New England; Greg Rose - Harry Bridges Cell, CA & HI; Scott Nearing - Togi Marshall - George Meyers Cell, DE, MD, VA, W.VA, D.C. & KY

Překlad Robert Kvacska

Úvodní...

Červenec je ve znamení letních prázdnin, které mají u nás (není tomu v celé Evropě stejně) děti v červenci a srpnu.

Červenec je sedmým měsícem kalendáře a má 31 dní.

Po zavraždění Julia Caesara v roce 44 př. n. l. byl na jeho počest tento měsíc nazván Julius. Caesar se totiž tento měsíc narodil.

A jaké že jsou červencové významné dny?

Jako vždy najdeme i v červenci dny spíše zábavné, ale i více či méně významné.

Tak například:

1. července je Mezinárodní den družstev.

2. července – Evropský den koupání v řekách či Světový den UFO.

5. července – Mezinárodní den objetí zdarma a hned následující den.

6. července – Světový den polibku či Světový den Tibetu.

Ti, co mají domácí mazlíčky by neměli přehlédnout **9. července** – Světový den veterinárních lékařů.

11. červenec – Světový den populace.

18. červenec – Mezinárodní den Nelsona Mandely (jednoho z největších bojovníků proti apartheidu a pozdějšího prezidenta Jihoafrické republiky, která je i díky němu dnes součástí BRICSu).

20. červenec je Mezinárodním dnem šachu a pro zajímavost je **29. červenec** – Mezinárodním dnem tygrů a **30. červenec** – Mezinárodním dnem přátelství.

8. července 1994 zemřel vůdce korejského lidu Kim Ir-sen a **12. července 1932** český podnikatel Tomáš Baťa, zakladatel známé obuvnické firmy, jejíž řízení, sociální program a organizace výroby byla v mnohém originální, zajímavá a v něčem i pokroková.

Z dávnější české pokrokové historie si připomínáme datum **14. července** roku 1420, kdy hrstka husitů pod vedením hejtmana Jana Žižky porazila křižáckou armádu Zikmunda Lucemburského v bitvě na Vítkově a ve stejný den

ale roku 1939 zemřel český světově proslulý malíř Alfons Mucha hlásící se hrdě ke slovanství a jehož nemalou sbírku obrazů a plakátů vlastnil jeden z nejlepších světových tenistů všech dob Ivan Lendl.

Ve stejný den, kdy zemřel Alfons Mucha, rodák z Ivančic odkud pocházel i "pan herec" a mistr slova Vladimír Menšík, ale také pokrokový spisovatel, historik a politik Jaroslav Matějka, tedy **14. července 1939** se narodil náš nejslavnější zpěvák Karel Gott.

25. července roku 1909 uskutečnil Francouz Louis Blériot první let přes kanál La Manche v letadle těžším než vzduch (z Calais do Doveru za 37 minut).

A **31. července** se v roce 1914 (tedy na počátku první Velké války) narodil oblíbený francouzský herec a komik Louis de Funès († 27. ledna 1983)

A v roce 1942 ve stejný den byla v koncentračním táboře Ravensbrück umučena pokroková spisovatelka, novinářka, politička, pražská zastupitelka, komunistka Jožka Jabůrková.

Zamyšlení červencové...

A co další červencové zajímavosti?

Například **1. července 1874** uvedla na trh firma Remington první psací stroj.

2. července před 70 lety v roce **1954** vyhrál Československý tenista Jaroslav Drobný turnaj ve Wimbledonu.

3. července 1944 ve druhé světové válce při operaci Bagration osvobodila Rudá armáda hlavní město Běloruska – Minsk.

4. července 1953 se Imre Nagy (*7. 6. 1896 – popraven 16. 6. 1958) stal premiérem Maďarské lidové republiky. O jeho podílu na kontrarevoluci v roce 1956 si řekneme někdy přístě v samostatném pojednání.

5. července 1943 v době druhé světové války začala největší tanková bitva v historii vojenství (účastnilo se jí přes osm tisíc tanků) u Kurska.

6. července 1483 byl korunován Richard III. na krále Anglie a v roce **1923** se narodil pozdější polský prezident Wojciech Jaruzelski

7. července 1963 byla Jugoslávie přejmenována na Socialistickou federativní republiku Jugoslávie a o deset let později v roce **1973** vyhrál český tenista inženýr Jan Kodeš dvouhru mužů ve Wimbledonu.

9. července 1993 schválil Český parlament ústavně i etymologicky **nesmyslný Zákon** o protiprávnosti komunistického režimu.

10. července 1973 najela Olga Hepnarová nákladním vozem úmyslně do lidí čekajících na zastávce v Praze a v důsledku jejího vražedného útoku zahynulo osm lidí a dalších dvanáct bylo raněno.

11. červenec 1943 kulminoval Krvavou nedělí **Volyňský masakr**, ukrajinští nacionalisté povraždili v jediném dni na desítkách míst tisíce Poláků, masakry pokračovaly i v dalších dnech.

12. červenec 1943 vyvrcholila bitva u Kurska gigantickým tankovým střetnutím u Prochorovky.

Na **13. červenec 1463** – svolal král Jiří z Poděbrad velký sněm všech zemí Koruny české, jehož cílem bylo řešit rozpory katolíků a husitů.

Ve stejný den ale v roce **1793** byl při francouzské revoluci ubodán jeden z předních strůjců revoluce Jean Paul Marat Charlottou Cordayovou. Z Marata se stal symbol revoluce a posmrtně byl prohlášen za mučedníka svobody. Jeho heslem bylo: „*Násilí je nutné k nastolení řádu, ve kterém násilí již nebude.*“

Tentýž den v roce **1923** byl u Los Angeles vztyčen známý nápis Hollywoodland, později zkrácený na Hollywood, známý z mnoha amerických filmů.

Ke smutným výročím tohoto dne v roce 1943 patří zvěrstva, kdy nacisté vypálili volyňskou obec Český Malín a zavraždili přes 300 jejích obyvatel.

14. července 1933 byly v Německu zakázány Hitlerem všechny politické strany kromě NSDAP (Národně socialistická německá dělnická strana).

16. července 1773 se narodil v Hudlicích u Berouna tvůrce moderní češtiny a vedoucí představitel národního obrození Josef Jungmann († 14. 11. 1847). Byl básníkem, spisovatelem, jazykovědcem, historikem, učitelem, překladatelem. Ve svých překladech z jiných jazyků se Jungmann snažil o rozvoj češtiny, netvořil však slova bez pravidel, nýbrž se snažil dodržovat zásady Josefa Dobrovského. Nová slova vyhledával z příbuzných slovanských jazyků, která pak počesťoval. Snažil se o maximální přesnost překladů.

18. července 2003 – byl zveřejněn návrh Ústavy Evropské unie

19. července 1553 odvolal Anglický parlament jmenování Jany Greyové královnou a dosadil na trůn Marii I. Tudorovou, která se silným vojenským doprovodem vjela do Londýna a ujala se vlády.

Ve stejný den roku **1903** – skončil první ročník Tour de France, jehož prvním vítězem se stal Maurice Garin.

A například v roce **1943** byl za druhé světové války spojenci poprvé bombardován Řím.

Z uměleckého světa se pak **19. července 1923** narodila herečka a zpěvačka Stella Májová která v roce 1990 emigrovala za svou dávnou láskou do Spojených států, kde později (2003) napsala autobiografii „*Kam až mě osud zavál*“ a kde v roce 2009 zemřela.

Nejvíce ji známe z filmů - 1939 *Příklady táhnou*; 1939 *Studujeme za školou*; 1942 *Barbora Hlavsová*; 1954 *Byl jednou jeden král...* kde hrála a zpívala princeznu Zpěvanku; 1954 *Stříbrný vítr*; 1955 *Anděl na horách* – pracovnice pošty; 1959 *Princezna se zlatou hvězdou* – vévodkyně Glorie; 1976 *Zítřka to roztočíme, drahoušku...!* – pracovnice v televizi; 1980 *Co je doma, to se počítá, pánové* – Rosa Bartak.

20. července 1923 byl zavražděn Pancho Villa známý generál z dob Mexické revoluce. Villa (narozen 5. června 1878) a jeho podporovatelé, postupně ovládli rozsáhlá území a půdu rozdělili rolníkům a vojákům. Zároveň Villa olupoval a zabavoval vlaky a rovněž se zapojil do tisku nekrytých peněz.

V roce 1920 odešel na odpočinek a stal se majitelem rozsáhlého pozemku, který změnil ve vojenskou kolonii pro své bývalé vojáky. V roce 1923 se rozhodl znovu zapojit do mexické politiky. Výsledkem bylo jeho zavraždění, podle některých zdrojů na příkaz tehdejšího mexického prezidenta Álarra Obregóna. Zemřel v pětáctýřiceti letech.

Stejného dne **20. července 1973** v pouhých 33 letech zemřel známý americký herec mistr bojových umění Bruce Lee (*27. 11. 1940)

21. července 1983 naměřili vědci na sovětské polární stanici Vostok v Antarktidě nejnižší teplotu na zemi – minus 89,2°C.

23. července 1903 – bylo prodáno první auto značky Ford (známý model A).

24. července 1923 byla podepsána tzv. Lausannská smlouva, která nahradila Sèvreskou smlouvu a nově stanovila hranice Turecka.

25. července 1943 odstavil italský král Viktor Emanuel III. vůdce italských fašistů Duceho Benita Mussoliniho a jeho nástupcem jmenoval generála Badogliu.

26. července 1983 – zaběhla československá atletka Jarmila Kratochvílová v Mnichově dodnes platný světový rekord na 800 metrů, činicí 1:53,28 minut.

27. července 1983 – byla v Praze-Uhříněvsi naměřena druhá nejvyšší teplota v Česku, 40,2 °C a ve stejný den vydala zpěvačka Madonna své první album Madonna.

28. července 1353 byla Anna Svidnická, třetí žena Karla IV. korunována českou královnou.

O téměř šest století později v období druhé světové války stejného dne provedlo královské letectvo nálet zápalnými bombami na Hamburk při kterém zahynulo přes 40 tisíc obyvatel.

29. července 1903 přijalo Ruské carské námořnictvo do služby křižník Aurora známý z říjnové revoluce 1917.

O šedesát let později (1963) vzletl prvně sovětský dopravní proudový letoun Tupolev Tu-134. Bylo vyrobeno celkově 854 kusů které sloužily ve 42 zemích světa.

30. července 1903 začal v Bruselu druhý sjezd Ruské sociálně demokratické dělnické strany, při němž došlo k jejímu rozdělení na menševiky a bolševiky.

31. července 1498 – Kryštof Kolumbus jako první Evropan spatřil Trinidad.

Připomeňme si společně některá významnější data novodobé historie trochu více...

Zamyšlení druhé...

Ve Spojených státech amerických je jedním z nejvýznamnějších svátků 4. červenec, kdy byl v roce 1776 vyhlášen – Den nezávislosti.

Druhý americký kontinentální kongres schválil dva dny před tím Rezoluci nezávislosti a tím i oddělení 13 původních amerických kolonií z nadvlády Velké Británie.

Na tomto kongresu byla po dvou dnech přijata i **Deklarace nezávislosti Spojených států amerických** jejímž autorem byl pozdější třetí prezident Spojených států Thomas Jefferson. (Prvním byl George Washington, ve funkci prezidenta od 30. dubna 1789 do 4. března 1797; druhým pak John Adams od 4. března 1797 do 4. března 1801.)

Velká Británie uznala samostatnost USA až v roce 1783 tak zvaným Pařížským mírem. Američané v podstatě ve všech státech USA slaví tento svátek velkolepě i když jako státní svátek je oficiálně slaven až od roku 1941.

Pomineme-li objevení severních oblastí kontinentu Ameriky Vikingy někdy kolem roku jeden tisíc našeho letopočtu je novodobá historie počítána od roku 1492 kdy Krištof Kolumbus otevřel tento kontinent k následné kolonizaci Evropy. Následně šlo o velmi tvrdý střet dvou zcela odlišných civilizací.

Novodobá historie Ameriky je tak, přes všechny klady a nedostatky mimořádná, i když poznamenaná mnoha rozpory dnes. Ale to je na zcela jiné povídání...

Zamyšlení třetí...

Mezi významné, sváteční dny, které Česko i Slovensko slaví 5. července je svátek příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje.

Poprvé byly na tento den stanoveny oslavy tisíciletého výročí příchodu bratří v roce 863 na žádost olomouckého arcibiskupa Bedřicha z Fürstenberka papežem Piem IX. - tedy v roce 1863.

Toto datum nemá žádnou souvislost s životem Cyrila a Metoděje ani s cyrilometodějstvím obecně. Ale od té doby se začalo připomínat v Čechách, na Moravě, v Chorvatsku a nakonec i na Slovensku. Později Okružním listem „Grande munus“ ze 30. září 1880 vyzdvihl papež Lev XIII. zásluhy obou bratří a **rozšířil jejich svátek na celou římskokatolickou církev.**

Slovanské pravoslavné církve mají vlastní den oslavy svatých Cyrila a Metoděje, kterým je 11. květen podle pravoslavného kalendáře (24. květen dle občanského kalendáře), kdy podle tradice Cyril a Metoděj ze Soluně na Velkou Moravu přišli.

Historicky je však doloženo pouze to, že se tak stalo v březnu roku 863.

Bratři, kteří se narodili v Soluni přišli na Moravu z Konstantinopole jako vyslanci byzantského císaře. V Bulharsku a Severní Makedonii je tak Den sv. Cyrila a Metoděje slaven 24. května jako **Den slovanské kultury a vzdělávání** a je též svátkem a dnem pracovního klidu.

Všeobecný římský kalendář platící od roku 1970 klade zase památku na den 14. února, což je datum úmrtí sv. Cyrila.

Konstantin (Cyril) a Metoděj, slovanští věrozvěstové byli křesťanští misionáři, kněží, kteří v rámci své misie na Velké Moravě prosadili staroslověnštinu jako bohoslužebný jazyk, pro který Cyril vytvořil složitější písmo zvané hlaholice. (Cyrilice vznikla později až koncem 9. století.)

V roce 1981 je oba papež Jan Pavel II. prohlásil za patrony Evropy. Jsou také hlavními patrony Moravy.

Svatý Konstantin, zvaný filozof (narozen roku 827 v Soluni – zemřel 14. února 869 v Římě) patřil k nejvýznamnějším učencům své doby. Byl vynikajícím teologem, řečníkem a polyglotem. Působil jako profesor filozofie v Konstantinopoli a úspěšně vedl několik zahraničních misí a mnoho teologických disputací. Několik let žil v klášteře společně se svým bratrem. V tomto období začala jejich společná činnost. Mnichem

se stal až krátce před svou smrtí v Římě, kde vstoupil do kláštera a přijal řeholní jméno Cyril místo jména Konstantin, které se stalo v průběhu staletí známějším.

Svatý Metoděj (narozen roku 813 v Soluni – zemřel 6. dubna 885, Velkomoravská říše) byl starším z obou bratří. V mládí pracoval jako státní úředník. Během společného pobytu v klášteře s Konstantinem se stal jeho nejbližším spolupracovníkem, se kterým se účastnil zahraničních cest ve službách Byzance.

Po Konstantinově smrti se ujal vedení velkomoravské misie a završil jejich společné dílo, které hájil až do své smrti. Jedním z jeho největších úspěchů bylo zřízení moravsko-panonské arcidiecéze, v níž se stal prvním arcibiskupem.

Až do poloviny 19. století byli svatí Cyril a Metoděj běžně označováni staročeskými jmény Crha a Strachota. Podle některých pramenů a na základě jejich znalostí slovanského jazyka se soudilo, že jejich matka byla slovanského původu.

Metoděj byl po ukončení studia práv v Byzanci v roce 835 jmenován vojenským úředníkem a místodržitelem v provincii na řece Struma, obývané Slovy.

Kolem roku 845 se rozhodl ukončit světský život a uchýlil se do střediska řeckého mnišstva s množstvím klášterů jižně od Konstantinopole (Cařihradu) a přijal mnišské jméno Metoděj.

Konstantin studoval teologii, filozofii a literaturu na císařské univerzitě v Konstantinopoli. Studia dokončil kolem roku 847. Kancléř císařovny Theodory II. Theoktistos dal Konstantina vysvětit na kněze a jmenoval jej knihovníkem a archivářem patriarchy Ignatia. Konstantina tato služba nenaplňovala. Jeho vztah s patriarchou nebyl dobrý. Proto se tajně uchýlil do samoty jednoho z mnoha klášterů. Když byl po půl roce vypátrán a přemluven k návratu do Konstantinopole, odmítl bývalou funkci a přijal raději nabízené místo profesora filozofie na univerzitě, kde předtím studoval.

V roce 851 ve svých dvaceti čtyřech letech byl císařovnou Theodorou požádán, aby obhajoval křesťanské učení u Sarcénů. Ze Samarry se vrátil do Cařihradu a v roce 855, pravděpodobně v souvislosti s politickými zvraty, z Cařihradu odešel a uchýlil se do stejného kláštera jako Metoděj. Řeholní slib však nesložil. Soluňští bratři se v klášteře oddávali studiu a pravděpodobně již tady začal vznikat teoretický základ slovanského písemnictví.

Okolo roku 860 Konstantina i s bratrem Metodějem povolal z kláštera do Cařihradu byzantský císař Michael III. a vyslal je na misijní cestu přes poloostrov Krym až ke Kaspickému moři k Chazarům. Mise obou bratří měla za úkol v první řadě obnovit spojení s Chazary. Chazaři byli jediným nehebrejským etnikem, které hromadně přijalo židovské vyznání, a to se stalo státním náboženstvím tohoto útvaru.

V roce 862 vyslal kníže Velké Moravy Rostislav poselstvo k byzantskému císaři Michaelu III. s žádostí o vyslání biskupa a učitele, který by položil na Velké Moravě základy církve.

Obyvatelé Velké Moravy se již v té době sice seznámili s církevním učením misionářů z Východofranského království, ale kníže Rostislav se obával politického a náboženského vlivu Východofranské říše, a tak z Moravy nechal franské kněze vyhnat. Morava tak postrádala dostatek duchovních, a i to mohlo být jedním důvodů Rostislavovy žádosti:

„Lidé naši od pohanství odstoupili a křesťanský zákon zachovávají, nemáme však učitele takového, který by nám našim jazykem pravou víru křesťanskou vyložil, aby i jiné země, toto vidouce následovaly nás. I pošli nám, pane, biskupa i učitele takového. Neboť od vás na všechny strany vždy dobrý zákon vychází.“

Císař a patriarcha Fotios se rozhodli nakonec Rostislavově žádosti vyhovět. Pro znalost jazyka byli pro misi vybráni Konstantin a Metoděj. Při přípravách Konstantin sestavil nové písmo (hlaholice) pro slovanský jazyk a společně s bratrem

Metodějem přeložili do staroslověnštiny liturgické knihy potřebné pro konání bohoslužeb. Konstantinovi je připisováno sestavení předmluvy ke staroslověnskému překladu evangelií.

Na Velkou Moravu dorazili bratři na jaře 863. Konstantin pravděpodobně v hodnosti kněze a Metoděj jako jáhen.

Byzantská misie dosáhla úspěchu, zejména zásluhou podpory ze strany Rostislava, ale i organizačním schopnostem obou bratrů a jejich autoritě. Klíčovou roli hrálo také zavedení nové, slovanské liturgie a užití staroslověnštiny při kázání a výuce.

V roce 864 napadl Němec Ludvík II. Velkomoravskou říši a kníže Rostislav, obležen na Děvině, byl nucen přiznat vazalství vůči Východofranské říši a umožnit návrat latinským kněžím. Brzy po jejich příchodu zpět do země došlo ke svárům dvou koncepcí – latinské a staroslověnské.

V roce 867 byli již duchovní, kteří byli vzděláváni bratry, dostatečně připraveni na vysvěcení na kněze a biskupy. Spolu s Konstantinem a Metodějem se rozhodli pro cestu do Říma nebo Konstantinopole, kde mělo svěcení proběhnout.

Bratři v Římě obhájili důvody, proč zavedli slovanskou liturgii a počátkem roku 868 potvrdil papež slovanský překlad bohoslužebných knih. V bazilice Panny Marie Sněžné tyto knihy posvětil a zároveň vysvětil Metoděje na kněze.

V Římě roku 869 Konstantin ochuravěl. Vyčerpaný neustálými hádkami se západním klérem, který na něho zle dotíral kvůli tomu, že se na Moravě slouží bohoslužby v místním jazyce, kdežto oni trvali na tom, že se bohoslužby smějí vykonávat jen hebrejsky, řecky a latinsky.

Před svojí smrtí přijal řeholní jméno Cyril. Zemřel v Římě, 14. února roku 869, ve věku dvačtyřiceti let na tuberkulózu.

V polovině roku 869 vydal papež bulu Gloria in excelsis Deo (Sláva na výsostech Bohu) ve které schválil slovanskou liturgii.

Do této politicky složité doby se vracel Metoděj pokračovat ve svém poslání. Ještě během cesty na Moravu byl zajat Franky a v roce 870 povolán na církevní sjezd, kde s ním byl započat proces, který podnítil bavorský vládce Ludvík II. Němec.

Metoděj byl sesazen a odsouzen na doživotí. Poté ho v klášterní pevnosti věznili v otevřené jámě dva a půl roku. Osvobodil ho až papežský zásah. Metoděj byl na příkaz papeže Jana VIII. propuštěn a znovu dosazen do čela Moravské arcidiecéze.

Stalo se tak roku 873, kdy se biskup Metoděj ujal správy všech moravských chrámů a kleriků.

V roce 874 uzavřel Svatopluk s Franky mír, aby mohl územně expandovat. Svatoplukův důvěrník kněz Jan z Benátek obvinil Metoděje z kacířství a povolán do Říma kde ale před papežem Janem VIII. používání staroslověnštiny znovu obhájil a následně papež staroslověnskou liturgii schválil, ale s podmínkou, že epištola a evangelium musí být čteny nejdříve v latině a až poté ve staroslověnštině.

V roce 882 obdržel Metoděj list od císaře Basileia I., v němž vyjádřil císař přání vidět se s proslulým Metodějem, dokud jsou oba ještě živi. Metoděj se bez váhání vydal na cestu do Konstantinopole, kde byl vřele a slavnostně přijat.

V roce 884 byl Metoděj již zpět na Moravě a pracoval na překladu zbývajících částí Písma svatého. Po dokončení překladů, když poznal, že jeho čas se začíná naplňovat, jmenoval svým nástupcem Slovana Gorazda. Krátce nato dle nového kalendáře 6. dubna 885 ve věku 72 let zemřel.

Po Metodějově smrti byli staroslověnsky vzdělaní kněží (bylo jich přes dvě stě) vzati do žaláře a v okovech vyvedeni ze země. Někteří našli později útočiště v Čechách, v Polsku a v Bulharsku. Záměr navázat na církevně slovanské období českých dějin byl jedním z důvodů založení kláštera v Praze Na Slovanech Karlem IV. v roce 1348.

Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje je státní svátek České republiky, který se slaví každoročně 5. července. Je daný § 1 zákona číslo 245/2000 Sb.

Zamyšlení čtvrté...

Vždy když se přiblíží výročí **upálení Mistra Jana**, a i když vím, že se mocní tohoto světa s jeho sociální politikou a smyslem pro spravedlnost neztotožňují, tak rádi udržují svátek spíše pro volno od každodenních starostí než pro mistrovo učení. Jen vlastenecké organizace si připomínají samotnou podstatu hrdinství tohoto světově proslulého mudrce.

Při jednom podobném setkání se mě mladý muž zeptal a od kdy se vlastně den upálení Mistra Jana slaví jako významný či chcete-li sváteční den?

Z předpřevratové ještě základní školy si pamatuji, že osnovy zcela respektovaly historický, politický tedy i náboženský význam tohoto reformátora a následného husitského hnutí a ne-dej bůh, aby někdo základní údaje o Husovi nevěděl.

A tak jen pro informaci jsem si dovolil vyhledat a připomenout některé údaje se svátkem i dotazem neznámého posluchače souvisejících.

Každoročně si 6. července připomínáme upálení kazatele Mistra Jana Husa, ke kterému došlo v roce 1415 na Kostnickém koncilu.

Mistr Jan byl kněz, středověký myslitel, vysokoškolský pedagog, reformátor a kazatel. Byl, po Johnu Wycliffovi, jehož myšlenkami a argumentací se inspiroval, jedním z prvních reformátorů církve, předchůdcem Luthera, Kalvína a Zwingliho.

Od roku 1398 vyučoval na pražské univerzitě a v letech 1409 a 1410 byl jejím rektorem. Ve svých pracích kritizoval mravní úpadek, v němž se ocitla katolická církev.

Dokládajícím příkladem je scéna ze stejnojmenného filmu, když Mistr Jan v kapli Betlémské, kde kázal, říká:

„Tak jako hejno krkavců snesli se na tuto zemi prodavači odpustků, aby tu vyklovali kdejaké zrnko zlata nebo stříbra. Neznají slitování, jejich srdce jsou ztvrdlá a jejich ústa zjedovatěla závistí a lži. Všim kupčí, všechno prodávají. Chceš pokřtít dítě -- zaplat, vyzpovídat se -- zaplat, chceš poslední pomazání -- zaplat, chceš loupit, vraždit -- zaplat a bude ti odpuštěno. Ale podle toho, kdyby sám ďábel přišel a zaplatil, vstoupil by na nebesa.“

Následně jej katolická církev označila za kacíře, jeho učení za herezi (*menšinový náboženský směr, který je v rozporu s oficiální církví*) a v roce 1411 jej exkomunikovala (vyobcovala) ze svých řad.

K odkazu Jana Husa se hlásili husité a později i některé církve a společnosti vzešlé z protestantské reformace. Husité zahrnovali většinu české populace v Českém království. Vytvořili velkou vojenskou sílu a během Husitských válek porazili několik křížových výprav. O sto let později bylo více než 90 % obyvatel českých zemí nekatolické a někteří stále následovali učení Jana Husa a jeho nástupců.

K prvnímu připomenutí Jana Husa došlo již v roce 1416, nedlouho po smrti Jeronýma Pražského. Přes snahy Zikmunda Lucemburského, který se snažil osobnost Jana Husa vymazat z paměti národa, se den upálení Mistra Jana Husa připomínal pietními akcemi a bohoslužbami věřících v celé zemi.

Den 6. červenec se stal lidovým a neoficiálním svátečním dnem. Na sněmu dne 29. ledna 1524 však navržený „svátek M. Jana Husi i jiných dědiců českých“ uzákoněn nebyl. Po nástupu Habsburků na trůn k nám Ferdinand I. pozval ke zkracení odbojných Husových potomků v roce 1556 jezuitu.

Po téměř třicetiletém působení upevnili jezuité svou moc. Koncem roku 1584 byly zabaveny vytištěné kalendáře s Husem, došlo i k zatčení tiskařů a pokusům zastrážit univerzitní profesory, ale pohoršení veřejnosti bylo tak veliké, že se po třech letech Husův památný den do kalendářů vrátil.

Po vydání Rudolfova majestátu v roce 1609 byla (dočasně) prolomena jezuitská cenzura a 6. červenec byl v kalendářích „všeobecným dnem husitským“.

Po třetí pražské defenestraci (23. 5. 1618), porážce českých stavů v Bitvě na Bílé hoře (8. 11. 1620) a následné popravě 27 českých pánů dal Ferdinand II. vymazat jméno Jana Husa z kalendářů a přikázal pro den 6. července vždy zavírat kostely.

O tři sta let později, v roce 1925 se rozhořela Marmaggiho aféra (diplomatický konflikt mezi Vatikánem a československou diplomacií kvůli plánovanému zrušení svátku Jana Nepomuckého a zavedení památného dne Jana Husa, protože papežská kurie Vatikánu nechtěla akceptovat právo českého lidu rozhodovat o svých státních svátcích. **A tak se pod patronací prezidenta Masaryka stal 6. červenec od roku 1925 památným dnem.**

V dnešní podobě je den upálení mistra Jana Husa jako státní svátek České republiky podle § 1 zákona č. 245/2000 Sb.

Zamyšlení páté... spíše osobní

Jak jsem s Husem hledal pravdu

Moji vzácní rodiče měli přes značný věkový rozdíl mnoho společného. Po mimo toho, že to byly moudří a dobří lidé, tak milovali umění, především hudbu a literaturu. Hra na housle a piano, árie z českých oper a operet, ale též velice často směsice lidových písní, které si pamatuji dodnes provázeli vzácné chvíle, kdy jsme jako rodina byli pospolu.

Obrovská celostěnová knihovna v tehdejší obývací místnosti rodičů čítala přes dva tisíce knih všech žánrů. Maminka přes zákazy svých rodičů četla v mládí jako umanutá a v podstatě četla celý život všechno a všude. Nejstarší brácha s úsměvem říkával že snad četla i lístky z trolejbusu, který tehdy na Hanspaulku z Bořislavky jezdil. Její válečná zkušenost s amatérským divadlem a četba knih se jí v udržování paměti a mistrovské bystrosti vyplácela až do smrti. Na rozdíl od svých rodičů nám třem bráchům maminka číst dovolovala, a někdy až moc. V pěti letech jsem četl Jiráskova F. L. Věka a dnes vím, že jsem z toho nemohl přeci vůbec nic pořádně chápat.

V jinak demokratické výchově rodičů určitá pravidla přesto platila. Jedno z nich však bylo svaté. Knihy z knihovny se mohly brát pouze se souhlasem rodičů. Až po letech jsem si uvědomil že nejspíše z bezpečnostních důvodů, protože měly obrovské zasouvací těžké skleněné dveře.

A tak v jeden osudný den, bylo mě asi šest let, jsem zašel za maminkou do kuchyně požádat o svolení jít do rodičovské knihovny pro nějakou knihu. Po bezpečnostním kázání maminky došlo k souhlasu pravděpodobně proto, že jí na kamnech něco asi „utíkalo“...

Po chvíli však bylo mamince ticho z obývací místnosti, a tak jako správný špión šla po tichu obhlédnout situaci. Zpoza dveří se jí naskytl nevysvětlitelný obraz. Já jsem opatrně bral z nejnižší poličky knihovny jednu knihu po druhé opatrně jsem ji hrbetem nahoru prohrábnul (jako když člověk hledá záložku nebo schovanou dvacetikorunu), a konstatoval „tady taky ne...“ a položil knihu na knihy, které podobný osud potkal již dříve. A tak to šlo dokolečka a zase „tady taky ne...“

Když už byl komín knih dostatečně až nebezpečně vysoký maminka nevydržela a nenápadně s láskou a trpělivostí vybudovanou zkušeností z krocení divé zvěře tedy mých dvou starších bratří mně něžně objala a zvědavě zjišťovala co to vlastně dělám. A já jsem bez zaváhání odpověděl: „Hledám pravdu!“ „Jak hledáš pravdu?“ opáčila maminka. „No, ten spálený pán říkal, že v knihách je pravda.“ „Jakej spálený pán...“ vyhrkla maminka v tušení něčeho divného až podezřelého.

A já jsem tak prásknul na svého nejstaršího brácha, že místo, aby mě hlídal šel se svou milou do kina na zcela nový film Otakara Vávry Jan Hus. A mě milostivě vzal s sebou. Teprve mnohem později po mnoha shlédnutích jsem pochopil, že to byl mistrovský kousek s neskutečnými herci (to ještě tehdy byli

herci), ale já si zapamatoval jen to, co mě můj maličký materialistický rozum dovoloval, ... že v těch knihách něco je.

Bylo mě tehdy šest. Můj o osm let starší brácha mě měl hlídat, ale moc se mu to nelíbilo. Měl totiž domluvené rande se svou budoucí ženou, tehdy rovněž ještě školou povinnou školáčkou. (Jen tak mimochodem, která mě měla až do své smrti ráda a celý život mě protěžovala.) A tak abych neotravoval, mě vzali s sebou do kina na Bořislavce na tento historický film. Zda se brácha o něco v reflektoru promítacího stroje pokoušel nevím, protože jsem film vnímal všemi smysly a stal se na dlouhou dobu mou předlohou pro hledání pravdy.

A dodnes si myslím, že nejenom smysl pro spravedlnost mých rodičů a pokrokový vzdělávací systém, ale i československé umění mého dětství mě celoživotně postavilo na stranu utiskovaných.

Skutečně se Hus nemýlil. V knihách je pravda. Ale to mě musela až maminka vysvětlit v čem ta pravda spočívá. A tak jsem se skoro zbláznil a četl úplně všechno. Chvilí byl mušketýrem, chvilí Chodem nebo rytířem de la Mancha. Přečetl jsem celého Dumase, Jiráska, Verna, ruské klasiky i poválečné hrdinské sovětské romány. Prožíval jsem všechno spolu s hrdiny románů a chtěl být jako oni.

Až (?) v konci puberty jsem se přeorientoval na literaturu faktů, historii a politiku.

Mládí něco takového jako „strategie“ a „taktika“ moc neuznává, a tak jsem si někdy připadal jako Porthos – ať jsem bit jen když se za čest a spravedlnost peru. Ani lámat rychle a neodolatelně dívčí srdce jsem se nějak nenaučil i když nebyl Cyrano špatným vzorem. Nová poválečná doba vyžadovala nezměrné pracovní úsilí a rodila hrdiny práce, kteří v čele pracujících dokázali vybudovat národní bohatství, které nás v životní úrovni postavilo (přes mnohé pokusy a omyly) do přední linie celého světa. A tak jsem si i já jako můj již zmiňovaný nejstarší brácha zvolil hrdinské povolání a šel do hornictví.

Bohužel nenaučil jsem se takzvané rychlé čtení jako Lenin či Ransdorf, ale přesto jsem pár set knih přelouskal. A pravdu v písmu hledám dodnes. Když jsem založil vydavatelství OREGO, tak právě pro Klub hledačů pravdy. A za těch třicet let se mi mockrát potvrdilo to Husovo, že „**v knihách je pravda**“.

(Kdyby tak ve Strakovce uměli číst...)

Rád říkávám, že život je jeden z nejtěžších... a nepodlehnout lákavým svodům a zachovat si čistý štít není vůbec tak jednoduché, jak se v některých brožurkách píše.

A tak v průběhu let jsem dospěl k závěru, že největšími hrdiny nakonec zůstali pro mě moji moudří rodiče. Především proto, že byly skuteční a k dispozici vždy když jsem je potřeboval..., a také moje největší láska, která tu životní káru se mnou už šestou dekádu táhne a nezřídka vepředu.

Zakončím svou vzpomínku na Mistra Jana mnohokrát překrouceným, ale i tak pravdivým jeho citátem, kterým by mělo být zahajováno každé jednání Poslanecké sněmovny, Senátu a vlády: „**Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdy až do smrti!**“

MiHav (6. července 2024)

Zamyšlení šesté...

Den pohraniční stráže

Před 73. roky, 11. července 1951 přijalo Národní shromáždění suverénního a celosvětově uznaného státu – Československé lidově demokratické republiky Zákon o ochraně státních hranic. **Byla to nezbytná odpověď na prudký nárůst agresivity domácí a zahraniční reakce proti vítězství pracujícího lidu v Únoru 1948.**

Od té doby si připomínají českoslovenští pohraničníci a široká pokroková veřejnost 11. červenec jako Den pohraniční stráže.

Zákon samotný a praktická činnost pohraničnicků se úspěšně zapsaly do čtyřicetileté historie lidově demokratického a socialistického státu Čechů, Moravanů, Slezanů a Slováků.

Poděkování patří všem, kteří se v souladu se Zákonem podíleli na ochraně našich posvátných historicky bráněných hranic. Dnes to pociťujeme dvojnásob a do budoucna ani nevíme co nás díky nestřeženým hranicím bude čekat.

Armáda, bezpečnost i příslušníci Pohraniční stráže se svou obětavou službou zasloužili o to, že mohlo být poprvé v historii Čechoslováků důsledně naplněno nejvyšší lidské právo – **Právo člověka na klidný a mírový život**. To měl, každý občan naší vlasti, až do listopadu 1989 spolu se základními materiálními potřebami zabezpečeno. O takovém spravedlivém právu si může nemalá část našich mladých spoluobčanů nechat jen zdát. Pro jejich dnešní život platí jen jediná jistota – nejistota!

Naši pohraničníci se svou prací podíleli na zachování světového míru. Stáli na západní výspě společenství socialistických států. Zatarasili stesky rozsevačů smrti a mnozí svou rozvážností při komplikovaných situacích a provokacích našich nepřátel na státních hranicích zabránili vzniku situací ohrožujících mír.

Poděkování patří i pohraničnickům Sovětského svazu, jehož složky vznikly na přímý návrh Lenina ihned po vzniku Sovětského svazu, a jejichž zkušenost a příklad sloužily nově vznikajícím ochráncům hranic v lidově demokratických zemích vzorem.

A byli to právě pohraničníci Běloruska, Ukrajiny a Ruska, kteří po napadení Sovětského svazu fašistickými zeměmi Evropy včele s Hitlerovským Německem nesli jako první největší váhu prvotního náporu. Během prvního týdne napadení Sovětského svazu padlo při obraně 350 tisíc převážně pohraničnicků.

Říkejme o našich ochráncích hranic a jejich hrdinství v dobách budování základů socialismu objektivní pravdu. Nepodléhejme oficiální propagandě, která je pravdě na hony vzdálená. Poznání objektivní historické pravdy jen prospěje k boji za lepší budoucnost našeho národa a života v pravdě u mladých lidí. A ten, kdo na hranici nesloužil, tak nepochopí, o čem je heslo „Neprojdou!“ a přesvědčení „Jednou pohraničnick – vždycky pohraničnick“.

Zamyšlení sedmé...

Akce Moncada operace Granma

Kuba - ostrov ve tvaru doutníku uprostřed Karibského moře má svou bohatou historii. Na něm v roce 1492 přistál Krištof Kolumbus při objevování nových odbytíšť a kontinentů – Ameriky. Španělé si Kubu na mnoho století zcela podmanili a jejich nadvláda i vliv skončily až v roce 1898, kdy po porážce Španělska ve válce s Amerikou získala Kuba nezávislost. Další patnáct let okupovaly Kubu americké vojenské jednotky.

Následující období až do roku 1930 se vyznačovalo velkou nespokojeností, stávkami za zvýšení mezd a osmihodinovou pracovní dobou, za uznání odborových organizací... Na podobný odpor vykořisťovaných reagovala vláda krutými represemi.

V lednu 1934 se zhroutila koalice mezi studentskými skupinami a Batistou. Hlavní roli v zemi převzala Batistova armáda.

Od roku 1940 se po dobu čtyř let stal Fulgencio Batista prezidentem země. Poté, co Batista devátého prosince 1941 po útoku na Pearl Harbor vyhlásil válku mocnostem Osy, začala Kuba sloužit jako výcvikový prostor pro americké a britské piloty a Spojeným státům byly také poskytnuty všechny námořní základny. USA odměnou za to poskytly Batistově režimu štědré půjčky.

Podruhé se Fulgencio Batista dostal do čela země vojenským pučem v roce 1952. Nové volby byly odloženy na neurčito, byla zrušena ústava z roku 1940 a zakázány odborové organizace. Od března 1952 do prosince 1958 zavraždila armáda

a policie, za politického teroru při potlačování demokratických svobod na Kubě, přes 20 tisíc osob.

Odpor vykořisťovaných a především studentů vyvrcholil organizovaným napadením 26. července 1953 kasáren Moncada v Santiagu de Cuba. Vedoucí postavení při něm měl mladý právník Fidel Castro Ruz, známý člen opoziční Studentské federace, který aktivně vystupoval v celé řadě sociálně a politicky motivovaných procesů, a dokonce v roce 1952 podal žalobu na diktátora Batistu za porušování ústavních práv.

Po neúspěšném útoku na kasárna Moncada byl společně s ostatními revolucionáři zatčen a při procesu odmítl obhájce a po 72 dnech samovazby vystoupil s obhajobou, kterou svět zná pod názvem „Dějiny mi dají za pravdu“ a která se stala v podstatě programem Hnutí 26. července.

Castro byl odsouzen na 15 let vězení. Po amnestii byl propuštěn, byl mu vysloven zákaz vystupování na veřejnosti, a proto odletěl z Kuby do Mexika, kde se spolu s bratrem Raulem pustil do organizování odbojového Hnutí 26. července.

V Mexiku se Castro seznámil s Ernestem Che Guevarou, lékařem z Argentiny, který se připojil k Hnutí 26. července a stal se jedním z jeho nejbližších spolupracovníků. V létě 1956 byl Castro mexickými úřady zatčen a obviněn z konspirace proti kubánské vládě a přípravy atentátu na kubánského prezidenta a z porušování mexických zákonů.

Při pobytu v Tuxpanu v Mexiku objevili revolucionáři na řece Pontepec starou loď. Její rozměry byly jen 19 krát a 4,5 metru.

15. listopadu 1956 rozhodl Fidel Castro, že jsou připraveni k přeplutí na Kubu a k zahájení partizánského boje s krutým a nenáviděným Batistovským režimem. Jachta Granma vyplula z mexického Tuxpanu 25. listopadu 1956.

Cesta trvala týden a byla dlouhá přes dva tisíce kilometrů. Již 2. prosince 1956 se 82 Kubánců vedených Fidelem Castrem, Raulem Castrem, Camilem Cienfuegosem a Che Guevarou tajně vylodilo na území Kuby s cílem připravit povstání.

Výsadek revolucionářů byl prozrazen a armáda na jeho likvidaci nasadila početné vojenské oddíly a letectvo. Dva dny po vylodění, vláda rozšířila zprávu, že byli Castro se svými spolumbojovníky Batistovou armádou rozmetáni. **Přesto se na domluveném místě v horách Sierry Maestro po patnácti dnech pronásledování sešlo 12 ozbrojených mužů.**

Pod vedením Castra se postupně vytvořila partyzánská ozbrojená skupina, která měla svoje centrum v těžko schůdných oblastech zalesněného pohoří Sierra Maestra.

Za půldruhého měsíce po vylodění, v polovině ledna 1957, svedl partyzánský oddíl Fidela Castra svou první vítěznou bitvu. Objektem útoku se stala vojenská stanice v La Platě, umístěná na východním pobřeží provincie Oriente. **I když nešlo o nějakou velkou akci, celá země se dozvěděla, že Castro a jeho přívrženci žijí a jsou schopni boje.**

K jedné z nejkrvavějších bitev v rámci protibatistovského povstání došlo 5. září 1957. Tehdy se námořní základny v Cienfuegos, vzdálené asi 360 kilometrů od Havany, zmocnili vzbouření námořníci a členové civilních odbojových skupin, kteří rozdali lidem zbraně. Situace v zemi se stávala pro režim neudržitelnou. Partyzáni v horách získávali stále více spojenců. Batista si byl vědom velkého nebezpečí, a proto se v květnu téhož roku rozhodl pro plošnou likvidaci partyzánských jednotek. Ale úder revolučních skupin v horách i odpor ve městech ochromily moc vlády natolik, že se koncem prosince 1958 zhroutila.

1. ledna 1959 uprchl diktátor Batista do Spojených států. Následně vstoupily do hlavního města oddíly revolucionářů vedené Ernestem Che Guevarou a Camilem Cienfuegos.

A tak revoluce započatá **26. července 1953** vedená Fidelem Castrem zvítězila.

¡Patria o Muerte, Venceremos!

Lid opět zvolil Maduru prezidentem - opozice křičí „podvod“

Krátce před půlnocí oznámil předseda Národní volební rady (CNE) Elvis Amoroso znovuzvolení venezuelským prezidentem Nicolase Maduru. Stejně jako příslovečný chlapec, který křičel – „vlk“, křičela krajně pravicová opozice podporovaná a financovaná Spojenými státy - „podvod“.

Maduro vyhrál s 51,2 % hlasů. Jeho nejbližší soupeř, krajně pravicový kandidát podporovaný USA Edmundo Gonzalez, o sedm procentních bodů zaostal.

Zatímco americký režimní tisk hovoří o „opozici“, jako by šlo o jednotný blok, na hlasovacích lístcích se objevilo osm dalších jmen. Na rozdíl od USA, kde je většina voličů polarizována kolem dvou velkých stran, je rozhádaná opozice ve Venezuele rozdělena do mnoha vzájemně nepřátelských táborů, jejichž nechuť k vládnoucí Socialistické straně se vyrovnává jejich vzájemným odporem. A to navzdory milionům dolarů daňových poplatníků USA použitých k pokusu sjednotit kliku, která by podlézala Washingtonu.

Naštvaní poražení

Za čtvrtstoletí od chvíle, kdy Hugo Chávez inicioval bolívarskou revoluci, když byl v roce 1998 zvolen prezidentem, vyhráli chavisté kromě dvou všechny z více než třiceti celostátních soutěží. Krajně pravicová opozice slavila, když spolu se soutěží v Národním shromáždění v roce 2015 vyhrála celostátní referendum. Kdykoli jindy ale naštvaní poražení vykřikovali, že jde o podvod.

Přesto každá z těchto soutěží využívala stejný volební systém několika veřejných auditů, transparentního sčítání hlasů a elektronického hlasování podloženého papírovými hlasovacími lístky. Tento systém je nesporně odolný vůči podvodům. Bývalý americký prezident Jimmy Carter, jehož volební monitorovací organizace zaznamenala přes devadesát voleb – včetně těch venezuelských – prohlásil systém jihoamerické země za nejlepší na světě.

Kromě obvinění se v minulosti konkrétní důkaz o podvodu neobjevil, přestože údaje byly veřejně dostupné.

Byl jsem jedním z 910 mezinárodních pozorovatelů zastupujících více než sto zemí, kteří byli pozváni do Venezuely, aby tyto volby doprovázeli. Včera jsem navštívil volební místnost ve státě Miranda. Pozoroval jsem dlouhé, ale spořádané fronty lidí, kteří chodili k volbám. Na každém z volebních míst zasedali zástupci politických stran, aby monitorovali průběh voleb.

Hovořil jsem se zástupci Madurovy Socialistické strany (PSUV) i dalších stran. Všichni vyjádřili důvěru v povahu svého volebního systému. A fakticky jsou na svůj volební systém velmi hrdí bez ohledu na vlastní politickou příslušnost.

Podle zpráv v novinách docházelo ke kyberútokům na volební systém.

V některých volebních místnostech údajně krajně pravicové opoziční složky útočily různými způsoby na volební pracovníky ve snaze průběh voleb narušit.

Moje zkušenosti s návštěvou volebních místností by se ale daly popsat jen jako slavnostní. Když lidé viděli naše mezinárodní pozvánkové průkazy, které jsme nosili na šňůrkách na krku, byli jsme všeobecně vítáni výkřiky bienvenida (vítejte), „Véčkem“ a potleskem. Byli to jednoznačně lidé s velkou občanskou hrdostí.

Toto přijetí bylo stejné v „lidových“ chavistických čtvrtích i v těch bohatších.

Někteří doufali ve „změnu“ a jiní v pokračování bolívarské revoluce. Všichni se však svobodně a nadšeně účastnili volebního procesu. Neustálá obvinění z podvodu, která se trousila pokáždé, když veřejnost pokárala krajní pravici, se v činech lidí v terénu neodrážela, o čemž svědčí jejich upřímná účast.

25. červenec, poslední den oficiální kampaně, se nesl ve znamení závěrečných politických shromáždění. Krajní pravice jich podle odhadů uspořádala sto tisíc.

Já jsem se zúčastnil Madurova shromáždění se zhruba milionem zúčastněných. Pokud jsem mohl vidět, lidé zaplnili hlavní bulváry Caracasu. Chavisté mají zjevně rozsáhlou a odanou základnu a divoce podporují svého současného prezidenta Nicolase Madura, který je považován za nositele odkazu zesnulého zakladatele bolívarského projektu Huga Cháveze (*28. července 1954 - +5. března 2013), jehož narozeniny si lidé připomněli ve stejný den jako se konaly volby.

Ale jde to ještě hlouběji. Jak naznačuje slogan „Yo soy Chávez“ (Já jsem Chávez), obyvatelé Venezuely nevidí bolívarský projekt pouze jako jeden ze svých politických cílů, ale spíše jako kolektivní úsilí.

Skutečné vměšování do průběhu voleb

Daleko horší než jakékoli obvinění z podvodu, které si vymyslela krajně pravicová opozice, je vměšování Washingtonu do volebního procesu.

Hlasování pro pokračování bolívarské revoluce představuje mandát pro národní svrchovanost. Venezuelané šli k volbám s vědomím, že hlasování pro stávajícího prezidenta neznamená žádnou úlevu od jednostranných donucovacích opatření Spojených států. Tyto takzvané „sankce“ byly součástí neúspěšné washingtonské kampaně za změnu režimu, jejímž výslovným cílem bylo zadržet venezuelskou ekonomiku a obrátit lid proti jeho vládě.

Tento výkřik, řečeno Madurovými slovy „nejsme ničí kolonie“, byl skutečně slyšet po celém světě.

Roger Harris pro www.counterpunch.org, 30. července 2024, Caracas, Venezuela; překlad Vladimír Sedláček

(Roger D. Harris spolupracuje s US Peace Council /Mírovým výborem USA/ a s devětatřicet let starou lidskoprávní organizací Task Force on the Americas Pracovní skupina pro Ameriky)

Volby očima nezávislého pozorovatele

Patřil k mým přátelům, kteří měli u mě vždy dveře otevřené, ačkoli sám to neměl rád, protože zpravidla nad něčím škrtil své básnické střevo nebo se v duchu líbal s nějakou tou múzou a neuměl dostatečně rychle zakrýt nevoli, že mu někdo pavučinku myšlének zpřetrhává nějakým zcela nepodstatným dotazem.

A tak se mi jednou povedlo rychle zaťukat a vyhrknout „Karle, jdeme na oběd?“ A aniž by mě stačil poslat do míst, kde záda přestávají mít své slušné jméno, i když se k tomu nadechoval... tak jsem stačil rychle poznamenat „... a zvu Tě!“ To umírnilo jeho zaseklou pokerovou tvář, vstal, zahodil tužku a beze slova šel. To jsem však netušil, že měl domluvené schůzky s jeho pětaticí, které jsme po cestě do hospůdky kousek od hlavního nádraží postupně potkávali a on v duchu pekaře Matěje z Císařova pekaře, který když šel na oběd ke komořímu Langovi, přibíral děvečky a podané s sebou, je samozřejmě zval, aby šli s námi.

A tak se postupně přidali Jiří Žáček, Petr Burian i Daniel Strož a z předpokládaného bratrského až milostného posezení ve dvou z toho rázem byla vzpoura básníků, doplňujících se během následných dvou hodin jedním šlehem za druhým a na mne zbylo jen inkaso a bolavá bránice z příběhů, které by se ani v odvážném Obrysu-Kmeni nedaly zveřejnit. Já, ten den jediný řidič mezi přítomnými, takže vlastně jediný zodpovědný, jsem zůstal u Kofoly, zatímco ze všech ostatních se najednou stali Jihomoravané.

I když jsem chvílema přes slzy neviděl, všiml jsem si, jak se v jednu chvíli Karel odmlčel a na hospodský ubrousek začal něco propiskou psát. I když jsem kousek zahlédl, tak nic specifického jsem nezaregistroval, až asi za tři dny mě Karel na chodbě oslovil „Četls to?“ „A co?“ povídám. „No to, co jsem napsal v tý hospodě vyšlo dnes v Haló novinách.“ Musím se přiznat, že i já jsem si svůj díl z toho neformálního setkání básníků s horníkem odnesl. Předložil jsem vedení návrh, aby akciová společnost Futura začala mimo novin vydávat i knihy. A to se nakonec povedlo...

Karel mě vůbec uměl v duchu uhlobarona Larische vytěžit a zatáhnout lidi do svých tenat. Na Kubě, když jsme spolu „spali“, a čekání na Fidela a horké noci nám to moc nedovolovaly, tak jsme probírali zatuchlost české kulturní fronty od Aše až po Hrozenkov. Právě při těchto nočních meditacích vznikl nápad vydávat časopis o Kubě, jeho lidech, životě, umění, který jsem pak 15 let realizoval ve čtvrtletníku Venceremos.

Za posledních třicet let jsem od toho to zasloužilého umělce neslyšel hloupou

větu. Karel miloval svou maminku, ke které pravidelně do Písku jezdil. Měl mnoho přátel, i když z něj nemohli po převratu už nic moc vytěžit.

Měl jsem až přehnanou radost, když obdržel od objímače dubů před pár lety vysoké státní vyznamenání.

On těch 15 minut slávy už nepotřeboval... i když mu pochvala vždy dělala dobře, a on skutečně uměl.

Odešel Kosmas

Kdysi jsem se veřejně vyznal v Unii českých spisovatelů, které Karel do posledních chvil svého pozemského bytí předsedal, z jedné „nespravedlnosti“. A sice, že na tu myšlenku, na kterou já potřebuji popsat dvě stránky, jemu stačí dvouverší, které vyšlehe a lépe! I jeho košilaté verše byly jakoby snesitelnější než myšlenky mnohých z nás. Miloval jsem jeho skryté jak střelka kompasu tančící významy.

Měl stejně rád, když se lidi zasmáli, ale i zamysleli. Měl rád lidi nejen ty něžného pohlaví, pro jejich mnohotvárnost. Nerad říkal autorům, že to, co zrovna napsali a jemu přinesli jako budoucí bestseller, nestojí ani za starou bačkoru. Uměl však být přísný až břitký, a nejen do lehkostivků a kulturních neumětelů, ale i do politiků a klidně do vlastních řad.

Nezapomenu, jak jednou na závěr zasedání ústředního výboru rodné strany v Hostivicích, samozřejmě už po ekonomickém lispuči, vystoupil v diskusi a zašvelil: „Tak vám lidi nevím? Asi nedostanu doma večeři! Ta moje se mně zeptá, co že jsme to zase probírali a já ji nebudu umět odpovědět. Ani přímo ani oklikou.“

Vždycky chtěl, aby lidi jeho knihám a veršům rozuměli a aby ho pochopili. Uměl mistrovsky klást slova na papír, ale uměl i lidem naslouchat.

Jednou, to jsme byli spolu v háji..., tedy v Háji ve Slezsku na Vančurově létě, kam byl pozván jako jeden z hlavních protagonistů, si pomalu nemohl ani odskočit. Tím myslím všemi směry. Měl totiž rád i dobré jídlo a sám byl dobrý kuchař a neznám nikoho druhého, kdo by měl tolik kuchařek jako on. Například jeho židovská paštika neměla chybu. A tak když nás vytáhl můj bratr Statis Prusalis na kousek jídla, tak jsem se vlastně s ironií Karlovi vlastní dozvěděl, že tam vůbec nejsem jako politik a vydavatel levicové literatury, ale jen jako jeho baštitčí šofér, protože on musí na všechno odpovídat za mě. Při mé vrozené ješitnosti jsem přemýšlel, jak že mu to oplatím.

A netrvalo to ani tak dlouho. Hned při cestě domů, jsme překonali několik rychlostních rekordů jako bychom testovali nové dopravní předpisy. Když po třech hodinách jízdy před jeho domem, když vystupoval, prvně promluvil, tak jen hlesl: „S Tebou Eliško, už nikam autem nikdy nepojedu!“ Ale nakonec to stejně nedodržel...

K jednomu se ale přiznal, i když asi ne moc dobrovolně, a sice že hrozně nerad létal letadlem. Báł se. I když nakonec jen na té Kubě byl dvakrát nebo třikrát, a že si toho letadla asi užil.

Karlovi to pořád myslelo, pořád šrotovalo... Vydal jsem mu několik sbírek a knih a asi i pro určitou pružnost z mé strany jsme se neformálně spřátelili. Na jeden takový moment nezapomenu...

To bylo v době, kdy obranné mírové teroristické uskupení humanitárně bombardovalo hlavní město bratrské Jugoslávie Bělehrad. Na něčem jsme zrovna spolu dělali. A jednou tak v ty dny bombardování za mnou přišel, dozvěděl se totiž zrovna, že jsme s Honzou Hrobařem, novinářem a přítelem několika Jugoslávských a srbských politiků, šli spolu sami dva na protest bombardování přes Karlův most na Hrad s protestní cedulí „Zastavte bombardování!“ a z druhé strany „Ruče pryč od Jugoslávie!“ A Karel mně vyčetl, že by býval šel s námi, kdyby o tom věděl, a co že má dělat, že s tím bombardováním nesouhlasí a že mu chodí od spisovatelů a básníků protestní emaily... No zkrátím to.

Karlovi to zapálilo a během jednoho týdne napsalo asi čtyřicet básníků a spisovatelů své protiválečné postřehy a celou brožurku jsme vydali pod názvem „Terče mezi terči“, a v sobotu 12. června 1999, druhý den po skončení bombardování „rozdávali“ za symbolickou desetikorunu v Lidicích na pamětní celostátní pietě k vyvraždění Lidic. Tak se vyznali básníci kolem předsedy Unie českých spisovatelů Karla Sýse ze svého protes-

tu. Nebyl to protest jako koncert Statische Prusalisie v srbochorvatštině uprostřed bombardování na Bělehradském mostě, ale protest to byl...

Karel, inženýr ekonomie, byl moudrý a sečtělý umělec s racionem ekonomů. Setkal se s mnoha osobnostmi doma i ve světě. Pomáhal kubánským autorům i ministrům, kamarádil se u nás s herci i malíři. Byl u zrodu Výboru národní kultury. Uměl v zájmu věci využít přátel, a když bylo potřeba, nestyděl se v zájmu dobré věci ani žebrotu pomoci.

Fandil levicové literatuře všeobecně, i když to dělení neměl rád. Měl spoustu nápadů, jak se dostat s knihami mezi lidi. Většinu knih si sám zasponzoroval, ale pozor, také sám prodal. Získal si mnoho lidí, kteří jak se říká chodili na Sýse. Jejich víra ho mnohdy držela nad vodou. Nebyl náfuha a nestyděl se ani za lidské slabůstky, ani za to, že byl přesvědčeným komunistou.

Před časem mi dal několik textů autorů k možnému vydání. Daroval mi desítky knih s věnováním, které od autorů dostal. Jako předseda Svazu českých básníků před smirkovým listopadem pomáhal některým nežádoucím autorům, kteří na to po převratu rychle zapomněli. Bohužel podobně tomu bylo, ale zase z druhé strany, i po převratu. Jedno je ale jisté. Dnes už mu nikdo nepomůže.

Zanechal v duších přátel velký smutek, ale i pocit štěstí, že jsme mohli vedle něj jen prostě být. Karle, šťastnou cestu a nashledanou v lepších časech.

Milan Havlíček

A o kom, že je řeč?

O zasloužilém umělci inženýru Karlu Sýsovi, českém básníku, spisovateli, překladateli a levicovém novináři, který

se narodil 26. července 1946 v Rychnově nad Kněžnou a právě v těchto dnech (29. července 2024) nás ve věku 78 let nadobro opustil.

V jeho tvorbě dominuje poezie, ale v posledních dvaceti letech života se věnoval i české historii, satíře porevolučního politického vývoje a studiím lidové slovesnosti.

Některá díla publikoval pod pseudonymy Václav Spán a Věra Sýsová, v Naší pravdě též pod jménem **Kosmas**.

Maturoval v roce 1964 a poté vystudoval zahraniční obchod na Vysoké škole ekonomické v Praze (1969).

Od roku 1974 byl redaktorem týdeníku *Tvorba*, od roku 1976 vedl kulturní rubriku.

Po roce 1980 začal externě spolupracovat s několika nakladatelstvími, ve kterých působil jako lektor poezie. Roku 1988 se stal zástupcem šéfredaktora literárního časopisu *Kmen*. Roku 1989 mu byl udělen titul zasloužilý umělec.

V letech 1990 až 1992 redigoval erotický časopis *Sextant*. V roce 1993 byl redaktorem časopisu *Domácí lékař*.

V 90. letech tvořil především satirickou prózu, kritizující tehdejší poměry v politice a společnosti (*Bordel v Čechách atp.*).

V roce 1996 kandidoval do senátu v obvodu č. 81 – Uherské Hradiště.

Do dubna 2014 byl nejprve vedoucím literární přílohy *Haló novin Obrys-Kmen*, a od května 2014 byl vedoucím redaktorem nástupnického týdeníku *LUK (Literatura-Umění-Kultura)*.

V posledních letech života se věnoval tvorbě historických knih, které mapují neotřelou formou některé kapitoly české historie v 20. století (*Protektorát ve fotografii, Akce Heydrich, Praha před 100 lety*).

V roce 2018 byl prezidentem republiky vyznamenán Medailí Za zásluhy I. stupně. Napsal desítky knih a sbírek se zaměřením na historii, erotiku, aktuální politiku. Překládal ze slovenštiny a němčiny.

* * *

Jednalo se o básníka razantní materialistické obraznosti a dychtivého prožitku. Jeho tvorba vždy zahrnovala erotické prvky a zachovával si i smysl pro humor, o čemž svědčí i malá ukázka aforismů z knihy „*K. ještě po deseti letech*“ (1989)

• *K. podpořil přihlášku J. Slivovice do Svazu spisovatelů. Důvod: „Ta píše!“*

• *„Tenhle I. je takový antisemita, že by nejraději prodával své knihy nerozřezané,“ povzdechl si K., a protože se I. blížil, ze strachu se pustil do anglické slaniny.*

• *K. se tak bál zubaře, že když ho rozbolely zuby, provokoval rvačky v hospodě s nadějí, že mu je někdo vyrazí.*

• *„Neznám lepšího lékaře, než dr. Klid Nalůžku,“ tvrdil K.*

• *K. býval zlý i na přátele. Bud' přišel na schůzku pozdě a láteřil, že na něj nepočkali, anebo přišel brzy a vztekal se, že tam ještě nejsou.*

• *„D. všesko prošťuroval,“ posteskl si K. „A z jak podnikavé rodiny pochází! Jeho dědeček na Velikonoce pojišťoval proti ukřižování!“*

* * *

Po listopadu 1989 zcela pochopitelně přešel do otevřené opozice vůči nové kapitalistické době, o čemž svědčí i závěrečné jeho moudro:

„Stále více umělců tvoří, aniž by mohli výsledky své práce zveřejňovat, omezení bojkotem i přímými zákazy... A roste počet umělců, kteří nenalézají uplatnění vůbec, nebo jedině za cenu ústupků vynavačům zlatého telete...“

Koluje po internetu...

Chodila jsem do práce i v sobotu do 13 hodin, když byly děti malé a pak letěla do jeslí pro ně. Sloužila jsem spousty nočních služeb pohotovostních, to je dnes zrušeno a vše se posílá do nemocnic. O platech ani nemluví. Času pro děti nám zbývalo málo, to mi je nejvíce líto.

Jana Lorencová – novinářka, jedná se o důchodcích a taková je pravda.

Vážení asi tak... Je smutné, že je to pravda. Vy, kteří neustále mluvíte o nějakém pofidérním šetření a myšlenkách na budoucí generaci – čtěte pozorně.

Až všichni ti, co zprivatizovali a vytunelovali národní podniky, vrátí všechno to, co za 30 let rozkradli, pak se můžeme bavit o nějaké budoucnosti!

Až modří ptáci vrátí 300 miliard z podvodu z lehkými topnými oleji (LTO), 300 miliard z důchodového fondu, kterým si Klaus a Topolánek vylepšovali státní rozpočet!

Až bude vráceno 900 miliard z fondu národního majetku, které zmizely neznámo kam!

Až Bakala vrátí 100 miliard za OKD!

Až Kočárník a Dlouhý vrátí 200 miliard za sanované banky a ODS a ČSSD vrátí zkorumpované stovky milionů, které jim vrazil do kapes Bakala na předvolební akce!

Tak pak se teprve můžeme bavit o budoucnosti!

Do té doby nepište nepravdy o předvolebním boji. Je to téma akorát pro náctileté děti, které už neznají, co je to práce, co znamená denní vstávání ráno za plat, pro který většina z nich dnes ani nevstane z postele.

To všechno podstoupili rodiče, aby se dnes mohli někteří mladí flákat, protože práce již není povinností jako tenkrát! Jaká škoda! To všechno pramení z vaší neschopnosti něco pořádného dělat!

A vy ostatní (dnes už důchodci) si uvědomte před volební urnou při příštích volbách, že je to současná pětikoalice, kdo dneska veřejně prohlašuje, že jsme na obtíž a brzdim rozvoj naší vykradené, vytunelované vlasti!

My jsme ti zatracování senioři, kteří jsme tuto zemi vybuodovali a ti nynější politici ji zašantročili a zničili! Taková je pravda!

Smutné na tom je, že i naše vlastní děti, zblblé vládní propagandou, nám vyčítají zasloužený důchod. Hanba!